

T.C
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

AVRUPA BİRLİĞİ EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMLARINA İLİŞKİN
ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Bünyamin ATICI

HAZIRLAYAN
M. Veysel TOP

ONAY

**T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI**

**AVRUPA BİRLİĞİ EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMLARINA İLİŞKİN
ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bu tez 21/07/2006 tarihinde aşağıda belirtilen jüri üyeleri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Başkan

Doç. Dr. Ahmet AKSİN

Üye

Yrd. Doç. Dr. Nuri GÖMLEKSİZ

Üye (Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Bünyamin ATICI

Bu tezin kabulü, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/..../2006 tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

ÖNSÖZ

Avrupa Birliğine üyelik sürecinde olan ülkemiz açısından önem taşıyan konuların başında, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları gelmektedir. Söz konusu programlara ilişkin toplumun çeşitli kesimlerinin ilgisinin artması bu önemin başlıca göstergelerinden bir tanesidir. Ülkemizin de çok ciddi bir kaynak ayırdığı bu programlardan yararlanabilmenin en önemli şartı proje üretebilme kapasitesine sahip olmaktır. Proje üretebilmenin ilk adımı ise, programlara ilişkin bütün ilgili kesimlerin farkındalık düzeylerinin yükseltilmesidir. Ayrıca, bu doğrultuda her sektör ve kuruluşun potansiyellerinin harekete geçirilmesinin sağlanması gerekmektedir.

Bu seminerin “Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları” başlığı altında hazırlanmasının iki önemli nedeni vardır. Birincisi, bütün ilgili kesimlerin dikkatinin programlara çekilmesi ve buna yönelik bilgi temellerinin sağlanmasıdır. İkinci olarak ise, varolan bilgilerin bütün ilgili kesimlere yararlı olacak şekilde düzenlenip sunulmasıdır.

Bu nedenle, çalışmanın özellikle metin kısmında çok fazla kaynağa atıf yapılmamıştır. Çünkü programlara ilişkin temel kaynak Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Komisyonu tarafından hazırlanan ve birçok dile tercüme edilen tanıtım kitapçıklarıdır. Çıkış noktası bu tanıtım kitapçıkları olmasına rağmen, çalışma kapsamında yararlanılan bütün bilgilere kaynaklar kısmında özellikle yer verilmiştir.

Çalışmanın gerçekleştirilmesinde desteğini esirgemeyen danışmanım Dr. Bünyamin ATICI'ya teşekkür ederim. Ayrıca, çalışmama destek olan Yrd. Doç. Dr. Nuri GÖMLEKSİZ'e de teşekkürü bir borç bilirim.

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesini sağlayan değerli öğretmenlerimiz ve yöneticilerimize, İl Milli Eğitim Müdürlüğümüze, ilimiz AB proje ekibine, Mollakendi İlköğretim Okulu çalışanlarına ve değerli arkadaşlarıma da teşekkür ederim.

Ayrıca, çalışmalarım sırasında beni sürekli destekleyen saygıdeğer eşim Nihal Hanım ve biricik kızlarıma da teşekkürü bir borç bilirim.

ÖZET**Yüksek Lisans Tezi****Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri****M. Veysel TOP****Fırat Üniversitesi****Sosyal Bilimler Enstitüsü****Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı****Temmuz 2006, Sayfa: XII + 121**

Bu araştırmanın amacı, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerini belirlemektir. Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerinin belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmada, var olan durum yansıtılmaya çalışıldığından, araştırma tarama modelinde betimsel bir araştırma olarak desenlenmiştir.

Araştırmanın evrenini, Elazığ il merkezinde yer alan ve beş Eğitim Bölgesinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler oluşturmaktadır. Araştırmanın evreninde yer alan beş Eğitim Bölgesinde, toplam 78 okul bulunmaktadır. Araştırmanın örneklemini olarak, her eğitim bölgesinden random yoluyla sekiz okul alınmıştır. Buna göre, araştırmanın örneklemini beş eğitim bölgesinde yer alan ve random olarak saptanan toplam 40 okulda görev yapan öğretmen ve yöneticiler oluşturmuştur.

Araştırma sonucu elde edilen bulgulardan bazıları şunlardır; Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun ABEGP'dan yararlanmadıkları belirlenmiştir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun programlara ilişkin bilgi ve beceri düzeylerinin az olduğu belirlenmiştir.

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarının dil öğrenimini kolaylaştırdığına ilişkin beyanlar daha olumlu görüş belirtmişlerdir. Öğretmen ve yöneticilerin program öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları, Socrates Programı, Leonardo da Vinci Programı, Gençlik Programı, Arion Programı.

ABSTRACT**Masters Thesis****The Opinions of Teachers and Administrators About European Union Education and Youth Programmes****M. Veysel TOP****Firat University
The Institute of Social Sciences
Department of Educational Sciences****July 2006, Page: XII + 121**

The aim of this study is to determine the opinions of teachers and administrators about European Union Education and Youth Programmes. In this direct, this research designed as a descriptive study and survey method used to determine the opinions of teachers and administrators to European Union Education and Youth Programmes.

The participants in this study were chosen randomly from five educational regions of Elazığ city centre. There were 78 schools in the five educational regions of Elazığ city centre. The sample of this research constituted of teachers and administrators which functioned in 40 schools of these educational regions of Elazığ city centre.

The major findings in this study indicated that; most of the participants never benefited from the European Union Education and Youth Programmes. As well as the research shown that most of the participants' information and skill levels related with the EU Education and Youth Programmes were insufficient.

There weren't find any significant differences between teachers and administrators related with the informational levels before and after European Union Education and Youth Programmes.

Keywords: European Union, European Union Education and Youth Programmes, Socrates, Leonardo da Vinci, Youth, Arion.

İÇİNDEKİLER

ONAY.....	I
ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
TABLolar LİSTESİ.....	IX
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XII
GRAFİK LİSTESİ.....	XII
BÖLÜM I.....	1
1. GİRİŞ.....	14
1. 1. PROBLEM.....	16
1. 2. AMAÇ.....	16
1. 2. 1. Araştırmanın Alt Amaçları.....	17
1. 3. ÖNEM.....	18
1. 4. SAYITLILAR.....	18
1. 5. SINIRLILIKLAR.....	18
1. 6. TANIMLAR.....	18
1. 7. KISALTMALAR.....	19
BÖLÜM II.....	20
2. İLGİLİ LİTERATÜRÜN İNCELENMESİ.....	20
2. 1. AB EĞİTİM POLİTİKASI VE EĞİTİM PROJELERİ.....	20
2. 2. HEDEFLER.....	21
2. 3. AB EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMLARI.....	22
2. 3. 1. Socrates (Avrupa Birliği Genel Eğitim Programı).....	22
2. 3. 1. 1. Socrates I (1995 – 1999).....	22
2. 3. 1. 2. Socrates II (2000 – 2006).....	22
2. 3. 1. 3. Socrates II Programının Eylemleri.....	23
2. 4. COMENIUS.....	30
2. 4. 1. Comenius Okul Projeleri.....	31
2. 4. 3. Comenius Okul Gelişim Projeleri.....	33
2. 4. 4. Çok Yönlü İşbirliği Projeleri.....	36
2. 4. 5. Bireysel Destekler.....	36
2. 5. ERASMUS (YÜKSEK ÖĞRETİM).....	37
2. 6. LINGUA (DİL ÖĞRETİMİ).....	39
2. 6. 1. Lingua II.....	41
2. 7. GRUNDTVIG (YETİŞKİN EĞİTİMİ).....	42
2. 8. MINEVRA AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENİM İLE EĞİTİM ALANINDA BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ.....	45
2. 9. LEONARDO DA VİNCİ (MESLEKİ EĞİTİM PROGRAMI).....	47
2. 10. YOUTH (GENÇLİK PROGRAMI).....	51
BÖLÜM III.....	54

3. YÖNTEM	54
3. 1. ARAŞTIRMA MODELİ	54
3. 2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	54
3. 3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	54
3. 4. VERİLERİN TOPLANMASI VE ÇÖZÜMÜ	55
BÖLÜM IV	56
4. BULGULAR VE YORUMLAR	56
4. 1. KİŞİSEL BİLGİLER	56
4. 1. 1. Katılımcıların Görevleri	56
4. 1. 2. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okul Türü.....	56
4. 1. 3. Katılımcıların Hizmet Yılları	56
4. 1. 4. Cinsiyete İlişkin Bilgiler.....	57
4. 1. 5. Yaş.....	57
4. 1. 6. Bilgisayara Sahip Olma	57
4. 1. 7. İnternet Bağlantısına Sahip Olma	58
4. 1. 8. Avrupa Birliğine Ait Bir Ülkede Bulunma Durumları.....	58
4.2. AVRUPA BİRLİĞİ EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMLARINDAN YARARLANMA DURUMLARI.....	58
4.2.1. Katılımcıların Yararlandıkları AB Eğitim ve Gençlik Programları.....	59
4. 3. AB Eğitim ve Gençlik Programlarına İlişkin Bilgi ve Beceri Düzeyleri.....	59
4. 3. 1. Comenius/Okul Öncesi Eğitimi	59
4. 3. 2. Comenius/İlköğretim	59
4. 3. 3. Comenius/Ortaöğretim	60
4. 3. 4. Grundtvig.....	60
4. 3. 5. Leonardo da Vinci	60
4. 3. 6. Gençlik Programı	61
4. 3. 7. Arion Programı	61
4. 3. 8. Proje Hazırlamaya İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Durumları.....	61
4. 3. 8. Proje Hazırlama Grubunda Bulunmalarına İlişkin Durumları.....	62
4. 3. 9. AB Eğitim ve Gençlik Programlarını Bilgilenme Araçları	62
4. 3. 10. Katılımcıların Yararlanmak İstedikleri Program	62
4. 4. KATILIMCILARIN ABEGP ÖNCESİ BİLGİ VE BECERİ DÜZEYLERİ	63
4. 4. 1. Proje Hazırlama.....	63
4. 4. 2. Avrupalılık Bilinci.....	63
4. 4. 3. Mesleki ve Bireysel Gelişim.....	64
4. 4. 4. Bilgi ve İletişim Teknolojileri.....	64
4. 4. 5. Takım Çalışması.....	65
4. 4. 6. Avrupa Vatandaşlığı.....	65
4. 4. 7. Proje Fikri Sunma.....	65
4. 4. 8. Yabancı Dil	66
4. 4. 9. Çok Kültürlü Öğrenme	66
4. 5. ABEGP SONRASI BİLGİ VE BECERİ DÜZEYLERİ.....	66
4. 5. 1. Proje Hazırlama.....	67
4. 5. 2. Avrupalılık Bilinci.....	67
4. 5. 3. Mesleki ve Bireysel Gelişim.....	67
4. 5. 4. Bilgi ve İletişim Teknolojileri.....	68
4. 5. 5. Takım Çalışması.....	68

4. 5. 6. Avrupa Vatandaşlığı	69
4. 5. 7. Proje Fikri Sunma.....	69
4. 5. 8. Yabancı Dil	69
4. 5. 9. Çok Kültürlü Öğrenme	70
4. 6. AB EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMLARINA İLİŞKİN TEMEL İLGİ VE ÖNEM VERİLEN KONULAR	70
4. 6. 1. Mesleki Nitelikleri Geliştirmek	70
4. 6. 2. Avrupalılık Bilincini Geliştirmek	71
4. 6. 3. Kültürlerarası Öğrenme	71
4. 6. 4. Seyahat Etmek.....	71
4. 6. 5. Kişisel Nitelikleri Geliştirmek	72
4. 6. 6. Farklı İnsanlarla Tanışmak	72
4. 7. ABEGP'NA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	72
4. 7. 1. Öğretmenlerin Mesleki Gelişimlerini Olumlu Yönde Etkilemesi	74
4. 7. 2. Avrupalılık Boyutu.....	74
4. 7. 3. Etkili Takım Çalışması Becerileri	75
4. 7. 4. Eğitim-Öğretime Yönelik Yeni Bakış Açıları Kazandırması	75
4. 7. 5. MEB'in Etkinlikleri Çok İyi Planlaması ve Organize Etmesi	76
4. 7. 6. Programlara Katılımın İlginç ve Heyecan Verici Olması	76
4. 7. 7. Programların Öğrenmeyi Teşvik Etmesi	76
4. 7. 8. Bireyin Kendine Olan Saygısı ve Özgüvenini Artırması	77
4. 7. 9. Öğretmenlerin Verimliliğini Artırması.....	77
4. 7. 10. Farklı Kaynakları Kullanma Olanığı	78
4. 7. 11. Birlikte Düşünebilme Becerisi Geliştirme	78
4. 7. 12. Beklentilere Uygun Olmaması.....	78
4. 7. 13. Türkçe Kaynakların Yetersiz Olması	79
4. 7. 14. Karşılıklı Dayanışmayı Sağlaması	79
4. 7. 15. Okul Eğitiminde Kaliteyi Artırması	79
4. 7. 16. Kültürlerarası Öğrenmeyi Güçlendirmesi.....	80
4. 7. 18. Dil Öğrenimini Kolaylaştırması.....	80
4. 7. 19. Ulusal Ajansın Etkinlikleri Çok İyi Planlaması ve Organize Etmesi.....	80
4. 7. 20. Avrupa Vatandaşlığına Temel Oluşturması.....	81
4. 7. 21. Avrupalılık Bilincinin Milli Kültürümüzü Tehdit Etmesi	81
4. 7. 23. Batı Medeniyetini Ön Plana Çıkarması	82
4. 7. 24. Yeni Öğretim Yaklaşımlarını Kazandırması	82
4. 7. 25. Yeni Öğretim Materyallerinin Kullanımını Sağlaması	82
4. 7. 26. AB'ye Giriş Sürecimizi Desteklemeyi Sağlaması	83
4. 7. 27. Mesleki Eğitim Aracılığıyla İstihdamı Artırması	83
4. 7. 28. Yaşam Boyu Yeterlilikler Kazandırması.....	83
4. 7. 29. Rekabet Edebilmeyi ve Girişimciliği Artırması.....	84
4. 7. 30. Ayrımcılıkla Mücadele Etmesi	84
4. 7. 31. Milli Kültürümüz İçin Bir Tehdit Olması.....	85
4. 7. 32. Aktif Vatandaşlığı Desteklemesi.....	85
4. 7. 33. Uygulanabilir ve Ulaşılabilir Hedeflere Sahip Olması.....	85
4. 7. 34. Ulaşmak İstedığı Hedeflerin Desteklenmesi.....	86
4. 7. 35. Eğitim Sistemimizi Olumlu Yönde Etkilemesi.....	86
4. 7. 36. Dil Yeteneklerini Geliştirmesi	86
4. 7. 37. Çalışanlar Arasında Mesleki Dayanışmayı Artırması	87
4. 7. 38. Avrupalılık Konusuna Derslerde Yer Verilmesi.....	87

4. 7. 39. Ülkemizin AB'ye Girmesi Yönündeki Düşünceleri Olumlu Yönde Değiştirmesi.....	87
4. 7. 40. Yabancı Dili İyi Olanların Yararlandığı Bir Program Olması.....	88
4. 7. 41. Okulun Rolünü Değişikliğe Uğratması	88
4. 7. 42. Başarılı Uygulamaların Paylaşılmasını Sağlaması.....	88
4. 7. 43. Yenilikçi Araçların Ve Kaynakların Geliştirilmesini Özendirmesi	89
4. 7. 44. Önemli Bir Motivasyon Kaynağı Olmaması	89
4. 7. 45. Farklı Kültürlerin Birbirlerine Yakınlaştırılmasını Sağlaması	90
4. 7. 46. Eğitim Sistemimize Katkısının Olmaması.....	90
4. 8. ABEGP'NA İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	90
4. 9. CİNSİYET AÇISINDAN ABEGP'NA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİN KARŞILAŞTIRILMASI	97
4. 10. HİZMET YILLARINA GÖRE KATILIMCI GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	103
4. 11. ÖĞRETMENLERİN PROGRAM ÖNCESİ-SONRASI BİLGİ VE BECERİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	113
4. 12. YÖNETİCİLERİN PROGRAM ÖNCESİ-SONRASI BİLGİ VE BECERİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	114
4. 13. ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLERİN PROGRAM ÖNCESİ BİLGİ VE BECERİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	114
4. 14. ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLERİN PROGRAM SONRASI BİLGİ VE BECERİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	115
BÖLÜM V.	116
5. ÖZET, SONUÇ VE ÖNERİLER	116
5. 1. ÖZET.....	116
5. 2. SONUÇ	121
5. 2. 1. Katılımcıların Kişisel Bilgilerine İlişkin Sonuçlar.....	122
5. 2. 2. ABEGP'ye Yönelik Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Sonuçlar	122
5. 2. 3. Katılımcıların ABEGP Öncesi ve Sonrası İçin Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Sonuçlar.....	123
5. 2. 4. Katılımcıların ABEGP'ye İlişkin Temel İlgileri ve Önem Verdikleri Konulara İlişkin Sonuçlar.....	123
5. 2. 5. Katılımcıların ABEGP'ye Yönelik Görüşlerine İlişkin Sonuçlar.....	123
5. 3. ÖNERİLER.....	124
5. 3. 1. Milli Eğitim Bakanlığına Yönelik Öneriler	125
5. 3. 2. Eğitim Kurumları'na Yönelik Öneriler	125
5. 3. 3. Ulusal Ajansa Yönelik Öneriler.....	126
5. 3. 4. Yeni Araştırmalar İçin Öneriler	126
KAYNAKLAR	127
EKLER	129

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Ulusal Ajans ve Komisyon Merkezli Socrates Faaliyetleri.....	27
Tablo 2: Komisyon Merkezli Faaliyetler İçin Başvuru Ve Seçme İşlemleri.....	28
Tablo 3. Ulusal Ajans Merkezli Faaliyetler.....	30
Tablo 4. Comenius Projelerinin Temel Özellikleri	32
Tablo 5. Lingua I Kapsamında Desteklenen Etkinliklere Genel Bakış.....	40
Tablo 6. Lingua I ve II.....	42
Tablo 7: Katılımcıların Görevleri.....	56
Tablo 8. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okul Türü	56
Tablo 9. Katılımcıların Hizmet Yılları	57
Tablo 10. Katılımcıların Cinsiyetine İlişkin Bilgiler	57
Tablo 11. Katılımcıların Yaşları	57
Tablo 12. Bilgisayara Sahip Olma Durumları	58
Tablo 13. İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumları.....	58
Tablo 14. AB'ye Ait Bir Ülkede Bulunma Durumları.....	58
Tablo 15. ABEGP'den Yararlanma Durumları	58
Tablo 16. Katılımcıların Yararlandıkları Program.....	59
Tablo 17. Comenius/Okul Öncesi Eğitimi	59
Tablo 18. Comenius/İlköğretim	60
Tablo 19. Comenius/Ortaöğretim.....	60
Tablo 20. Grundtvig Programı	60
Tablo 21. Leonardo da Vinci Programı	61
Tablo 22. Gençlik Programı.....	61
Tablo 23. Arion Programı.....	61
Tablo 24. Katılımcıların Proje Hazırlama Etkinliklerine Katılımları	62
Tablo 25. Proje Hazırlama Grubu	62
Tablo 26. Katılımcıların Bilgilenme Araçları.....	62
Tablo 27. Yararlanmak İstedikleri Programlar	63
Tablo 28. Proje Hazırlama.....	63
Tablo 29. Avrupalılık Bilinci.....	64
Tablo 30. Mesleki ve Bireysel Gelişim	64
Tablo 31. Bilgi ve İletişim Teknolojileri	64
Tablo 32. Takım Çalışması.....	65
Tablo 33. Avrupa Vatandaşlığı	65
Tablo 34. Proje Fikri Sunma.....	65
Tablo 35. Yabancı Dil	66
Tablo 36.Çok Kültürlü Öğrenme	66
Tablo 37. Proje Hazırlama.....	67
Tablo 38. Avrupalılık Bilinci.....	67
Tablo 39. Mesleki ve Bireysel Gelişim	68

Tablo 40. Bilgi ve İletişim Teknolojileri	68
Tablo 41. Takım Çalışması	68
Tablo 42. Avrupa Vatandaşlığı	69
Tablo 43. Proje Fikri Sunma.....	69
Tablo 44. Yabancı Dil	70
Tablo 45. Çok Kültürlü Öğrenme	70
Tablo 46. Mesleki Nitelikleri Geliştirmek.....	71
Tablo 47. Avrupalılık Bilincini Geliştirmek.....	71
Tablo 48. Kültürlerarası Öğrenme	71
Tablo 49. Seyahat Etmek.....	72
Tablo 50. Kişisel Nitelikleri Geliştirmek	72
Tablo 51. Farklı İnsanlarla Tanışmak.....	72
Tablo 52. Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi	74
Tablo 53. Avrupalılık Boyutu	75
Tablo 54. Etkili Takım Çalışması Becerileri	75
Tablo 55. Eğitim-Öğretime Yönelik Yeni Bakış Açılarını Kazandırması	75
Tablo 56. MEB'in Etkinlikleri Çok İyi Planlaması ve Organize Etmesi	76
Tablo 57. Programlara Katılımın İlginç ve Heyecan Verici Olması.....	76
Tablo 58. Programların Öğrenmeyi Teşvik Etmesi	77
Tablo 59. Bireyin Kendine Olan Saygısı ve Özgüvenini Artırması.....	77
Tablo 60. Öğretmenlerin Verimliliğini Artırması.....	77
Tablo 61. Farklı Kaynakları Kullanma Olanakları.....	78
Tablo 62. Avrupalılık Boyutu	78
Tablo 63. Beklentilerine Uygun Olmaması	78
Tablo 64. Türkçe Kaynakların Yetersiz Olması	79
Tablo 65. Karşılıklı Dayanışmayı Sağlaması	79
Tablo 66. Okul Eğitiminde Kaliteyi Artırması	79
Tablo 67. Kültürlerarası Öğrenme	80
Tablo 68. Dil Öğrenimi	80
Tablo 69. Ulusal Ajans	80
Tablo 70. Avrupa Vatandaşlığı	81
Tablo 71. Avrupalılık Bilinci.....	81
Tablo 72. Evrensel Bir Niteliğe Sahip Olması.....	81
Tablo 73. Batı Medeniyetini Ön Plana Çıkarması	82
Tablo 74. Yeni Öğretim Yaklaşımlarını Kazandırması.....	82
Tablo 75. Yeni Öğretim Materyalleri.....	82
Tablo 76. AB'ye Giriş Süreci	83
Tablo 77. İstihdamı Artırması.....	83
Tablo 78. Avrupalılık Boyutu	84
Tablo 79. Rekabet Etme ve Girişimciliği Artırma.....	84
Tablo 80. Ayrımcılıkla Mücadele Etmesi.....	84

Tablo 81. Milli Kültürümüz İçin Tehdit Olması.....	85
Tablo 82. Aktif Vatandaşlığı Desteklemesi.....	85
Tablo 83. Uygulanabilir Hedeflere Sahip Olması.....	85
Tablo 84. Hedeflerin Desteklenmesi	86
Tablo 85. Eğitim Sistemi	86
Tablo 86. Dil Yeteneklerini Geliştirmesi	86
Tablo 87. Mesleki Dayanışma	87
Tablo 88. Avrupalılık Konusu	87
Tablo 89. AB'ye Giriş	88
Tablo 90. Yabancı Dil	88
Tablo 91. Okulun Rolü	88
Tablo 92. Başarılı Uygulamalar	89
Tablo 93. Yenilikçi Araçlar	89
Tablo 94. Motivasyon.....	89
Tablo 95. Farklı Kültürler.....	90
Tablo 96. Eğitim Sistemi	90
Tablo 97. Öğretmen ve Yöneticilerin ABEGP'na İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	91
Tablo 98. ABEGP'ye İlişkin Görüşlerin Cinsiyet Açısından Dağılımı	97
Tablo 99. ABEGP'ye İlişkin Görüşlerin Hizmet Yılları Açısından Dağılımı.....	103
Tablo 100. Öğretmenlerin Program Öncesi-Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Eşli Gruplar t-Testi Sonuçları.....	113
Tablo 101. Yöneticilerin Program Öncesi-Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Eşli Gruplar t-Testi Sonuçları.....	114
Tablo 102. Öğretmen ve Yöneticilerin Program Öncesi Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları	114
Tablo 103. Öğretmen ve Yöneticilerin Program Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları	115

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Comenius I Okul Ortaklıkları	31
Şekil 2. Comenius II.....	35
Şekil 3. Lingua Programı.....	39
Şekil 4. Gençlik Programı ve Eylemleri.....	53

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1. Başvuru Dağılımları	34
Grafik 2. Sektörel Açıdan Başvuru Dağılımları.....	34

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları, Avrupa ailesine üye ve üyelik yolundaki ülkelerin, eğitsel uygulamalar açısından birbirlerini tanımalarını, yakınlaşmalarını ve işbirliğini en üst düzeye çıkarmayı hedeflemektedir. Bu programlar, kıta Avrupa'sındaki ülkelerin kendi aralarında imzaladıkları barış antlaşmaları ile gündeme gelen, Avrupa Birliği fikrinin oluşturulmasındaki en önemli araçlardan biri olarak düşünülebilir. Bu programların ana çıkış noktası, Avrupa'nın geleceği için birlikte sinerji oluşturmaktır. Geçmiş 1980'li yıllara dayanan AB Eğitim ve Gençlik Programları; "Avrupalılık" bilincini, kalite ve rekabet gücünde Avrupa'nın önderliğini ve kültürlerin iç içe yaşamasını öngörmüştür. AB'ye tam üyelik sürecinde olan ülkemiz, bu programlara 8 Mayıs 2004 tarih 25456 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan mutabakat zaptı ile resmen katılmıştır. Bu programların bütün kademelerdeki eğitim-öğretim kurumlarından kamu ya da özel kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum örgütlerinden gönüllü ya da mesleki kuruluşlara kadar geniş bir kesime hitap ettiği görülmektedir. Ancak, programlardan yararlanabilmenin temel şartı proje üretebilme kapasitesine sahip olmaktır.

Aktan (2000), Avrupa Birliğinin temel değerlerini aşağıdaki başlıklar altında ele alıp incelemektedir:

- 1) Barış: Avrupa politikası "barış politikası" demektir.
- 2) Birlik: Topluluğun yol gösterici kavramıdır.
- 3) Eşitlik: Hem birlik vatandaşları arasında hem de üye devletler arasındaki eşitlik.
- 4) Özgürlük: İnsan hak ve özgürlükleri Avrupa Birliğinin değer ve inanç sisteminin temellerini oluşturur. Ayrıca, Avrupa Birliğinin temel değerleri arasında yer alan özgürlük ile ekonomik alana yönelik dört öge vurgulanmıştır. Bunlar:
 - a. İşgücünün serbest dolaşımı,
 - b. İş kurma özgürlüğü ve hizmetlerin serbest dolaşımı,
 - c. Malların serbest dolaşımı,
 - d. Sermayenin serbest dolaşımı.

5) Dayanışma: Özgürlüğü tamamlayıcı bir kavram olarak kullanılmaktadır.

6) Güvenlik: Etkin bir güvenlik politikası esas olarak alınmaktadır.

Bu doğrultuda AB'nin başlıca amaçları aşağıdaki başlıklar altında toplanabilir:

- 1) Avrupa Vatandaşlığı kavramının oluşturulması (Temel haklar, Dolaşım Özgürlüğü, Sosyal ve Siyasi Haklar),
- 2) Özgürlük, güvenlik ve adaletin sağlanması,
- 3) Ekonomik ve sosyal gelişmenin teşvik edilmesi (Tek Pazar, Ortak Pazar, Çevre Koruması, İstihdam),
- 4) Dünyada Avrupa'nın konumunun güçlendirilmesi.

Ülkemiz, 10–11 Aralık 1999 tarihlerinde Helsinki'de yapılan AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde oy birliği ile Avrupa Birliği'ne aday ülke olarak kabul edilmiştir. 8 Kasım 2001 tarihinde Katılım Ortaklığı Belgesi yayımlanarak, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nce ekonomik ve siyasi alanlarda Kopenhag Kriterlerine uyum sağlanması ve AB müktesebatının üstlenilmesine ilişkin Ulusal Program (2001–2003) hazırlanmıştır. Avrupa Birliği sürecinde, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen çalışmalar aşağıdaki gibi özetlenebilir (MEB, 2005):

a) MEB Genel Müdürlükler/Daire Başkanlıkları bünyesinde AB ünitelerinin kurulması,

b) 16 Kasım 2000 tarih ve 12691 sayılı Yönerge doğrultusunda Milli Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği Danışma, Yürütme ve Avrupa Birliği Eğitimini Araştırma Geliştirme Kurullarının oluşturulması,

c) 21–12 2001 tarih ve 13530 sayılı Bakanlık Onayı ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nda Eğitim Araştırma-Geliştirme Kurulu bünyesinde AB Müktesebatına Uyum Komisyonunun kurulması,

d) Haziran 1999 tarihinden başlayarak Macaristan–Budapeşte, Mart 2000 Portekiz-Lizbon, Haziran 2000 Romanya–Bükreş, Haziran 2001 Letonya -Riga, Haziran 2002 Slovakya-Bratislava Eğitim Bakanları Konferanslarına Bakan ve Müsteşar düzeyinde aktif olarak katılımında bulunulması,

e) Avrupa Birliğinin gündeminde olan ve ülkemizin de katılımının ön görüldüğü Öğretmen Eğitimi, Temel Beceriler ve Yabancı Dil Öğretimi, Eğitim ve Öğretimde Bilişim Teknolojileri, Matematik ve Fen Bilimlerine Katılımın Artırılması, Eğitime

Ayrılan Kaynaklar, Öğrenci Dolaşımı ve Avrupa İşbirliği, Açık Öğretim ve Aktif Vatandaşlık, Öğrenmenin Özendirilmesi konularında çalışma gruplarının oluşturulması,

f) Temel işlevi eğitim sistemleri ve politikaları konusunda güncel ve güvenilir bilgi sağlayarak AB düzeyinde ve ulusal düzeyde politika oluşturulmasını ve program uygulamasını desteklemek olan EURYDICE'in (Avrupa Eğitim Bilgi Ağı) Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulması.

1. 1. Problem

Ülkemizin Avrupa Birliği ile bütünleşmesinin başlıca araçlarından bir tanesi 2004 yılından itibaren aktif olarak katılmış olduğumuz Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarıdır. Avrupa Birliği ülkelerinin yanı sıra EFTA/EEA üyesi ülkeler ve aday ülkelerin de içinde bulunduğu toplam 31 ülke halen uygulanan bu programlardan yararlanmaktadır.

AB Eğitim ve Gençlik Programları üç genel program altında yer almaktadır. Bu programlar, eğitim alanında Avrupa boyutunun geliştirilmesi, üye ülkeler genelinde eğitim kalitesinin yükseltilmesi ve bu alanda işbirliğinin güçlendirilmesini hedeflemektedir.

Geniş katılımlı bir yapıya sahip olan bu programlar ile aşağıdaki hususlar hedeflenmektedir:

- Avrupalılık bilincinin geliştirilmesi,
- Yabancı düşmanlığı ile mücadele,
- Sosyal dışlanma ve ırkçılık sorunları,
- Bireylerin eğitim amaçlı projelerine ve isteklerine destek olma.

Bu programlar ile hedeflenen ve yukarıda sadece bir kısmı belirtilen hedeflere ne kadar ulaşıldığının ve bu programlara ilişkin farklı kesimlerin görüşlerinin belirlenmesi son derece önemli görülmektedir. Özellikle bu kapsamda öğretmen ve eğitim yöneticilerinin görüşlerinin belirlenmesi bu programlardan elde edilen ve elde edilecek olan yararın artırılmasına da önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

1. 2. Amaç

Bu araştırmanın temel amacı, “Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları”na ilişkin öğretmen ve yöneticilerin görüşlerini belirlemektir.

1. 2. 1. Araştırmanın Alt Amaçları

Yukarıdaki genel amaç doğrultusunda belirlenen alt amaçlar şunlardır:

- Öğretmen ve yöneticilerin Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarından yararlanma düzeylerini belirlemek,
- AB Okul Eğitimi alt programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Yetişkin Eğitimi alt programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Mesleki Eğitim programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Gençlik programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Arion programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin program öncesi ve sonrası öğretmen ve yöneticilerin bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yöneticilerin temel ilgilerini ve önem verdikleri konuları belirlemek,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri belirlemek,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerini karşılaştırmak,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri katılımcıların cinsiyetleri açısından karşılaştırmak,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri katılımcıların hizmet yılları açısından karşılaştırmak.
- AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi ve sonrası öğretmenlerin bilgi ve beceri düzeylerini karşılaştırmak,
- AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi ve sonrası yöneticilerin bilgi ve beceri düzeylerini karşılaştırmak,
- AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi ve sonrası öğretmen ve yöneticilerin bilgi ve beceri düzeylerini karşılaştırmak.

1. 3. Önem

Eğitim AB üyesi ülkeler kadar üyelik yolunda ilerleyen ülkemizin de en önemli gündem maddelerinden biridir. Ancak eğitimin yapısının tüm ülkelerde farklılıklar gösterdiğinin dikkate alınması gerekmektedir. Unutulmaması gereken nokta, Avrupa Birliğinin eğitim alanında Avrupa Birliğinin tek bir politikasının olmadığıdır. Bu noktada Avrupa Birliği, ülkelerin aralarında görüş alışverişinde bulunduğu bir platform niteliğindedir. Avrupa Birliği'nin eğitim alanında sunduğu bazı olanaklar aşağıdaki gibi belirtilebilir:

- Yenilikçi öğretim ve eğitim programları,
- Değişim programları,
- Uluslararası eğitim, mesleki eğitim ve gençlik ortaklıkları,
- Eğitimde yeni teknolojilerin kullanılması.

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerinin belirlenmesi sunulan bu olanaklara ulaşma düzeyimizin de bir göstergesi olacaktır.

1. 4. Sayıtlar

Bu araştırmada aşağıdaki sayıtlar kabul edilmiştir:

1. Araştırmada kullanılacak veri toplama aracı, araştırmanın amacını gerçekleştirmeyi sağlayacak yeterli ve geçerli bilgileri yansıtmada yeterlidir.
2. Katılımcıların belirtmiş oldukları görüşler doğru kabul edilmiştir.

1. 5. Sınırlılıklar

1. Araştırma Elazığ ilinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler ile sınırlıdır.
2. Araştırma Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik programlarından Okul Eğitimi, Yetişkin Eğitimi, Mesleki Eğitim, Gençlik ve Arion programları ile sınırlıdır.
3. Araştırma Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurum ve okullarda görev yapan yöneticiler ile sınırlıdır.

1. 6. Tanımlar

Socrates (Genel Eğitim Programı): Avrupa Birliği'nin genel eğitim alanındaki eylem programıdır.

Comenius (Okul Eğitimi): "Okul Eğitimi" alanında Avrupa ülkeleriyle işbirliği yapmak suretiyle eğitimde kaliteyi artırmak ve kültürel diyalogu sağlayarak dil öğrenimini teşvik eden bir programdır. Bu program Okul Öncesi Eğitim, İlköğretim ve Ortaöğretim alanlarını kapsamaktadır.

Grundtvig (Yetişkin Eğitimi): Öğrenmeye istekli her bireyin bu talebini gerçekleştirecek yolların geliştirilmesini sağlayan bir programdır.

Leonardo da Vinci (Mesleki Eğitim): Mesleki eğitimi yaygınlaştırma ve geliştirmeye dönük bir programdır.

Youth (Gençlik Programı): Gençlik ve gençlik çalışanlarına bilgi, eğitim ve fırsatlar sağlayan bir programdır.

Arion: Eğitim uzmanlarının ve yöneticilerinin karşılıklı olarak bilgi ve tecrübelerini paylaşmalarını esas alan çalışma ziyaretleridir.

1. 7. Kısaltmalar

ABEGP: Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

UA: Ulusal Ajans

AB: Avrupa Birliği

BÖLÜM II

2. İLGİLİ LİTERATÜRÜN İNCELENMESİ

2. 1. AB Eğitim Politikası ve Eğitim Projeleri

AB ortak değerler doğrultusunda bütünleştirmesini gerçekleştirmek isteyen bir yapıya sahiptir. Bu açıdan, kültürlerarası öğrenme, dil öğrenimi, nitelikli işgücü, yüksek yaşam standartları, demokrasi, birlikte çalışabilme ve yaşayabilme yeteneği önem kazanmaktadır. Bu konuların kazandırılmasındaki en önemli araç şüphesiz eğitimidir. Birliğin oluşturulmasında karşılaşılan sorunların çözümünde eğitimin sahip olduğu önem de eğitim politikalarının etkili olarak gerçekleştirilebilmesi ile mümkün olabilmektedir. Ancak, Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin eğitim sistemleri arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Her ülkenin sahip olduğu kültürel değer ve geleneklerin korunduğu bir ortaklığı gerçekleştirebilmek için eğitim politikalarının dengeli olarak oluşturulabilmesi gerekmektedir.

Bu doğrultuda, üye devletler arasında eğitimle ilgili işbirliğinin gerçekleştirilmesi, Avrupa Birliği hareketinin önemli bir parçasıdır. Bu işbirliği ile uluslar arasında yakınlaşmanın gerçekleşmesi ve uluslara daha iyi yaşam ve çalışma koşullarının sağlanması amaçlanmıştır (Gülcan, 2005:31).

Uluslar arasında yakınlaşmanın en önemli koşulu, komşu ülkelerin yaşam biçimlerini anlamaya çalışmak, dillerini öğrenmek ve anlamak ile daha yoğun insancıl ilişkiler kurup geliştirmektir. Eğitim ve öğretim çalışmaları daha iyi yaşam, olumlu çalışma koşulları ve kişiliğin gelişimi açısından önemli bir etkidir (Gülcan, 2005:32).

Avrupa Birliği Eğitim Komisyonunun kurulması ile birliğe üye tüm ülkelerdeki aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır:

- a) Eğitim Kurumlarına Girişlerde Fırsat Eşitliği,
- b) Yönetmelik Ve Sosyal Engellerin Ortadan Kaldırılması,
- c) Diploma Ve Öğretim Sürelerinin Karşılıklı Tanınması,
- d) Araştırmalara İlişkin Özgür Bir Çalışma Ortamının Sağlanması,
- e) Yabancı Dil Öğretimde Niteliğin Artırılması,
- f) Eğitime İlişkin İstatistiklerin Yayınlanması,
- g) Merkezi Eğitimlerin Desteklenmesi,
- h) Mesleki Eğitimin Düzenlenmesi.

Bu eğitim politikaları ile üye ya da aday ülkelerin eğitim sistemlerinde dönüşümlerin gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır.

Avrupa Birliğinin eğitim politikaları aşağıda belirtilen noktalarda toplanabilir:

- a) Öğrenen toplum,
- b) Yüksek kalite,
- c) Süreklilik,
- d) Fırsat eşitliği,
- e) İşbirliği,
- f) Karşılıklı deneyim paylaşımı.

2. 2. Hedefler

Avrupa Birliği eğitim politikaları ile hedeflenenler ise şu şekilde belirtilebilir:

- a) Tüm düzeylerde Avrupa eğitim boyutunun güçlendirilmesi,
- b) Eğitsel kaynaklara erişimi kolaylaştırmak,
- c) Fırsat eşitliğini sağlamak,
- d) Avrupa Birliği dillerinde özellikle az kullanılan ve öğretilen diller konusundaki bilginin kalite ve nicelik açılarından iyileştirilmesini desteklemek,
- e) Eğitim kurumları arasında değişimi teşvik etmek,
- f) Açık ve uzaktan öğrenmeyi desteklemek,
- g) Diploma ve öğrenim sürelerinin tanınmasındaki iyileştirmeleri teşvik etmek,
- h) Eğitim alanındaki işbirliğini ve öğrenci değişimini teşvik etmek,
- ı) Eğitim alanında ortak politika konularını incelemek,
- i) Toplumsal dışlama, ırkçılık ve yabancı düşmanlığına karşı ortak mücadele.

Bu politikalar ışığında ülkemiz eğitim sistemi de, AB eğitim politikalarına uygun olarak yeni düzenlemeler gerçekleştirmek durumunda kalmıştır. Bu çerçevede, ilköğretim ve mesleki eğitim programlarında düzenleme çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, ilerleme raporlarındaki zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması ile eğitimdeki sosyal politikalar, bölgeler arası eşitsizliklerin giderilmesi ve mesleki eğitimin yeniden düzenlenmesine yönelik yeniden yapılanma çalışmaları hız kazanmıştır.

2. 3. AB Eğitim ve Gençlik Programları

Bu bölümde, AB Eğitim ve Gençlik Programları Genel Eğitim Programları, Mesleki Eğitim Programları ve Gençlik Programları başlığı altında ele alınıp incelenmektedir.

2. 3. 1. Socrates (Avrupa Birliği Genel Eğitim Programı)

Genel Eğitim Programı (Socrates) Avrupa Birliğinin önde gelen eylem programlarından bir tanesidir. Genel Eğitim Programı ile “yaşamboyu öğrenme” kavramına kapsamlı bir yaklaşım getirilmiştir. 1995-1999 yılları arasında ilk aşaması gerçekleştirilen bu programın ikinci aşaması 2000-2006 yıllarını kapsamaktadır.

2. 3. 1. 1. Socrates I (1995 – 1999)

Avrupa Birliği'nin eğitim alanındaki eylem programı Socrates'in ilk safhası 1994 yılında planlanmıştır. 1995'te yürürlüğe giren ve eğitim alanında Avrupa'nın ilk çerçeve programı olan Socrates, Erasmus ve Lingua gibi önceki sektörel programlar ile çok taraflı okul ortaklıkları ve pilot projelerin deneyimi üzerine inşa edilmiştir. İlk çerçeve program olma özelliğini taşıyan Socrates, eğitimin Avrupa boyutunu geliştirme amacını içermektedir.

Socrates programının birinci beş yıllık safhası ulus ötesi işbirliği, uluslar arası hareketlilik, iyi uygulamaların alışverişi ve Avrupa iletişim ağlarının geliştirilmesi olanakları açısından ele alınmıştır. Socrates programlarına katılım Avrupa Birliği'ne yaklaşma yolundaki siyasi hedeflerin başlıca bileşenlerinden birini oluşturmuştur.

Socrates programının ikinci aşamasının bu programın birinci safhasından elde edilen deneyim üzerine kurulmuş olması açısından birinci aşamanın büyük bir önem sahip olduğu söylenebilir.

2. 3. 1. 2. Socrates II (2000 – 2006)

Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 253/2000/EC sayılı ve 24 Ocak 2000 tarihli kararı gereğince kurulan ve Topluluk eylem programının ikinci aşaması olan Socrates II 2000 – 2006 yılları arasını kapsamaktadır.

İkinci aşama ile formal ya da informal eğitime dayalı yaşam boyu öğrenmenin yaygınlaştırılması ile Avrupa boyutunun geliştirilmesi ve “Bilgi Avrupası” hedefinin

ilerletilmesi amaçlanmıştır. Program ile aktif yurttaşlık ile istihdam teşvik edilmekte, kapasite ve rekabetin geliştirilmesi desteklenmektedir. Program, üye ülkelerin eğitim programlarının içeriğine, eğitim sistemlerine ve örgütlenmesine, kültürel ve dilsel çeşitliliklere saygıyı da ön plana çıkarmıştır.

Programın dayanak noktası olan Karar'ın 2. maddesinde Socrates'in hedefleri aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

- 1) Eğitimin Avrupa boyutunun her düzeyde güçlendirilmesi,
- 2) Avrupa'daki eğitim kaynaklarına erişimin sağlanması,
- 3) Eğitimin her alanında eşit fırsatlar sunulması,
- 4) Avrupa Birliği ülkelerinde konuşulan dillerin nitel ve nicel olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması,
- 5) Eğitimin kültürler arası boyutunun güçlendirilmesi,
- 6) Eğitim alanında işbirliği ve hareketliliğin yaygınlaştırılması için;
 - a) eğitim kurumları arasında değişimin teşvik edilmesi,
 - b) açık ve uzaktan öğretimin yaygınlaştırılması,
 - c) diploma ve öğrenim dönemlerinin tanınması,
 - d) bilgi alışverişinin geliştirilmesi ve bu konudaki engellerin kaldırılması,
- 7) Eğitimde yenileşmenin teşvik edilmesi,
- 8) Eğitim alanında ortak çıkar politikaları üzerinde odaklanılması.

Program uygulama alanı olarak ise aşağıdaki kesimleri hedeflemektedir:

- a) Öğrenciler veya diğer öğrenenler,
- b) Eğitim çalışanları,
- c) Her kademedeki eğitim kurumları,
- d) Yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde eğitim sistemleri ve politikalarından sorumlu kişi ve organlar.

2. 3. 1. 3. Socrates II Programının Eylemleri

Socrates programının II. safhasının eylemleri şunlardır:

EYLEM 1: COMENIUS (OKUL EĞİTİMİ)

EYLEM 1. 1: Okul Ortaklığı

EYLEM 1. 3: Örgün Eğitimde Yer Alan Personelin Hizmetiçi Eğitimi

EYLEM 2: ERASMUS (YÜKSEKÖĞRETİM)

EYLEM 2.1: Avrupa Üniversitelerarası İşbirliği

EYLEM 2.2: Üniversite Öğrencilerinin ve Öğretim Görevlilerinin Değişimi

EYLEM 2.3: Tematik Ağlar

EYLEM 3: GRUNDTVIG (Yetişkin Eğitimi Ve Diğer Eğitim Yolları)

EYLEM 4: LINGUA (Dil Öğretim Ve Öğrenimi)

EYLEM 5: MINERVA (Açık Ve Uzaktan Öğretim, Eğitim Alanında Bilgi Ve İletişim Teknolojileri)

EYLEM 6: GÖZLEM VE YENİLİKLER

EYLEM 6.1: Eğitim Sistemlerinin, Politikalarının ve Yeniliklerinin İncelenmesi

EYLEM 6.2 :Yeni İhtiyaçlara Yönelik Yenilikçi İnisiyatifler

EYLEM 7: ORTAK EYLEMLER

EYLEM 8: EK ÖNLEMLER

Bu eylemler, aşağıda belirtilen etkinlikler ve önlemler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir:

- Avrupa'da eğitim alanındaki insanların uluslar ötesi hareketliliğini destekleme,
- Eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımını destekleme,
- Deneyim ve yararlı uygulama alışverişini kolaylaştıran işbirliği ağlarının gelişmesini destekleme,
- Dil becerilerinin ve farklı kültürleri anlamının geliştirilmesi,
- Eğitimde yenilik ve kaliteyi geliştirmeye yönelik uluslar ötesi, ortaklık temelinde yenilikçi pilot projelerin desteklenmesi.

Bu eylem ve etkinliklerden yola çıkarak, Socrates Programının temel amacının katılımcı ülkeler arasındaki işbirliğinin teşvik edilerek eğitim alanında kalitenin artırılması ve Avrupa boyutunun geliştirilmesi noktalarında toplandığı söylenebilir. AB Genel Eğitim Programı (Socrates) ile ulusal ve Avrupa düzeyinde karşılıklı işbirliğini geliştirmek suretiyle, içinde bulunduğumuz yeni yüzyılda kişilerin rekabet ortamına hazırlanması sağlanmaktadır. Bunun için;

- Hayat boyu öğrenimin desteklenmesi,
- Toplumun tüm kesiminin eğitime erişiminin teşvik edilmesi,
- Kişisel ve kurumsal becerilerin güçlendirilmesi,

- Elde edilen bilgi ve becerilerin Avrupa genelinde tanınmasını ve yaygınlaştırılması teşvik edilmektedir.

AB Genel Eğitim Programının (Socrates) temel olarak 5 anahtar hedefi bulunmaktadır. Bunlar;

- Tüm eğitim seviyelerinde Avrupa boyutunu güçlendirmek,
- Avrupa dillerine yönelik bilginin geliştirilmesi,
- Eğitim vasıtası ile katılımcı ülkeler arasındaki işbirliğini ve hareketliliği desteklemek,
- Eğitim alanında yenilikleri teşvik ederek eğitim kalitesini artırmak,
- Eğitim alanında yer alan tüm kamu veya özel kurum ve kuruluşlar içinde fırsat eşitliğini desteklemektir.

Avrupa Birliği'ne üye devletler tarafından yürütülen ve Socrates programına katkı sağlayan faaliyetlerin sorumluluğu tamamen bu ülkelere aittir. Ancak, bu programa katılan diğer ülkelerin kendi eğitim sistemleri ile ilgili ulusal düzenlemeleri kendi sorumluluk alanlarını oluşturmaktadır.

Socrates, eğitim alanında yer alan tüm kesimleri kapsayan bir programdır. Program okul öncesi eğitimden yüksek öğretime, öğretmenlerden yöneticilere, kamu kurum ve özel statüdeki her çeşit eğitim kurum ve kuruluşlarından dernek ve vakıflara, yerel ve bölgesel yetkililerden iş dünyasına kadar farklı kurum ve kişilere hitap etmektedir.

Socrates programına Avrupa genelinde 31 ülke katılabilmektedir. Programın yürütülmesinden Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü sorumludur. Ülkemizin programın ikinci aşamasına katılması, Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkez Başkanlığının kurulması ile gerçekleşmiştir. Ulusal Ajans olarak tanınan ve faaliyet gösteren kuruluş, program kapsamındaki tüm faaliyetler ile ilgili gerekli uygulamaları ülke genelinde yürütmektedir.

Ulusal Ajanslar programın uygulamasında çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu, özellikle Ulusal Ajans Merkezli Faaliyetler için daha çok geçerlidir. Ulusal Ajans Merkezi Faaliyetlerde destek başvurularını almak, ulusal makamlara başvuruların seçimi konusunda tavsiyede bulunmak (ya da bu seçimi ulusal makamlar adına yapmak), başvurulardan başarılı olanlarla sözleşme yapmak, ödenek alacaklara

ödemeleri yapmak ve onlardan rapor almakla yükümlüdür. Bunlara ek olarak, ajanslar bazı Komisyon Merkezli Faaliyetlerde destek başvuruları konusunda görüş verebilirler ve programın bütününde bir dizi başka önemli görevler de yaparlar. Bunların arasında, bilgilerin yaygınlaştırılması, uygun proje ortaklarının bulunmasında yardım sağlamak, başvuruların yapılması konusunda ve başka konularda rehberlik, projelerdeki ilerlemeyi izlemek ve programın işleyiş biçimi konusunda geri bildirim sağlamak sayılabilir. Tablo 1'de Ulusal Ajans ve Komisyon Merkezli Socrates faaliyetleri gösterilmektedir.

Tablo 1: Ulusal Ajans ve Komisyon Merkezli Socrates Faaliyetleri

SOCRATES Faaliyeti	Başvuru işlemi
COMENIUS -Okul ortaklıkları: <ul style="list-style-type: none"> ❖ Okul projeleri ❖ Dil projeleri ❖ Okul Gelişim projeleri -Okul eğitim personelinin eğitimi için Avrupa işbirliği projeleri - Okul eğitim personeli için bireysel eğitim destekleri: <ul style="list-style-type: none"> ❖ Temel eğitim ❖ Comenius dil asistanları ❖ Hizmet içi eğitim - Comenius ağları	-UA* -KOM** -UA
ERASMUS -Avrupa üniversiteler arası işbirliği _Öğrenci ve eğitim elemanlarının değişimi -Erasmus Konulu Ağlar	-KOM -UA -KOM
GRUNDTVIG -Avrupa işbirliği projeleri -Öğrenme ortaklıkları -Yetişkin eğitimi personeli için bireysel eğitim destekleri -Grundtvig Ağları	-KOM -UA -UA -KOM
LINGUA -Dil öğreniminin desteklenmesi -Konu ile ilgili araç ve malzeme geliştirilmesi	-KOM -KOM
MINERVA -Açık ve Uzaktan Öğrenim ile Eğitim alanında Bilgi ve İletişim Teknolojileri	-KOM
GÖZLEM VE YENİLİK -Eğitim sistemlerinin, politikalarının ve yeniliklerin gözlenmesi -Eğitimde karar vericiler için Arion inceleme ziyaretleri -Çok yönlü Arion etkinlikleri -Ortaya çıkan ihtiyaçlara yanıt verecek yenilikçi girişimler	-KOM -UA -KOM -KOM
ORTAK FAALİYETLER -Diğer Topluluk programları olan Leonardo da Vinci(Mesleki Eğitim) ve/veya Youth(Gençlik)ile birlikte yürütülen faaliyetler	-KOM
DESTEK FAALİYETLER -Programın hedeflerine katkıda bulunan girişimler	-KOM
HAZIRLIK ZİYARETLERİ -Tüm Faaliyetler için hazırlık ziyaretleri	-UA

* ULUSAL AJANS MERKEZLİ

** KOMİSYON MERKEZLİ

Komisyon Merkezli faaliyetlere ilişkin işlemler Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2: Komisyon Merkezli Faaliyetler İçin Başvuru Ve Seçme İşlemleri

Faaliyet	Başvuru İşlemi	Seçme İşlemi
- Comenius: Okul eğitim personelinin eğitimi için Avrupa işbirliği projeleri	Başvuru , projenin koordinatörü olan kurum tarafından Avrupa Komisyonu'na yapılır. Başvurunun bir kopyası: -proje koordinatörü olan kurum tarafından, diğer katılan kuruluşlara ve ülkesindeki yetkili Ulusal Ajans; -diğer katılan kuruluşların her iri tarafından kendi ülkelerindeki yetkili Ulusal Ajansa, ilgili Ulusal Ajansın dilinde teklifin bir özetiyle birlikte gönderilmelidir.	Tek aşamalı
-Grundtvig: Avrupa işbirliği projeleri - Lingua - Minerva	n teklif projenin koordinatörü olan kurum tarafından Avrupa Komisyonu'na verilmelidir. n teklifin bir kopyası -proje koordinatörü olan kurum tarafından, diğer katılan kuruluşlara ve ülkesindeki yetkili Ulusal Ajansa; -diğer katılan kuruluşların her biri tarafından kendi ülkelerindeki uygun Ulusal Ajansa gönderilmelidir. Proje koordinatörü olan kurumun bir niversite olması halinde, niversitenin Kurumsal Sözleşme için yapacağı başvuruda n teklif de bulunmalıdır.	İki aşamalı
- Erasmus: Avrupa niversiteler arası işbirliği - Erasmus: Konulu Ağlar	Bir niversitenin destek aradığı tüm Erasmus etkinlikleri niversitenin Kurumsal Sözleşme için yapacağı başvuruda bulunmalıdır. Başvuru , Avrupa Komisyonuna gönderilmelidir.Bu, SOCRATES kapsamındaki diğer projeler için yapılan ön tekliflerin yanı sıra, ayrıca, niversitenin koordinasyonunu yapmayı düşündüğü tüm Konulu Ağlar için n teklifleri de içermelidir. Başvurunun bir kopyası başvuruyu yapan niversitenin bulunduğu ülke'deki Ulusal Ajansa gönderilmelidir.	Tek aşamalı (iki aşamalı olan Konulu Ağlar dışında)

Faaliyet	Başvuru İşlemi	Seçme İşlemi
- Destek Faaliyetleri - Arion : Çok yönlü Arion etkinlikleri	Başvurular , Avrupa Komisyonu'na yapılmalıdır.	Tek aşamalıdır.
-Eğitim sistemlerinin, politikalarının ve yeniliklerin gözlenmesi -(Faaliyet6.1) - Ortaya çıkan ihtiyaçlara yanıt verecek yenilikçi girişimler(Faaliyet6.2) -Ortak faaliyetler	Başvurular , projenin koordinatörü olan kurum tarafından Avrupa Komisyonu'na yapılmalıdır. Başvurunun bir kopyası , başvuruyu yapan ve proje koordinatörü olan kurum veya kuruluş tarafından ülkesindeki yetkili Ulusal Ajansa gönderilmelidir.	Özel teklif çağrısına bağlı olarak, Tek aşamalı ya da iki aşamalı
-Comenius Ağları -Grundtvig Ağları	Ön teklif , projenin proje koordinatörü olan kurum tarafından Avrupa Komisyonu'na verilmelidir.Proje koordinatörü olan kurumun bir üniversite olması halinde, üniversitenin Kurumsal Sözleşme için yapacağı başvuruda ön teklif de bulunmalıdır.(bakınız,bu tabloda Erasmus)	İki aşamalı

Ulusal Ajans Merkezli faaliyetler için yapılan başvuru işlemleri ise Tablo 3'de verilmektedir.

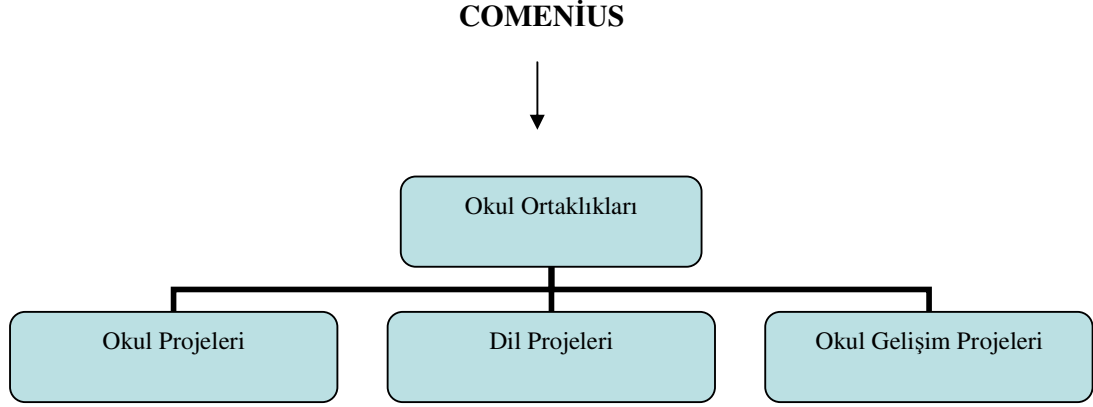
Tablo 3. Ulusal Ajans Merkezli Faaliyetler

Faaliyet	İşlem
-Comenius Okul ortakları (okul Projeleri; Dil projeleri; Okul gelişim projeleri) -Grundtvig: Öğrenme ortaklıkları	Projenin proje koordinatörü olan kurumu genel proje Başvurusunu ülkesindeki Ulusal Ajansa yapar. Ortak Kuruluşlar kendi Ulusal Ajanslarına genel proje Başvurusunun bir kopyası ile birlikte başvurunun kendi ülke Dilinde3 yapılmış çevirisini ve bunların yanı sıra kendi ulusal Ajansların isteyecekleri ek bilgileri verirler. Bir projede yer alan her kuruluş destek için kendi Ülkesindeki Ulusal Ajansa başvurmalıdır. Ulusal Ajanslar, Kullanılacak başvuru formlarıyla işlemlerin ayrıntılarını istek Üzerine vereceklerdir. Comenius Okul Ortaklıklarında, Ulusal Ajanslara yapılacak Başvurularla birlikte okulun Comenius Planı da verilmelidir. Bu planın formları Ulusal Ajanslar tarafından sağlanmaktadır.
-Comenius Okulun eğitim personeli için Bireysel eğitim destekleri <ul style="list-style-type: none"> ▪ Temel eğitim ▪ Comenius dil Asistanları ▪ Hizmet içi eğitim - Grundtvig: Yetişkin eğitimi personeli için bireysel eğitim destekleri - Arion inceleme ziyaretleri - Tüm faaliyetler için hazırlık ziyaretleri	Başvuru, başvuru sahibinin o anda çalışmakta olduğu Ülkenin Ulusal Ajansına verilmelidir. Kullanılacak başvuru Formları ve işlemlerin ayrıntılı istek üzerine uygun ulusal Ajans tarafından ve çoğu durumda başvuru sahibinin kendi kuruluşu tarafından sağlanacaktır. Comenius bireysel eğitim destekleri ve kurslara yönelik başvuru işleminin ayrıntıları için bu Rehberin II. Kısımına da bakınız.
- Erasmus: Öğrenci ve eğitim elemanlarının değişimi	Başvurular, başvuru sahibinin üniversitesine yapılmalıdır. İzlenecek işlemin ayrıntıları üniversitenin bulunduğu ülkenin Ulusal Ajansı ya da üniversitenin idari hizmetleri tarafından istek üzerine temin edilecektir.

2. 4. Comenius

Comenius programı, okullar arasında ülkeler arası işbirliğini özendirerek ve okul eğitimi alanında doğrudan yer alan personelin profesyonel eğitimine katkı sağlayarak, okul eğitiminde kalitenin artırılması, Avrupa boyutunun güçlendirilmesi ve dil öğrenimiyle kültür arası diyalogun teşvik edilmesini amaçlamaktadır. Diğer taraftan, Avrupa vatandaşlığının temelini oluşturan çok kültürlülük bağlamında engelli grupların eğitiminin desteklenmesi, okullardaki başarısızlık ve toplumdaki dışlanma ile mücadele ve eğitimde fırsat eşitliği konuları da bu faaliyet kapsamında ele alınmaktadır.

Program, adını okulun amacının insanların evrensel ufkunu açmak olduğunu savunan 17.yy filozofu Comenius'tan almaktadır. Avrupa'nın 340 bin okulundan 10 bini 1995-1999 yılları arasında Comenius'un ilk aşamasına katılmıştır. Programın temel hedefi, bu sayıyı mümkün olan en üst seviyeye çıkartmaktır. Üniversite öncesi okul eğitimini amaçlayan ve okul ortaklıkları, okul eğitim kadrosunun eğitimi ve Comenius ağlarını kapsayan üç temel unsuru içermektedir. Bunlar Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1: Comenius I Okul Ortaklıkları

Kültürler arası eğitim, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadele, kadın ve erkekler için fırsat eşitliği, malı-sosyal-fiziki nedenlerden dolayı dezavantajlı okullar ve öğrenciler, özel eğitime gereksinim duyan çocuklar ve Avrupa ile işbirliği tecrübesi olmayan okullara öncelik verilmesini öngören ulusal ajans merkezli bu faaliyet kapsamında 3 tür proje hazırlanabilmektedir. Bunlar, okul, dil ve okul gelişim projeleridir.

2. 4. 1. Comenius Okul Projeleri

Okulların ilgi alanlarına giren ortak konuda birlikte çalışmalarını mümkün kılan ve öğrencilerin gelişimine yönelik projelerdir. Projelere mümkün olduğunca çok sayıda öğrenci dahil edilmeye çalışılarak, farklı konu alanları arasında daha yakın işbirliğinin geliştirilmesi ve geniş bir öğrenci topluluğunun programdan yararlanması sağlanmaktadır. Farklı ülkelerden öğrencilerin aktif katılımının ve işbirliğinin teşvik edilmesi öncelikli bir konudur. En fazla 3 yıl süreli olabilen bu projelerde, en az birisi AB üyesi ülke olması koşulu ile en az 3 ülke ortaklı bir yapı kurulması şarttır. Comenius Okul Projeleri, ayrıca öğrenci ve öğretmenlere yalnızca projenin odaklandığı konuda ya da alanda değil, aynı zamanda ekip çalışması, toplumsal ilişkiler (öğrenci-

öğrenci, öğrenci-öğretmen), işbirliğine dayalı etkinlikleri planlama ve üstlenme ile bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma açısından da beceri edinme ve varolan becerileri geliştirmede yardımcı olmaktadır. Comenius Okul Projeleri, öğretmenlere ülkeler arası bir yaklaşım geliştirilmesine katılma fırsatı da sağlamaktadır.

Comenius I kapsamında destek başvurusunda bulunmak isteyen her okul, “Comenius Planı” geliştirmektedir. Bu planlarda Avrupa işbirliği etkinliklerine ilişkin okulun oynayacağı role vurgu yapılmaktadır. Comenius Planının hazırlanmasına, çoğu kez okul yönetimi ve öğretim elemanlarına ek olarak öğrencilerin ve velilerin, yerel yetkililerin ve diğer ilgili tarafların temsilcileri de katılmaktadır.

Comenius Planı, okulun kendisi için önemli bir stratejik gereç olmanın yanında gerçek koşullara bağlı olarak, her bir okulun başvurusunu değerlendirmede, Ulusal Ajanslar tarafından bir referans belgesi olarak da hizmet görmektedir.

Bir okul, büyüklüğü ve yapısının yanı sıra katılmak istediği proje ve etkinlik türlerine bağlı olarak, birden fazla Comenius projesi ya da etkinliğine katılabilir. Bir okul, belirli bir yılda başvurmak istediği yeni projelerin sayısına bakılmaksızın, tek bir Comenius Planı vermelidir. Bu plan, normal olarak bir yıl süreyle geçerli olmakta ve okulun yeni bir proje için istekte bulunması durumunda sadece güncelleştirilmesi yeterli olabilmektedir.

Comenius 1 kapsamında desteklenen bu üç tür projenin temel özellikleri Tablo 4’de verilmektedir.

Tablo 4. Comenius Projelerinin Temel Özellikleri

	Comenius Okul Projesi	Comenius Dil Projesi	Comenius Okul Gelişim Projesi
- Öğrenci merkezli - Kurum merkezli - Ortaklık	-X -çok taraflı -Birbirini izleyen en fazla 3 okul yılı	-X - iki taraflı -Normalde 1 okul yılı	-X -çok taraflı - Birbirini izleyen en fazla 3 okul yılı

2. 4. 2. Comenius Dil Projeleri

Öğrencilerin başka bir dili öğrenme şevkini ve yabancı dil bilgi kapasitesini artırmayı hedefleyen bir alt faaliyettir. En fazla 1 yıl süreli projeler olup, en az birisi AB üyesi olması şartıyla iki ülke ortaklığı ile yürütülür. Bu tip projelerde, Avrupa genelinde

az kullanılan ve öğretilen dillerin önceliği bulunmaktadır ve ortaklık yapılan kurumda en az 14 gün süreli karşılıklı değişim ziyaretleri gerçekleştirilir. Projede yer alacak öğrencilerin en az 14 yaşında olması gerekir.

Bir Comenius Dil Projesinin ana ögesi, formal dil eğitiminden daha çok farklı ülke gençlerinin birlikte karşılıklı ilgi duyulan bir konuda çalışmalarını aracılığıyla dil öğrenmeleridir.

Comenius Dil Projesinde, iki ortağın en az biri daha az kullanılan ve daha az öğretilen bir dili temsil etmelidir. Böylece birçok öğrenci, kendi müfredatında olmayan bir dili öğrenme fırsatı bulabilmektedir.

Comenius Dil Projeleri, proje ortaklarının kendi ülkelerinin dillerinin kullanımına özel bir önem vermektedir. Katılanlar, ortaklarının dilini mümkün olduğunca sık kullanmaya çalışmalı ve her iki dilin kullanımını bir dengeye oturtmalıdır.

2. 4. 3. Comenius Okul Gelişim Projeleri

Okulların ve okul çalışanlarının rollerinin hızla değiştiği bir dönemde, yönetim ve eğitsel yaklaşımlarla ilgili konularda, okullar arasında doğrudan işbirliği büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda proje, okul yöneticilerine ve öğretmenlere deneyim alışverişi yapma, birlikte ihtiyaçlarına karşılık verecek yöntemleri geliştirme ve okullarda en etkin kurumsal ve eğitsel yaklaşımları deneme ve uygulamaya koyma fırsatı sağlamaktadır. Bu projeler, çoğu kez okulların bulunduğu yerel bölgeden yerel makamlar, sosyal hizmet kurumları, dernekler, sendikalar ve iş dünyasının kuruluşları gibi teşkilatları da içermektedir.

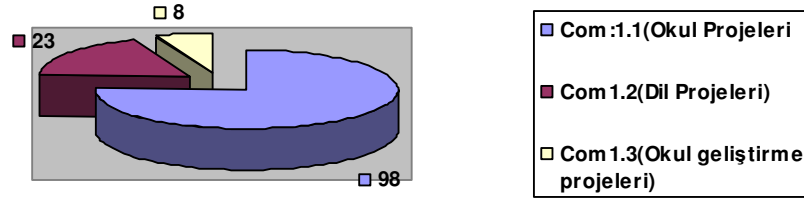
Okullar tarafından geliştirilen yöntem ve yaklaşımlar, etkili uygulamaların mümkün olduğunca yaygınlaştırılabilmesi için yakından izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Bu nedenle, katılan okullar açık hedefler geliştirmeli ve gerçekleştirilen ilerlemeyi düzenli olarak değerlendirmelidir. Bu, okulların yeni veya değişen ihtiyaçlara uyarlanabilmesine izin vermekte ve doğrudan katılan okullara ve diğer potansiyel yararlanıcılara maksimum değerin katılmasını sağlamaktadır.

Comenius programına örnek olarak aşağıdaki konular belirtilebilir:

- Çatışma ve şiddetin önlenmesi,
- Dezavantajlı grupların okula entegrasyonu,
- Esnek ve kişiselleştirilmiş öğretim yöntemleri ve sınıf yönetimi,

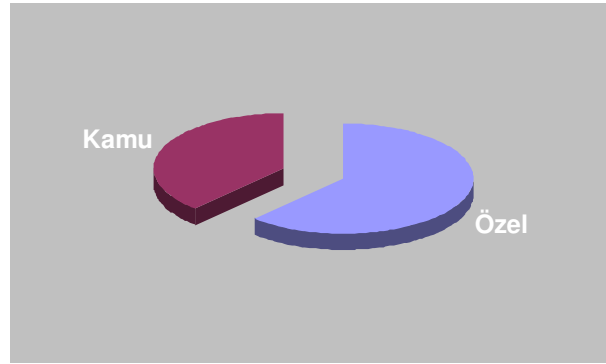
- Öğrenci becerilerinin iş bulabilmelerini sağlama açısından geliştirilmesi,
- Eşit fırsatların teşvik edilmesi.

Bu konular sadece bir örnektir. Okullar, kendi ilgi ve ihtiyaç alanlarına yönelik de önemli gördükleri herhangi bir konuya odaklanabilirler. Ülkemizde 2004 yılı için Comenius I projelerine yönelik Ulusal Ajans merkezine 139 başvuru yapılmıştır. Bu başvuruların, proje türlerine göre dağılımları Grafik 1'de gösterilmiştir.

Grafik 1. Başvuru Dağılımları

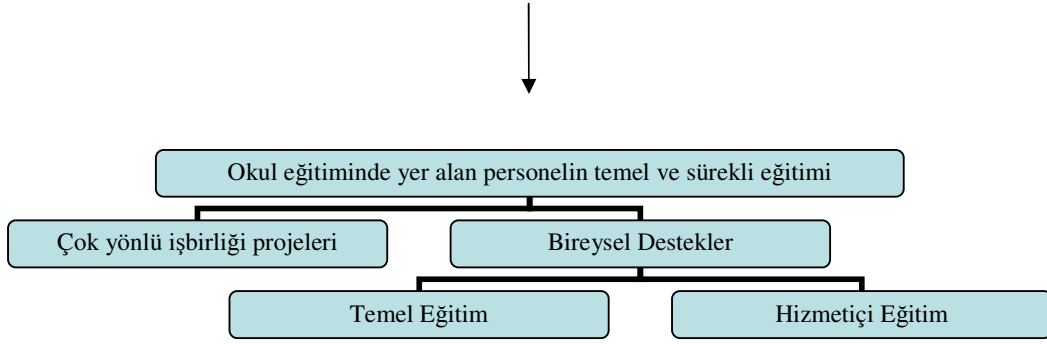
Projelere yapılan başvuruların %62 özel sektörden %38 kamu tarafından yapılmıştır.

Grafik 2. Sektörel Açından Başvuru Dağılımları

Comenius II'nin kapsadığı alanlar ise Şekil 2'de verilmiştir.

Comenius 2

Şekil 2. Comenius II

Okul eğitiminde yer alan personelin temel ve sürekli eğitimine yönelik Comenius'un bu alt faaliyeti ile her çeşit okul eğitiminde yer alan personelin eğitim alanında profesyonel gelişimlerinin farklı yönleri ve aşamalarına yönelik kaynaştırıcı bir rol oynanması hedeflenmektedir. Dolayısıyla, bu eğitimler Avrupa boyutunun gelişmesine katkı sağlama, eğitim kalitesinin artırılması, yeniliklerin teşvik edilmesi ile ulusal düzeyde faaliyetlerin tamamlanmasına yardım etmektedir. Bu alanda öğretim yöntemleri, okul yönetimi, danışmanlık ve rehberlik, bilgi ve iletişim teknolojilerinin pedagojik kullanımı ile ilgili yeniliklerin teşvik edilmesi ile Avrupa dillerinin öğretilme kalitesinin yükseltilmesi ve ayrıca dezavantajlı öğrenci gruplarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik daha iyi yolların bulunması, öncelikli amaçlar arasında yer almaktadır.

Bu faaliyet, okul eğitiminde yer alan her çeşit personelinin meslek gelişimini ilerletmek amacıyla tasarlanmış ülkeler arası projeleri ve değişim etkinliklerini destekleyerek genel Comenius hedeflerine ulaşmaya da katkı sağlamaktadır. Ayrıca, mesleki gelişimin tüm aşamaları ve yönlerini de kapsamaktadır.

Comenius 2 farklı ülkelerden katılan öğretmenlerin birlikte çalışmasını cesaretlendirmek, özel ilgi alanlarında eğitim fırsatlarının gelişmesini sağlamak ve katılımcı ülkelerdeki eğitim fırsatlarına erişimi iyileştirmek çalışmalarına katkı sağlar. Öğretmenlerin ve diğer okul eğitim elemanlarının yüksek kalitede eğitim sağlayabilmeleri için gereken beceri, bilgi ve davranışları da edinmelerine yardımcı olur.

2. 4. 4. Çok Yönlü İşbirliği Projeleri

Çok yönlü işbirliği projelerinin amacı, eğitim ve öğretim alanında görev yapan personel için programlar, kurslar, eğitim-öğretim stratejileri veya eğitim materyalleri hazırlamaktır. Bu projeler Avrupa'daki eğitimin kalitesini yükseltme sürecine katkı getirmeyi amaçlamaktadır. Eğitim personelinin eğitimi ve sınıfta kullanmak için programlar, kurslar, stratejiler ve öğretim materyalleri hazırlayan farklı türde kurumlar arasında işbirliğini içermektedir. Socrates programına katılan en az üç ülkeden temel ve hizmet içi öğretmen eğitimini gerçekleştiren farklı türde en az 3 eğitim kurumu arasında en fazla 3 yıl süreli olarak yapılan projelerdir.

2. 4. 5. Bireysel Destekler

Dil öğretmenleri dahil öğretmenler, öğretmen adayları ile örgün veya örgün olmayan eğitimin farklı alanlarında görevli eğitim personeli, bireysel desteklerden faydalanabilir. Bu kapsamda aşağıdaki destekler sağlanmaktadır.

- **Temel Eğitim,** öğretmen adayları için yurtdışında 1–10 hafta gibi kısa süreli olarak pratik yapma fırsatı sağlamaktadır. Fakat sadece kabul edilmiş bir uluslar arası çok yönlü işbirliği projesi (Comenius 2) yürüten üniversitelerin proje çerçevesinde yaptıkları bir değişimi içermektedir. Öğrenci hareketliliğini sağlamak için, bu projelerde yer alan kurumların kendi Ulusal Ajans'larına başvurması gerekmektedir.
- **Hizmet İçi Eğitim Kursları,** eğitim personeli olarak görev yapan kişilere yönelik çok çeşitli konulardan oluşan kurslardır. Bu eylemin hedefi, katılımcıların bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi ile Avrupa okul eğitim sistemini daha geniş bir perspektiften görmelerinin sağlanmasıdır. Kurslar, genellikle 1-4 haftalık olup kursu düzenleyen ülkede gerçekleştirilmektedir.

Bir diğer faaliyet olan Comenius ağları, okul projeleri ile personel eğitim projeleri arasındaki karşılıklı iletişimin sağlanması, bu ağların sayısının ve içeriğinin artırılmasını sağlamak üzere düzenlenmiştir. Avrupa işbirliğini kolaylaştıracak ve artıracak etkinlikler, bilgi alışverişi, proje koordinatörlerinin eğitimi, yeni projelerin desteklenmesi, proje sonuçlarının ve iyi uygulamalarının yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir.

Bir Comenius ağı ortak bir ilgi alanı doğrultusunda yapılandırılmaktadır. Avrupa işbirliğini güçlendiren ilk ortak platform niteliğinde olan bu ağlar proje bitiminden sonra da devam ettirilebilecek ağlardır. Yıllık 50.000-150.000 Euro arasında destek sağlanan ve en fazla 3 yıllık süreli olabilen Comenius 3 Komisyon merkezli bir faaliyettir.

2. 5. Erasmus (Yüksek Öğretim)

Erasmus, Socrates programlarından olup yüksek öğretim düzeyindeki işbirliğini düzenleyen programdır. Avrupa Birliği ülkelerinde 1987'den beri uygulanmakta olup, 1995'te Socrates programları kapsamına alınmıştır. 2003 yılı itibariyle 1 milyon 100 bin civarında öğrenci değişimi yapılmış olması bakımından da, AB Eğitim ve Gençlik Programlarının en hareketli programı olduğu söylenebilir. Zaman zaman "Socrates-Erasmus" olarak da adlandırılan Erasmus programı, Socrates programının altında yer alan sekiz alt programdan biri olup tamamen yükseköğretimle ilgili uygulamaları kapsamaktadır. Bu alt programın adı 1469-1536 yılları arasında yaşamış ve yaşamı boyunca Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde bulunan üniversitelerde dersler vererek, bir bakıma bugünkü Erasmus öğrencilerinin ilki olarak görülen hümanist düşünür Desiderius Erasmus'dan almaktadır

Programın amacı, Avrupa Birliği ülkeleriyle aday ülkelerin yüksek öğretim kurumları arasındaki işbirliğini teşvik edip geliştirerek, yükseköğretimde Avrupa boyutunu ön plana çıkarmaktır. Bu amaçla Erasmus programı kapsamında, her yıl binlerce öğrenciye ve öğretim elemanına eğitim ve öğretim faaliyetlerinin bir kısmını yurtdışında geçirme imkanı tanınmakta, bunun yanında ortak araştırma projeleri, yoğun programlar, müfredat geliştirme çalışmaları ve Avrupa çapında Tematik Ağların finansmanı sağlanmaktadır.

Üniversiteler ve diğer yükseköğretim kurumları hazırladıkları ve AB Komisyonunun onayladığı Erasmus Üniversitesi Beyannamesi(Erasmus University Charter-EUC) ile program faaliyetlerine katılabilmektedir. Hem öğrenciler hem de öğretim elemanları, Erasmus programından faydalanabilmektedir. Aynı zamanda, değişim programlarında doğrudan yer almayan öğrenci ve öğretim görevlilerine ait çalışmaların Avrupa boyutunun güçlendirilmesiyle de ilgilenilmektedir. Bu bağlamda, yoğun programlar, ülkeler arası işbirliği yoluyla yeni ve/veya iyileştirilmiş müfredat

geliştirilmesi ve Pan-Avrupa konulu ağların geliştirilmesi ve güçlendirilmesi vurgulanmaktadır.

Erasmus programı hedeflerini üniversiteler arasında işbirliğini teşvik ederek, öğrencilerin ve eğitimcilerin Avrupa’da karşılıklı değişimini sağlayarak ve programa katılan ülkelerdeki çalışmaların ve alınan derecelerin akademik olarak tanınması ve şeffaflığın gelişmesine katkıda bulunarak gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Bu açıdan, Erasmus bir burs programı olarak düşünülmemelidir.

Varolan bilginin çok çabuk eskimesi, eğitimdeki hızlı değişiklikler ve yenilikler, yüksek öğretimde yeni yöntemlerin uygulanması hayat boyu öğrenmeyi önemli hale getirmektedir. Bütün bunlar dikkate alınarak, Erasmus programı ile yüksek öğretim kurumlarının Avrupa etkinlikleri yanında yöneticilerin, öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin değişimi desteklenmektedir. Erasmus kapsamında ulusal ve komisyon merkezli faaliyetler düzenlenmektedir.

Ulusal Ajans merkezli faaliyetler;

- Öğrenci değişimi,
- Öğretim elemanı değişimi ve
- Değişim Organizasyonundan oluşmaktadır.

Komisyon merkezli faaliyetler ise;

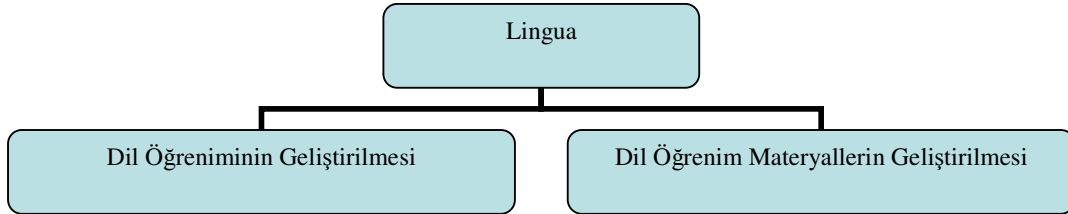
- Yoğun programlar:
- Müfredat geliştirme projesi:
- Akademik uzmanlık ağlarını kapsamaktadır.

Erasmus programının uygulanmasında ikili anlaşmalar önemli bir yere sahiptir. İkili Anlaşmalar (Bilateral Agreements) üniversitelerin yapacağı öğrenci değişimi, öğretim üyesi değişimi gibi işbirliği etkinliklerinin kapsamının belirtildiği belgedir. Ayrıca, öğrenci değişiminin ve diğer tüm işbirliği etkinliklerinin gerçekleştirilebilmesi için ön koşuldur. İkili anlaşma yapılacak üniversite mutlaka AB üyesi ülkeden olmalıdır. İkili anlaşma için ortak aramada en etkili yöntem kişisel ilişkileri kullanmaktır. Uluslararası konferanslarda, kişisel girişimlerde bulunmak da etkili yöntemler arasındadır. Bütün değişimler için ev sahibi üniversite ile misafir olunan üniversite arasında imzalanmış geçerli bir “İkili Anlaşma”nın var olması ve her iki tarafın da Erasmus Üniversitesi Beyannamesi sahibi olması gerekmektedir.

2. 6. Lingua (Dil Öğretimi)

Lingua Programı, Avrupalılara kendi dillerinden farklı olarak Topluluk üyesi ve aday ülke dillerinden birkaçını öğretmeyi amaçlamaktadır. Dilin kültürel önemini göz önüne alarak bugün çok az konuşulan ve kullanılan İrlandaca ve Lüksemburgca gibi dillerin de unutulmaması hedeflenmektedir. Avrupa dillerinin daha kaliteli ve yaşam boyu eğitim ve öğretimini yaygınlaştırmak, özendirme ve desteklemek için çalışılmaktadır. Lingua birlik içerisinde dil öğretimine ve öğrenmesine katkıda bulunmak, her bireyin kendine uygun yaşam boyu dil öğrenme fırsat ve imkânlarına erişim artırmak amacıyla yönelik önlemler yoluyla desteklenmektedir.

Dil öğrenim ve öğretiminin geliştirilmesi, Socrates programlarının hepsinde ortak bir amaç olmakla birlikte, Lingua çeşitli yönleriyle programın odak noktasını oluşturmaktadır. Lingua, Avrupa Birliği içerisinde dil çeşitliliğini teşvik etmek, desteklemek ve dil eğitim ve öğretiminde kalitenin artırılmasına katkıda bulunmayı öncelikli olarak ele almaktadır. Böylece, bireylerin ihtiyacına uygun biçimde yaşam boyu dil öğrenme fırsatına sahip olması kolaylaştırılmaktadır. Lingua, kendine özgü alt amaçları olan iki bölüme ayrılmıştır.

Şekil 3. Lingua Programı

Dil Öğretiminin Geliştirilmesi: Lingua 1'in amaçları dil eğitim ve öğretimini geliştirmek, topluluğun dil çeşitliliğini desteklemek ve dil öğretim sistem ve yapılarının kalitesini artırmak yönündeki gelişmeleri teşvik etmektedir. Program çerçevesinde üç katılımcı ülkeyi içeren çok uluslu ortaklıklar, aşağıdaki faaliyet alanlarının bir ya da birden fazlasında proje sunabilecektir. Lingua 1 kapsamında desteklenen etkinlikler Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5. Lingua I Kapsamında Desteklenen Etkinliklere Genel Bakış

Alan 1	Etkinlikler için hedef gruplar	Etkinlik türleri için örnekler
<p>-Dil öğrenmenin avantajlarına ilişkin bilincin artırılması,</p> <p>Bireylerin dil öğrenme konusunda özendirilmesi(nasıl dil öğrenileceği konusundaki yetenek dahil), ve</p> <p>-Mevcut araç ve yöntemler konusunda bilgi sağlanması</p>	<p>-Genel kamu</p> <p>-Ebeveynler ya da dil öğrenen kişi sayısının düşük olduğu ülkelerin/bölgelerin sakinleri</p> <p>- Eğitim</p>	<p>-Bilgi kampanyaları</p> <p>-Yarışmalar</p> <p>-Ödüller</p> <p>-Onur belgeleri</p> <p>-Dil becerilerinin tanınması için planlar</p> <p>Bunlar özellikle aşağıdaki alanlardan biri üzerinde yoğunlaşır:</p> <ol style="list-style-type: none"> birden fazla dili anlama yazılı ya da sözel anlama gibi kısmi dil yetkinliği yaşamı sürdürecektir düzeyde dil yetkinliği belirli bir meslekle bağlantılı olmamak koşuluyla, yabancı dil konusunda belirli durumların ve bağlamların şartlarını yerine getirecek kadar bilgi edinme(bu daha çok Leonardo da Vince programının kapsamına girmektedir.) Topluluğun gelecekte büyümesiyle ortaya çıkacak, dil öğretimi ve öğrenimiyle bağlantılı problemlerin analizi
<p>-Bireylerin dil öğrenimine erişimini kolaylaştırmak</p>	<p>-Genel kamu</p> <p>-Belirli erişim gereksinimleri olan sektörler</p>	<p>Bilgi alışverişi ve dil öğrenme kaynak merkezlerinin ağ haline gelmesi dahil pilot projeler;</p> <ol style="list-style-type: none"> kamuoyu kaynak merkezlerindeki fırsatlardan haberdar etme; özellikle kendi kendine öğrenme ve uzaktan öğrenme konularında becerilerin paylaşılması Mevcut kaynaklar konusunda kamu bilincinin artırılması için, Dil Klüpleri gibi yeni inisiyatiflerin uygulanması Kaynak merkezi elemanlarının eğitim Mevcut kaynak merkezlerinin (örneğin, üniversite dil laboratuvarlarının kamuya ya da diğer hedef gruplarına açılması ve bunların gereksinimlerinin karşılanmasını sağlamak Yerel yönetimlerden halk kütüphaneleri, okullar ,dernekler vs yoluyla daha fazla dil öğrenme kaynağının erişilebilir hale getirilmesi,

Tablo 5. Lingua I Kapsamında Desteklenen Etkinliklere Genel Bakış (Devam)

Alan 1	Etkinlikler için hedef gruplar	Etkinlik türleri için örnekler
		g. Sunulan dil sayısının artırılması, h. yenilikçi yaklaşımlar Ortaokul öğrencilerine kendi kendine çalışma malzemelerinin sağlanması
-Dil öğretimindeki yenilikçi yaklaşımlar ve kilit sorunlar konusundaki bilginin politika yapıcılar ve karar vericiler arasında değişimi ve yaygınlaştırılması: hedefler, strateji, metodoloji, didaktik, araştırma	-politik karar vericiler -yüksek düzey kamu görevliler -denetçiler	-Panellerin, seminerlerin, konferansların, vs hazırlanması, düzenlenmesi ve izlenmesi -özel yayınlar -dernek ve ağların oluşturulması ve teşvik edilmesi Bunlar, örneğin şu alanlarda yoğunlaşabilir: a. dillerin erken yaşta öğretilmesi b. birden fazla dili anlama c. yazılı ya da sözel anlama kısmi dil yetkinliği d. belirli bir meslekle bağlantılı olmamak koşuluyla yabancı dil konusunda belirli durumların ve bağlamların gerekliliklerini yerine getirecek kadar bilgi edinmenin teşvikine yönelik önlemlerinin geliştirilmesi (bu daha çok Leonardo da Vinci programının kapsamına girmektedir) e. Topluluğun gelecekte büyümesiyle ortaya çıkacak, dil öğretim ve öğrenimiyle bağlantılı problemlerin analizi

2. 6. 1. Lingua II

Lingua 2'nin amacı, yüksek kalitede dil öğrenim araçlarının ve kazanılan dil becerilerinin değerlendirilmesine yönelik araçların hazırlanmasını sağlamaktır.

Lingua dil öğrenimini ve öğretimini aşağıda belirtilen yöntemler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir:

- Avrupa Birliği bünyesinde dil çeşitliliğini desteklemek ve geliştirmek,
- Dil öğrenimi ve öğretiminin kalitesini artırıcı katkılarda bulunmak,

- Her bireyin gereksinimlerine göre ömür boyu dil öğrenimini sağlayan fırsatlara erişim sağlamak.

Lingua 2 iki alt uygulama alanına sahiptir. Lingua II'nin temel özellikleri Tablo 8'de gösterilmektedir.

Tablo 6. Lingua I ve II

Lingua I	Lingua II
Yurttaşların Birliğin çok-dillilik zenginliği konusundaki bilinçlerini yükseltmek ve insanları dil öğrenimine teşvik etmek	Dil öğrenmek isteyen bireylerin geniş bir yelpazedeki çok çeşitli dil öğrenimi metotlarını oluşturmak
Avrupa bünyesinde yabancı dil öğrenimini sağlayan kaynaklara ulaşımı sağlamak	Dil öğretimi konusunda pratik bilgiler ve geliştirici metotların gelişimini ve yayılmasını sağlamak

Lingua projeleri kapsamında, Socrates eğitim programına üye olan bütün ülkelerin dilleri öğretilmektedir. Bu diller İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, İtalyanca, Portekizce, Flamenkçe, Danimarkaca, Norveççe, İsveççe, Fince, Yunanca, Bulgarca, Çekce, Slovakca, Romence, İzlandaca, Polonyaca, Macarca, Türkçe, Litvanya, Slovenya, Letonya, Estonya, Malta dilleri ile İrlandaca ve Lüksemburgca gibi az öğretilen ve kullanılan dilleridir.

2. 7. Grundtvig (Yetişkin Eğitimi)

Socrates Genel Eğitim Programları altında yer alan sekiz programdan biri olan Grundtvig, uluslar arası proje ve eğitim olanaklarını destekleyerek, Avrupa düzeyinde yetişkin eğitimi personelini ve öğrencilerini hedefleyen bir programdır. Yetişkin eğitimi ile ilgili çalışma yapan eğitici ile öğrencilerini kapsayan öğrenme ortamlarının yanı sıra, yetişkin eğitimcileri için ülkeler arası eğitim çıktılarının oluşturulmasına kadar birçok faaliyete destek sağlamaktadır.

Eğitim, sadece okullarda verilen ve onunla sınırlı olan bir kavram değildir. Yetişkin eğitimin kalitesini artırmak, hayat boyu öğrenimi tüm Avrupa vatandaşlarına sunabilen, somut ürünler ve sonuçlar üreten, hayat boyu öğrenim konusunda tartışma yaratarak tecrübelerin paylaşımını sağlayan Grundtvig kapsamında, eğitim kelimesi en geniş anlamda kullanılmıştır. Eğitim aynı zamanda, yaş ve mekana bağlı olmayan ve insanın tüm yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir. Socrates programı kapsamında yer alan Comenius, Erasmus faaliyetlerini tamamlayıcı niteliği ile tek bir eğitim

zincirinin üçüncü bağlantısını oluşturan Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) faaliyeti, programa katılan ülkelerde yaşam boyu öğrenmenin kalitesini, erişilebilirliğini ve Avrupa boyutunu güçlendirmek ve bu alandaki yenilikleri özendirmek için tasarlanmıştır.

Bu program temelde yetişkin eğitimi ve diğer eğitim yollarını hedeflemektedir. Bu yönüyle Grundtvig programı, Okul Eğitimi ve Yüksek Öğretim ile birlikte bir zincirin üçüncü halkasını oluşturmaktadır.

Yetişkin eğitimi ülkeden ülkeye değişmekte ve şartları açısından da önemli derecede farklılaşmaktadır. Yetişkinlerin niçin tekrar öğrenmeye başlamaları gerektiği konusunda pek çok neden bulunmaktadır. Yetişkinler yeni nitelikler kazanmak ve daha kolay iş bulabilmek için okul ve üniversitelere geri dönerek eğitim almayı, ya da boş zamanlarını değerlendirmeyi ve bu yolla sosyal ve kültürel olarak kendilerini geliştirmeyi istemektedir. Yahut da daha aktif vatandaşlar olmayı, demokratik süreçler içerisinde rol almayı istemektedirler. Yetişkinlere yönelik eğitim faaliyetinde bulunan kuruluşların derneklerden halk eğitim merkezlerine, üniversitelerden müzelere kadar yaygın bir alan sahip olduğu görülmektedir.

Grundtvig programı gerek buldukları yerleşim yerlerinden kaynaklanan dezavantajlar ve gerekse riskli sosyal konumları nedeniyle yeterli bilgi birikimi ve donanımına sahip olmayan ve bu yüzden eğitim ihtiyaçlarını karşılamak da zorluk çeken yetişkinlerin eğitimlerini hedeflemektedir. Sonuçta programın esas amacı, okul sistemi dışında kalan yetişkinlere temel nitelikleri kazandırmaktır. Bu nedenle Grundtvig faaliyeti hangi yaşta olursa olsun öğrenmeyi arzulayan herkes için öğrenmeye ulaşmayı, bunu geliştirmeyi ve bunun için eğitim yollarını aramayı amaçlamaktadır. Programın amaçları şu şekilde özetlenebilir:

- Yetişkin eğitimi alanındaki eğitmenlerin eğitimlerini ve bilgilerini geliştirmek,
- Yenilikçi araçların ve kaynakların geliştirilmesini özendirmek,
- Yaşam boyu öğrenim konusunda karşılıklı görüş alış verişini teşvik etmek ve başarılı uygulamaların paylaşılmasını sağlamak.

Grundtvig faaliyeti, tüm yetişkinleri hedeflemekle birlikte aynı zamanda, birçok nedenden dolayı eğitimini ve öğrenimini yarıda bırakmış veya eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında özel zorluklar yaşayanları, elverişsiz şartlar nedeniyle eğitime katılma

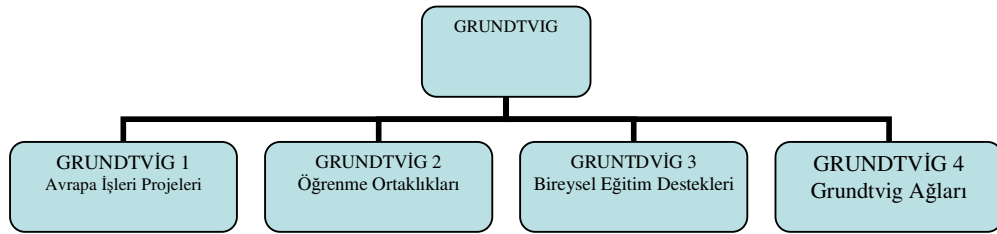
güçlüğü çekenleri vb. teşvik etmeye de özen göstermektedir. Okul sisteminden dışlanmış olan yetişkinlere (yaşlarına bakılmaksızın) temel bilgi seviyesi kazanmalarına yardım ederek, özgüvenlerini yeniden inşa etmek suretiyle ikinci bir şans edinmeleri konusunda imkânlar sağlamayı hedeflemektedir.

Grundtvig programına kamu ve özel statüdeki gençlik ve toplum teşkilatları, sendikalar, vakıf ve dernek gibi kuruluşlar, üniversiteleri de kapsayan yetişkin eğitimi ile ilgili faaliyet gösteren tüm kurum ve kuruluşlar katılabilirler.

Bu kapsamda, 25 yaşın üzerindeki herkes ve temel eğitimi tamamlayamamış 16-24 yaş bireyler “yetişkin” olarak tanımlanır. Özellikle, sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı konumda olanlar ve özürlüler gibi toplum dışında kalma riski olan gruplara yönelik projeler öncelikle desteklenmektedir.

Grundtvig programı, yetişkin eğitimi ve öğrenme ile ilgili her şeyi içine alan bir kavramdır. Yetişkinlere yönelik örgün ve yaygın eğitim sistemi içerisinde tüm öğrenme tarzlarını içine alır. Grundtvig mesleki eğitime yönelik Leonardo da Vinci programı kapsamında destek bulan etkinliklerle birbirlerini tamamlayıcıdır.

Grundtvig programı dört alt faaliyete bölünmüştür. Bunlar Şekil 4’de gösterilmektedir.

Grundtvig 1 ve 4 Avrupa Komisyonu tarafından, 2 ve 3 ise üye ülkelerin Ulusal Ajansları tarafından yönetilmektedir. Grundtvig 1 kapsamındaki ülkelerarası işbirliği projeleri faaliyetin bütününde çekirdek etkinlik olurken, Grundtvig 4 programın tümünde birbirleriyle bağlantılı temel bir rol oynamaktadır.

2. 8. Minevra Açık Ve Uzaktan Öğrenim İle Eğitim Alanında Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Minerva faaliyeti Açık ve Uzaktan Öğrenim (AUÖ) ile Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) alanlarında Avrupa işbirliğini özendirme hedeflemektedir. Minerva, AUÖ ve BİT'in eğitim açısından önemini ve bunun yanı sıra BİT'in eğitsel amaçları doğrultusunda kritik ve sorumlu kullanımının öğretmenler, öğrenciler, karar vericiler ve halk tarafından anlaşılmasını teşvik eden, BİT'in ve çoklu ortam bazlı eğitimle ilgili ürün ve hizmetlerin geliştirilmesinde gerekli pedagojik ağırlığın verilmesini sağlama, sonuçlara ve iyi uygulamalara ve eğitimle ilgili kaynaklara erişimi artırmaya çalışmaktadır.

Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerinde çok hızlı ve inanılmaz değişiklikler olmuş ve bunların eğitim alanında ciddi etkileri ortaya çıkmıştır. Yakın zamana kadar eğitim uzmanlarını ve personelini, bilgi-iletişim teknolojilerinin bir ihtiyaç olduğuna ikna etmek oldukça zor olmuştur. Ancak, günümüzde okulların araç-gereçle ve özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin sunduğu imkanlarla donatılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Eğitim amaçlı, yeterli kalite ve sayıda eğitsel çoklu ortam ürününün üretilmesi konusundaki ihtiyaç ise daha yoğun olarak hissedilmeye başlamıştır.

Günümüzde, Avrupa'daki okulların birçoğu internete bağlıdır. Baş döndürücü teknolojik ilerleme ve hızla büyüyen internet ile birlikte, bilgi ve iletişim teknolojileri giderek daha çok okul, ev, işyeri ve diğer ortamlarda öğrenme platformlarının temeli haline gelmektedir.

Bu gelişmeler tarihi bir dönüm noktasıdır. Bundan sonra amaç, bu gelişimin altını çizerek, öğrenme ortamlarını yeniden yapılandırmak ve bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak eğitim mühendisliğini ortaya çıkarmak olmalıdır. Birinci ve en önde gelen öncelik, bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitimde yeniliklere dayanan araç ve yöntemlerinin isteğe göre uyarlanması ve çok disiplinli yaklaşımların desteklenmesi şeklinde olabilmektedir. Bu süreç, ayrıca öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak hizmetlerin sağlanmasıyla desteklenmelidir. Söz konusu hizmetler, bir taraftan kaliteli ürünlerin geliştirilmesini ve tanıtımını, diğer taraftan da eğitim bakımından değeri düşük vasat ürünlerin piyasaya çıkmasından kaçınmayı gerektirmektedir.

Minerva programı bu gelişmeler ve ihtiyaçların doğurduğu sorulara cevaplar üretmeye çalışmaktadır. Açık ve uzaktan eğitimin geliştirilmesi, çoklu ortam ürünlerinin artırılması ve çeşitlendirilmesi ve eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılması konularında yoğunlaşmış bulunmaktadır. Bunu yaparken de, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının bilgiyi, beceri ve yeteneği kesin olarak ilerlettiği görüşünün vurgulanması noktasından hareket etmektedir.

Minerva dört faaliyet programına destek vermektedir. Bunlar;

- Yenilikleri yeni fikirleri anlamak ve desteklemek için projeler: Bunlar, araştırma faaliyetleri, belli hedeflere yönelik çalışmalar ve karşılaştırmalı incelemelerden oluşmaktadır. Bu çalışmaların amacı Bilgi-İletişim Teknolojileri ve Açık-Uzaktan Eğitim modellerinin, öğretimin düzenlenmesi ve öğrenme süreci üzerindeki etkilerinin anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır.
- Eğitimde yenilikçi ortamları geliştirmek için yeni eğitim yöntemlerini ve kaynaklarını tasarlamak amacıyla hazırlanan projeler.
- Projelerin sonuçlarına erişim sağlamaya ve bu konuda karşılıklı bilgi akışı temin etmeye yönelik faaliyetler: Bu faaliyetler aracılığıyla proje sonuçlarının yayımı kolaylaştırılmakta ve iyi (örnek) uygulamalar herkes tarafından paylaşılmaktadır.
- Eğitimde Bilgi-İletişim Teknolojilerinin kullanımı ile Açık-Uzaktan Eğitime ilişkin tecrübe ve fikirlerin paylaşımını destekleme ve bu konuda ağlar oluşturma amaçlı projeler: Bu projeler aracılığıyla, eğitim ve beceri geliştirmeden sorumlu şahıslar, kurum ve kuruluşlar ile sistem tasarımcıları ve kullanıcıları arasındaki işbirliği desteklenmektedir.

Bilgi – İletişim Teknolojileri, Socrates programlarının muhtelif eylemlerinde yer almaktadır. Ancak Minerva destekli faaliyetler önemli kitlelere ulaşmayı amaçlar ve diğer faaliyetlerden daha geniş ölçeklidir. Söz konusu faaliyetler, Avrupa'nın genel yararına yönelik alanlar ile ilgili olmak, gerçek anlamda çoğaltan etkisi göstermek ve yüksek yan ürün ve getiri potansiyelini uygulamaya geçirmek zorundadır.

Ayrıca, Minerva okullar, üniversiteler, çoklu ortam üretici sektörü, Bilgi-İletişim Teknolojisi sektörü, yayıncılar, bakanlıklar, dernekler, okul çevresi dışından uzmanlar gibi çok geniş bir kitleden katılımcıları bir araya getiren ortaklıklarla

yürütülen ülkeler arası projelere özel önem vermektedir. Deneyimler bu tür ortak işbirliğine dayalı projelerin daha yaratıcı ve kalıcı sonuçlar ürettiğini göstermektedir.

Minerva Programı, Avrupa Komisyonu tarafından Eğitimin Açık ve Uzaktan Eğitim(ODL) ile Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICT) yoluyla desteklenmesini hedeflemektedir.

Programın üç temel amacı vardır. Bu amaçlar şunlardır:

- Açık ve Uzaktan Eğitim ile Bilgi İletişim Teknolojilerinin eğitim alanında gerekli ve kaçınılmaz olduğu düşüncesinin toplumun her katmanı (öğreticiler, öğrenciler, karar vericiler ve politika üreticileri) tarafından anlaşılmasını sağlamak.
- Eğitimde çoklu ortam desteğinin sağlanması ve bu konuda Açık ve Uzaktan Eğitim ile Bilgi İletişim Teknolojilerinin geliştirilmesi için yeterli pedagojik desteğin oluşturulması.
- Eğitim alanında geliştirilmiş metotlara ve örnek uygulamalara erişimin sağlanması.

Minerva faaliyetleri alanındaki projeler, ortaklardan bir tanesi AB ülkesi olmak üzere, en az üç ülke kuruluşunun birlikteliğiyle oluşmaktadır. Bu tür projelere finansman desteği en fazla üç yıllık bir dönem içindir. Minerva faaliyetleri alanında olabilecek proje başvuruları AB Teknik Yardım Ofisi'ne (TAO) yapılmaktadır.

2. 9. Leonardo Da Vinci (Mesleki Eğitim Programı)

Leonardo Da Vinci programı Avrupa Birliği'nin meslek ve teknik eğitime yönelik politikalarını uygulamaya yönelik olarak 1994 yılı itibariyle yürürlüğe konan bir eğitim programıdır. Bu programın temel amacı, iş yaşamının giderek artan bir hızla değişen yapısına uygun, nitelikli işgücü ihtiyacının karşılayarak istihdam sorunlarıyla Avrupa düzeyinde baş etmektir. İş yaşamıyla bütünleşmede gerekli bilgi ve becerilerin artırılmasına, bu alanda ülkeler arasında işbirliğinin yoğunlaştırılmasına ve Birliğin diğer programlarıyla bağlantılı çalışmalar yürütülmesine yönelik yenilikçi girişimler bu program vasıtasıyla desteklenir.

1994'te beş yıllık bir süre için yürürlüğe konan Leonardo programı 1 Ocak 2000 tarihinden itibaren 31 Aralık 2006'ya kadar sürmesi planlanan ikinci aşamasına geçmiştir.

Organizasyon ve içeriği Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin sorumluluğunda olan Leonardo da Vinci programı ile AB'ye üye ve aday ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarının desteklenmesi ve geliştirilmesi için yürütölen bir programdır.

Bu program; ülkeler arası işbirliğinin kullanılarak mesleki eğitim sistemleri ile uygulamalarında kalitenin geliştirilmesini, yeniliklerin teşvik edilmesini ve Avrupa boyutunun yükseltilmesini amaç edinmiştir.

Leonardo da Vinci programının ikinci aşaması, topluluğun mesleki eğitim alanında yirmi yıldır gerçekteştirmekte olduğu eylemin bir devamı niteliğindedir. Programın birinci aşamasının hedefleri doğrultusunda ikinci aşamada da Üye Devletlerin mesleki eğitimin kapsamı ve organizasyonu konusundaki sorumluluğuna, kültürel çeşitliliğe ve dil çeşitliliği dikkate alınarak gerçekteştirdikleri eyleme destek olmaya çalışılmaktadır. Bunun için mesleki eğitim alanındaki ülkeler arası işbirliği projeleri finanse edilmektedir.

Mesleki eğitime yakın alanlardaki projelere destek sağlayan diğer Topluluk programları ve girişimleri de bulunmaktadır. Komisyon ve Üye Devletler Leonardo da Vinci programı ile bu programların birbiriyle tutarlı ve birbirini tamamlayıcı olmasına dikkat etmektedir. İstihdam konusundaki talimatlarda belirtilen öncelikler de göz önünde tutulmaktadır. Komisyon, Topluluk sosyal ortaklarıyla müştereken sektörel düzeydeki çalışmalar dahil Avrupa sosyal diyalogu ile işbirliğini geliştirmeye çalışmaktadır.

AB'nin mesleki eğitim programı olan Leonardo da Vinci, her yaşta ve meslekteki insan gücünü toplumun ihtiyaçları doğrultusunda eğitmek amacıyla düzenlenmiş bir programdır. Programla mesleki eğitim alanında ülkeler arası işbirliği projeleri finanse edilmektedir. Leonardo programı ismini Rönesans şairi, mühendisi, ressamı, hukukçusu, tıp bilgini, kimyacı Leonardo da Vinci'den almaktadır.

Programın genel olarak amaçları aşağıdaki gibi sıralanabilir:

1) İnsanların özellikle gençlerin yeterliliklerini ve yeteneklerini mesleki eğitimin her seviyesinde, gerek işle ilgili stajlarda bulundurarak gerekse iş ile eğitimin entegrasyonunu sağlayarak geliştirmek,

2) Süregelen mesleki eğitimin kalitesini arttırmak, özellikle teknolojik ve örgütsel değişime yeteneklerin ve yeterliliklerin birlikte uyum sağlamasını kolaylaştırmak.

3) Mesleki eğitimin rekabeti ve girişimciliği geliştirerek yeniliğe açık olmasını ve yeni iş alanları yaratmasını sağlamak. Mesleki eğitim kurumları, üniversiteler vb. ile ortaklığa ayrıca önem verilmektedir.

İlk iki amaçta özellikle danışmanlık ve rehberlik açısından yenilikçi yaklaşımlara büyük önem verilmektedir.

Tüm bu amaçlar uygulanırken aşağıdakilere dikkati çeken proje tekliflerine özel ilgi gösterilmektedir,

1) İş dünyasındaki engelli veya dezavantajlı insanlara ulaşabilmenin ve sağlanan eğitim olanaklarının geliştirilmesi

2) Eğitimdeki ayrımcılığı yenmek adına kadınlara ve erkeklere eşit hakların verilmesi.

Leonardo'nun ikinci evresi aşağıdaki başlıkları kapsayan projeleri desteklemektedir.

- Hareketlilik,
- Tematik eylemleri içeren pilot projeler,
- Dil yeterlilikleri,
- Uluslararası şebekeler,
- Referans Materyelleri.

Programın hedefleri nelerdir?

Leonardo da Vinci (Mesleki Eğitim) programının ikinci aşamasının (2000–2006) hedeflerini genel olarak aşağıdaki üç temel esas belirlemektedir. Bunlar:

1. Her seviyede mesleki eğitimin başlangıcında bulunan, özellikle gençlerin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi.

2. Sürekli mesleki eğitim ve hayat boyu edinilen bilgi ve becerilerin geliştirilmesi ilkesinden hareket ederek, özellikle teknolojik ve kurumsal (ulusal ve ülkeler arası) değişiklikleri bütünleştirmek.

3. Mesleki eğitimi; yeterlilik ve girişimcilik bakımından güçlendirmek, desteklemek ve istihdam imkanlarını artırmak. Üniversiteler dahil mesleki eğitim kurumları, kamu veya özel kuruluşlar, işletmeler ve KOBİ'ler arasındaki işbirliğini güçlendirmek.

Programın üç genel hedefi vardır;

A. Kişilerin, özellikle gençlerin, temel mesleki eğitim içinde tüm düzeylerde beceri ve yeterliliklerinin artırılması; Bu hedef, istihdamın artırılması ve mesleki

entegrasyonun kolaylaştırılması amacıyla diğerleriyle birlikte iş-bağlantılı mesleki eğitim ve çıraklık yoluyla gerçekleştirilebilir.

B. Özellikle teknolojik ve örgütsel değişimi güçlendirmek üzere uyum sağlayabilmeyi artırıp geliştirmeye yönelik sürekli-mesleki eğitimde ve hayat-boyu beceri ve yeterlilikler kazanmada kalitenin yükseltilmesi, bunlara erişimin iyileştirilmesi.

C. Rekabet edebilmeyi ve girişimciliği, yeni istihdam fırsatları açısından da, geliştirmek üzere mesleki eğitimin yenileşme sürecine katılımını destekleyip artırmak. Bu çerçevede, üniversiteler dahil mesleki eğitim kurumları ile işletmeler (özellikle KOBİ'ler) arasında işbirliğinin artırılmasına özel önem verilecektir.

Söz konusu üç hedef uygulanırken;

- İşgücü piyasasında engelliler dahil en fazla dezavantajlı konumda bulunanların eğitim almasını kolaylaştıracak uygulamaların geliştirilmesi,
- Eğitimde ayrımcılıkla mücadele etmek üzere kadın ve erkeklere eşit fırsatlar konularındaki tekliflere özel önem verilmektedir.

Leonardo da Vinci programı, AB'nin beş değişik tedbirine yönelik 5 farklı özelliğe eylemden oluşmaktadır. Bunlar:

1. Hareketlilik: Her seviyede mesleki eğitim alan kişiler, özellikle gençler ve mesleki eğitimden sorumlu kişiler için ülkeler arası hareketlilik projelerini destekleyen bu eylemde 3 farklı seçenek yer alır. Bunlar: ülkeler arası yerleştirme projeleri, ülkeler arası karşılıklı değişim projeleri, çalışma ziyaretleri.

2. Pilot projeler: Mesleki eğitimde iletişim ve bilgi teknolojilerinin kullanımıyla ilgili faaliyetler dahil olmak üzere meslek eğitimini geliştirmeyi amaçlayan, mesleki eğitimde kalite ve yeniliklerin transferine yönelik ülkeler arası pilot projeleri destekler. Bu eylem altında ayrıca sınırlı sayıdaki konulu faaliyetlere de özel destek verilir.

3. Dil yeterlilikleri: İki farklı proje tipi şeklinde olmak üzere, mesleki eğitim alanında dil becerilerinin ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesine yönelik projeleri destekler.

4. Ülkeler arası ağlar: Avrupa deneyiminin yaygınlaştırılması ile Avrupa uzmanlığında yenilikçi yaklaşımların toplanması, biriktirilmesi ve inşasını amaçlayan projeleri destekler.

5. Başvuru kaynakları: Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) ve Avrupa Mesleki Eğitim Geliştirme Merkezi (CEDEFOP) ile işbirliği içinde verilerin, etütlerin ve analizlerin karşılaştırılması, iyi uygulamaların gözlemlenmesi ile yaygınlaştırılmasına yönelik projeleri destekler.

2. 10. Youth (Gençlik Programı)

Avrupa Gençlik Topluluk Eylem Programı, gençlere hareketlilik ve de üçüncü bin yılın Avrupa'sının kuruluşuna aktif katılım imkanı sağlamaktadır. Bilgi Avrupa'sına ulaşılmasına katkıda bulunmayı ve gençlik politikasının gelişimi için işbirliğine yönelik, yaygın eğitim temelli bir Avrupa düzleminin oluşturulmasını hedeflemektedir. Gençlik Topluluk Eylem Programı, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nin 13 Nisan 2000 tarih ve 1031/2000 AK sayılı kararı ile kurulmuştur. "Avrupa için Gençlik" ve "Avrupa Gönüllü Hizmeti" gibi daha önce de bazı programlar dahilinde yer almış olan etkinlikleri içermektedir.

Avrupa Gençlik Topluluk Eylem Programı yaşam boyu öğrenme kavramı ve aktif vatandaşlığı özendirerek niteliklerin ve uzmanlıkların geliştirilmesini teşvik eder. Toplumun bütün kesimlerinde kişisel gelişim ve kolektif etkinlik arasında bir dengeye ulaşmayı ve bu dengenin korunmasını amaçlamaktadır. Avrupa çapında ya da daha geniş bir çerçevede ortaklıklar kurulması için bilgi eğitim ve fırsatlar sağlayarak, gençlerin ve gençlik çalışanlarının çıkarları için çalışmaktadır.

Gençlik programı, AB Eğitim ve Gençlik Programlarından örgün eğitim ve mesleki eğitim dışındaki alanlarda 15-25 yaş arası gençleri hedef alan yaygın eğitim ve değişim programıdır. Program gençlere grup değişimleri, bireysel gönüllü hizmetler, gençlik girişimleri ve destek faaliyetleri yoluyla fırsatlar sunmaktadır.

Gençlik programı gençlerin toplumla bütünleşmelerini kolaylaştırmak ve gençlere bilgi, beceri ve yeterlilik kazanmalarına yardımcı olmak, dayanışma duygularını serbestçe ifade etme imkanı tanımaktadır. Gençlerin, ırkçılığa ve yabancı düşmanlığına karşı verilen mücadeleyi desteklemek, kültürler arası öğrenme yoluyla ortak Avrupa kültürünün çeşitliliğin, ortak mirasın temel değerlerinin anlaşılmasını sağlamaktadır. Her türlü ayrımcılığı yok etmeyi ve toplumun her düzeyde eşitliğini sağlamaya çalışmaktadır.

Gençlik programının amaçları şu şekilde sıralanabilir:

- Gençlerin bütün toplumla yüksek oranda bütünleşmelerini kolaylaştırmak ve girişimcilik ruhlarını teşvik etmek,
- Gençlere bilgi, beceri ve yeterlilik kazanmalarında yardımcı olmak ve bu deneyimlerin değerini teslim etmek,
- Gençlere, dayanışma duygularını Avrupa'da ve daha geniş anlamda dünyada serbestçe ifade etme olanağı tanımının yani sıra, ırkçılığa ve yabancı düşmanlığına karşı verilen mücadeleyi desteklemek,
- Ortak Avrupa kültürümüzün çeşitliliğinin, ortak mirasımızın ve de ortak temel değerlerimizin daha iyi anlaşılmasını sağlamak,
- Her türlü ayrımcılığın yok edilmesine ve toplumun her düzeyinde eşitliğin sağlanmasına yardımcı olmak,
- Yerel düzeyde gençlik çalışmaları üzerinde olumlu bir etkisi olacak projelere bir Avrupa ögesi katmak.

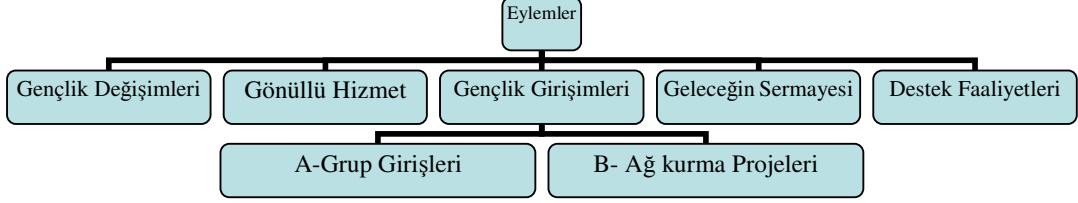
Belirtilen genel hedef ve önceliklere ek olarak, Avrupa Komisyonu ve Ulusal Ajanslar her yıl spesifik öncelikler belirlemektedir. Ayrıca, bireysel olarak Program ülkeleri de yukarıda belirtilen önceliklere ek ulusal öncelikler belirleyebilirler.

Gençlik programı, öncelikle AB üye devletlerinin herhangi birinde yada diğer program ülkelerinden birinde yasal olarak ikamet eden ve yaşları 15 ile 25 arasında olan gençlere yöneliktir. Programın hedef kitlesini 15-25 yaşlarındaki gençlik grupları, imkanları kısıtlı gençler, Avrupa Gönüllü Hizmetinden yararlanmak isteyen gençler, gençlik organizasyonları, gençlik liderleri, proje liderleri veya organizatörleri, yerel otoriteler, sivil toplum kuruluşları, gençlikle ilgili konularda ve yaygın eğitim alanında çalışanlar oluşturmaktadır. Aşağıda belirtilen gruplar Gençlik programına katılabilirler:

- Gençlik değişim programı organize etmek ya da yerel topluluklarında bir girişim başlatmak isteyen gençlik grupları,
- Avrupa Gönüllü Servisine katılmak isteyen gençler,
- Edindikleri deneyimi ilerletmek isteyen eski gönüllüler,
- Gençlik kuruluşları,
- Gençlik liderleri,
- Gençlik çalışanları,
- Gençlik ve yaygın eğitim alanında faaliyet gösteren proje yöneticileri yada düzenleyicileri,

- Kâr amaçlı olmayan diğer kuruluş, dernek ya da yapılar.

Avrupa Gençlik Programı her biri "eylem" olarak adlandırılan beş alt programıyla yararlanıcılara değişik etkinliklerde bulunma alternatifleri sunmaktadır.

Şekil 4. Gençlik Programı ve Eylemleri

Avrupa–Akdeniz Gençlik Eylem Programı (Euro-Med Gençlik Programı), 12 Akdeniz ortağına gençlik alanında üçüncü ülkelerle işbirliği bağlamında ayrıcalıklı bir pozisyon sağlayan bir Avrupa Birliği Gençlik Programıdır. Amacı, gençlerin sosyal yaşama ve çalışma hayatına entegrasyonunun kolaylaştırmak ve de Akdeniz ortak ülkelerinde toplumun demokratikleşmesine destek sağlamaktır. Euro-Med Gençlik Programı Barcelona Sürecinin üçüncü bölümünde yer alan "Sosyal, kültürel ve insani konularda ortaklık" başlıklı üç bölgesel programdan biridir. Bu program, Avrupa-Akdeniz ortaklığı tarafından elde edilen somut bir girişimdir.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini, veri toplama aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması ve verilerin çözümlenmesi üzerinde durulmuştur.

3. 1. Araştırma Modeli

Tarama modelinde yürütülecek bu araştırma, betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır. Araştırmanın bulguları ilgili literatür incelemesi ve tarama modelinde betimsel bir çalışmayla birlikte doğrudan çalışma evreni üzerinde yürütülmüş olan ve anketi cevaplayan katılımcıların görüşlerinin değerlendirilmesi ile elde edilmiştir. Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerinin belirlenmeye çalışıldığı bu çalışmada, var olan durum yansıtılmaya çalışıldığından, araştırma tarama modelinde betimsel bir araştırma olarak desenlenmiştir.

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalara uygun bir modeldir (Karasar, 1999).

3. 2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Elazığ il merkezinde yer alan ve beş Eğitim Bölgesinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler oluşturmaktadır. Araştırmanın evreninde yer alan beş Eğitim Bölgesinde, toplam 78 okul bulunmaktadır. Araştırmanın örneklemini olarak, her eğitim bölgesinden random yoluyla sekiz okul alınmıştır. Buna göre, araştırmanın örneklemini beş eğitim bölgesinde yer alan ve random olarak saptanan toplam 40 okulda görev yapan öğretmen ve yöneticiler oluşturmuştur.

3. 3. Veri Toplama Aracı

Bu araştırma kapsamında kullanılan başlıca veri toplama aracı; Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerini belirlemek amacıyla geliştirilmiş olan ankettir (Ek I).

Veri toplama aracı, beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, kişisel bilgilere yer verilmiştir. İkinci bölümde, katılımcıların Avrupa Birliği Eğitim ve

Gençlik Programlarından yararlanma ile bu programlara ilişkin bilgi ve beceri düzeylerini belirlemeye yönelik maddeler yer almıştır. Üçüncü bölümde, katılımcıların Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları öncesi ve sonrası için, bilgi ve beceri düzeylerini belirlemeye yönelik maddeler yer almaktadır. Dördüncü bölüm, katılımcıların Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları ile ilgili temel ilgilerine ve önem verdikleri konulara yönelik maddelerden oluşmaktadır. Beşinci bölüm ise, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin katılımcıların görüşlerini belirlemeye yönelik soruları içermektedir.

3. 4. Verilerin Toplanması ve Çözümü

650 öğretmen ve yöneticiye dağıtılan anketlerin, 519 tanesi geri dönmüştür.

Araştırmada evren ve örneklemin belirlenmesinde, ölçme araçlarının geliştirilmesinde ve araştırma sonucu elde edilen verilerin değerlendirilmesinde yüzde, eşli gruplar t testi, bağımsız gruplar t testi, varyans analizi kullanılmıştır. İki'den fazla grupların görüşleri arasındaki farklılık için, varyansların homojen olduğu durumlarda tek yönlü varyans analizi, homojen olmadığı durumlarda ise “Kruskal-Wallis” testi uygulanmıştır.

İstatistiksel çözümler, araştırmacı tarafından SPSS paket programı kullanılarak yapılmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUMLAR

4. 1. Kişisel Bilgiler

Bu bölümde katılımcıların görevleri, görev yaptıkları okul türleri, hizmet yılları, cinsiyetleri, yaşları, bilgisayara sahip olma ve internet bağlantısına sahip olma durumlarına ilişkin kişisel bilgilerine yer verilmiştir.

4. 1. 1. Katılımcıların Görevleri

Katılımcıların yüzde 68,2'si öğretmen, yüzde 31,8'i ise yöneticidir.

Tablo 7: Katılımcıların Görevleri

	n	%
Öğretmen	354	68,2
Yönetici	165	31,8
Toplam	519	100.0

4. 1. 2. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okul Türü

Katılımcıların yüzde 4,6'sı Okulöncesi, yüzde 58,6'sı İlköğretim, yüzde 22,7'si Ortaöğretim, yüzde 14,1'i ise Mesleki Eğitim alanlarında görev yapmaktadır.

Tablo 8. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okul Türü

	n	%
Okul Öncesi	24	4,6
İlköğretim	304	58,6
Ortaöğretim	118	22,7
Mesleki Eğitim	73	14,1
Toplam	519	100.0

4. 1. 3. Katılımcıların Hizmet Yılları

Tablo 9'da, katılımcıların hizmet yıllarına ilişkin bilgiler verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 18,1'i 1-5 yıl, yüzde 23,3'ü 6-10 yıl, yüzde 26,2'si 11-15 yıl, yüzde 19,8'i 16-20 yıl, yüzde 12,6'sı ise 21 ve üzeri yıl mesleki çalışma hayatına sahiptir.

Tablo 9. Katılımcıların Hizmet Yılları

	N	%
1-5 Yıl	94	18,1
6-10 Yıl	121	23,3
11-15 Yıl	136	26,2
16-20 Yıl	103	19,8
21+Yıl	65	12,6
Toplam	519	100.0

4. 1. 4. Cinsiyete İlişkin Bilgiler

Tablo 10'da, katılımcıların cinsiyetine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 55,1'i erkek, yüzde 44,9'u ise bayan'dır.

Tablo 10. Katılımcıların Cinsiyetine İlişkin Bilgiler

	n	%
Bay	286	55,1
Bayan	233	44,9
Toplam	519	100.0

4. 1. 5. Yaş

Katılımcıların yaşlarına ilişkin bilgiler, Tablo 11'de sunulmuştur. Tablo 11'e göre, katılımcıların yüzde 26,3'ü 21-31, yüzde 41,3'ü 32-42, yüzde 26,7'si 43-54, yüzde 5,7'si ise 55-65 yaş aralıklarında bulunmaktadır.

Tablo 11. Katılımcıların Yaşları

	n	%
21-31	134	26,3
32-42	210	41,3
43-54	136	26,7
55-65	29	5,7
Toplam	509	100.0

4. 1. 6. Bilgisayara Sahip Olma

Tablo 12'de, kendisine ait bilgisayarı olan ve olmayan katılımcılara ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 63,5'inin kendisine ait bilgisayarı bulunmaktadır.

Tablo 12. Bilgisayara Sahip Olma Durumları

	n	%
Evet Var	325	63,5
Hayır Yok	187	36,5
Toplam	512	100,0

4. 1. 7. İnternet Bağlantısına Sahip Olma

Tablo 13’de, katılımcıların yüzde 46,8’inin kendisine ait internet erişimine sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 13. İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumları

	n	%
Evet Var	239	46,8
Hayır Yok	272	53,2
Toplam	511	100,0

4. 1. 8. Avrupa Birliğine Ait Bir Ülkede Bulunma Durumları

Katılımcıların sadece yüzde 14,5’i, Avrupa Birliği’ne ait bir ülkede bulduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 14. AB’ye Ait Bir Ülkede Bulunma Durumları

	n	%
Evet	74	14,5
Hayır	436	85,5
Toplam	510	100,0

4.2. Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarından Yararlanma Durumları

Tablo 15’de, katılımcıların Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarından yararlanıp yararlanmadıklarına ilişkin bilgiler verilmiştir. Buna göre, katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%94,6) ABEGP’den yararlanmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 15. ABEGP’den Yararlanma Durumları

	n	%
Evet	27	5,4
Hayır	471	94,6
Toplam	500	100,0

4.2.1. Katılımcıların Yararlandıkları AB Eğitim ve Gençlik Programları

Katılımcıların yararlandıkları Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin bilgiler, Tablo 16’da sunulmuştur. Tablo 16’ya göre, katılımcıların yüzde 37’si Comenius, yüzde 59,3’ü Leonardo da Vinci, yüzde 3,7’si ise Arion programından yararlandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 16. Katılımcıların Yararlandıkları Program

	n	%
Socrates/Comenius	10	37,0
Leonardo da Vinci	16	59,3
Arion	1	3,7
Toplam	27	100,0

4. 3. AB Eğitim ve Gençlik Programlarına İlişkin Bilgi ve Beceri Düzeyleri

Bu bölümde, katılımcıların Comenius, Grundtvig, Leonardo da Vinci, Gençlik ve Arion programlarına ait bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin bilgi ve görüşlerine yer verilmiştir.

4. 3. 1. Comenius/Okul Öncesi Eğitimi

Katılımcıların Comenius/Okul Öncesi Eğitimine ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri, Tablo 17’de belirtilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 72,1’inin Comenius/Okul Öncesi Eğitimine ilişkin çok az ve az düzeylerinde bilgiye sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 17. Comenius/Okul Öncesi Eğitimi

	n	%
Çok Az	173	43,0
Az	117	29,1
Orta	74	18,4
İyi	34	8,5
Çok İyi	4	1,0
Toplam	402	100,0

4. 3. 2. Comenius/İlköğretim

Tablo 18’de katılımcıların Comenius/İlköğretim alt programına ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri verilmiştir. Katılımcıların yüzde 65,6’sı, bu alt programa ilişkin bilgi ve beceri düzeylerinin az olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 18. Comenius/İlköğretim

	n	%
Çok Az	155	38,1
Az	112	27,5
Orta	87	21,4
İyi	40	9,8
Çok İyi	13	3,2
Toplam	407	100.0

4. 3. 3. Comenius/Ortaöğretim

Katılımcıların Comenius/Ortaöğretime ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri Tablo 19'da verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 69,6'sı Comenius/Ortaöğretim alt programına ilişkin az düzeyde bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 19. Comenius/Ortaöğretim

	n	%
Çok Az	159	39,7
Az	120	29,9
Orta	84	20,9
İyi	29	7,2
Çok İyi	9	2,2
Toplam	401	100.0

4. 3. 4. Grundtvig

Tablo 20'de, katılımcıların Grundtvig programına ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri verilmiştir. Katılımcıların yüzde 71,3'ü, bu programa ilişkin bilgi ve beceri düzeylerinin az olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 20. Grundtvig Programı

	n	%
Çok Az	176	44,7
Az	105	26,6
Orta	77	19,5
İyi	28	7,1
Çok İyi	8	2,0
Toplam	394	100.0

4. 3. 5. Leonardo da Vinci

Katılımcıların Leonardo da Vinci programına ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri Tablo 21'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 68,7'si Leonardo da Vinci programına ilişkin az düzeyde bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 21. Leonardo da Vinci Programı

	n	%
Çok Az	174	43,8
Az	99	24,9
Orta	88	22,2
İyi	25	6,3
Çok İyi	11	2,8
Toplam	397	100.0

4. 3. 6. Gençlik Programı

Tablo 22’de, katılımcıların Gençlik programına ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri verilmiştir. Katılımcıların yüzde 67,6’sı, bu programa ilişkin bilgi ve beceri düzeylerinin az olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 22. Gençlik Programı

	n	%
Çok Az	176	43,9
Az	95	23,7
Orta	100	24,9
İyi	23	5,7
Çok İyi	7	1,7
Toplam	401	100.0

4. 3. 7. Arion Programı

Katılımcıların Arion programına ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri Tablo 23’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 68,8’i Arion programına ilişkin az düzeyde bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 23. Arion Programı

	n	%
Çok Az	185	44,0
Az	104	24,8
Orta	105	25,0
İyi	23	5,5
Çok İyi	3	0,7
Toplam	420	100.0

4. 3. 8. Proje Hazırlamaya İlişkin Eğitim Etkinliklerine Katılım Durumları

Tablo 24’de, katılımcıların proje hazırlama ile ilgili eğitim etkinliklerine katılım durumlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 58,8’i proje hazırlama ile ilgili herhangi bir eğitim etkinliğine katılmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 24. Katılımcıların Proje Hazırlama Etkinliklerine Katılımları

	n	%
Evet	93	18,7
Kısmen	112	22,5
Hayır	292	58,8
Toplam	497	100,0

4. 3. 8. Proje Hazırlama Grubunda Bulunmalarına İlişkin Durumları

Katılımcıların okul bünyesinde proje hazırlama grubunda bulunup bulunmadıklarına ilişkin bilgiler, Tablo 25’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 62,4’ü, okul bünyesindeki proje hazırlama grubunda yer almadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 25. Proje Hazırlama Grubu

	n	%
Evet	88	17,6
Kısmen	100	20,0
Hayır	313	62,4
Toplam	501	100,0

4. 3. 9. AB Eğitim ve Gençlik Programlarını Bilgilenme Araçları

Tablo 26’da, katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin bilgilere nerelerden ulaştıkları görülmektedir. Bu bilgilere yüzde 25,5’i TV/Radyo, yüzde 39,9’u internet, yüzde 18,3’ü Ulusal Ajans Web Sayfası, yüzde 17’si ise Milli Eğitim Bakanlığı aracılığı ile ulaştığını belirtmişlerdir.

Tablo 26. Katılımcıların Bilgilenme Araçları

	n	%
TV/Radyo	124	25,5
İnternet	191	39,2
Ulusal Ajans Web Sayfası	89	18,3
Milli Eğitim Bakanlığı	83	17,0
Toplam	487	100,0

4. 3. 10. Katılımcıların Yararlanmak İstedikleri Program

Katılımcıların yararlanmak istedikleri AB Eğitim ve Gençlik Programları, Tablo 27’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 34,0’ü Socrates/Comenius, yüzde 21,4’ü Socrates/Grundtvig, yüzde 19,7’si Leonardo da Vinci, yüzde 21,4’ü Gençlik, yüzde 3,5’i ise Arion programlarından yararlanmak istediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 27. Yararlanmak İstedikleri Programlar

	n	%
Socrates/Comenius	140	34,0
Socrates/Grundtvig	88	21,4
Leonardo da Vinci	81	19,7
Gençlik	88	21,4
Arion	15	3,5
Toplam	487	100,0

4. 4. Katılımcıların ABEGP Öncesi Bilgi ve Beceri Düzeyleri

Bu bölümde katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi proje hazırlama, Avrupalılık bilinci, mesleki ve bireysel gelişim, bilgi ve iletişim teknolojileri, takım çalışması, Avrupa vatandaşlığı, proje fikri sunma, yabancı dil, çok kültürlü öğrenme gibi hususlara yönelik bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

4. 4. 1. Proje Hazırlama

Tablo 28’de, katılımcıların proje hazırlamaya yönelik bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 65’i çok az ve az düzeyde proje hazırlamaya yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 28. Proje Hazırlama

	n	%
Çok Az	158	31,8
Az	165	33,2
Orta	122	24,6
İyi	38	7,6
Çok İyi	14	2,8
Toplam	497	100.0

4. 4. 2. Avrupalılık Bilinci

Katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi Avrupalılık bilincine ilişkin görüşleri, Tablo 29’da verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 52,7’si çok az ve az düzeylerinde Avrupalılık bilincine sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 29. Avrupahlık Bilinci

	n	%
Çok Az	97	19,2
Az	169	33,5
Orta	175	34,7
İyi	54	10,6
Çok İyi	10	2,0
Toplam	505	100.0

4. 4. 3. Mesleki ve Bireysel Gelişim

Tablo 30’da, katılımcıların mesleki ve bireysel gelişimlerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 40,6’sı çok az ve az düzeyde mesleki ve bireysel gelişime yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 30. Mesleki ve Bireysel Gelişim

	n	%
Çok Az	75	15,3
Az	124	25,3
Orta	167	34,1
İyi	96	19,6
Çok İyi	28	5,7
Toplam	490	100.0

4. 4. 4. Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri, Tablo 31’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 41’i çok az ve az düzeylerinde bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 31. Bilgi ve İletişim Teknolojileri

	n	%
Çok Az	75	15,3
Az	126	25,7
Orta	174	35,4
İyi	88	17,9
Çok İyi	28	5,7
Toplam	491	100.0

4. 4. 5. Takım Çalışması

Tablo 32’de, katılımcıların takım çalışmasına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre katılımcıların yüzde 45,6’sı çok az ve az düzeyde takım çalışmasına yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 32. Takım Çalışması

	n	%
Çok Az	91	18,6
Az	132	27,0
Orta	145	29,7
İyi	90	18,4
Çok İyi	31	6,3
Toplam	489	100.0

4. 4. 6. Avrupa Vatandaşlığı

Katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi Avrupa vatandaşlığına ilişkin görüşleri, Tablo 33’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 59,2’si çok az ve az düzeylerinde Avrupa vatandaşlığına ilişkin bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 33. Avrupa Vatandaşlığı

	n	%
Çok Az	145	30,0
Az	141	29,2
Orta	139	28,8
İyi	44	9,1
Çok İyi	14	2,9
Toplam	483	100.0

4. 4. 7. Proje Fikri Sunma

Tablo 34’de, katılımcıların proje fikri sunmalarına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre katılımcıların yüzde 57,7’si çok az ve az düzeyde proje fikri sunmaya yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 34. Proje Fikri Sunma

	n	%
Çok Az	115	23,7
Az	165	34,0
Orta	134	27,6
İyi	55	11,3
Çok İyi	16	3,4
Toplam	485	100.0

4. 4. 8. Yabancı Dil

Katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi yabancı dile ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri, Tablo 35’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 59,8’i çok az ve az düzeylerinde, yabancı dile ilişkin bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 35. Yabancı Dil

	n	%
Çok Az	134	27,9
Az	153	31,9
Orta	135	28,2
İyi	41	8,5
Çok İyi	17	3,5
Toplam	480	100.0

4. 4. 9. Çok Kültürlü Öğrenme

Tablo 36’da, katılımcıların çok kültürlü öğrenmeye ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 52,2’si çok az ve az düzeyde çok kültürlü öğrenmeye yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 36.Çok Kültürlü Öğrenme

	n	%
Çok Az	94	20,2
Az	154	32,0
Orta	141	29,3
İyi	66	13,7
Çok İyi	23	4,8
Toplam	481	100.0

4. 5. ABEGP Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeyleri

Bu bölümde katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları sonrası proje hazırlama, Avrupalılık bilinci, mesleki ve bireysel gelişim, bilgi ve iletişim teknolojileri, takım çalışması, Avrupa vatandaşlığı, proje fikri sunma, yabancı dil, çok kültürlü öğrenme gibi hususlara yönelik bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

4. 5. 1. Proje Hazırlama

Tablo 37’de, katılımcıların proje hazırlamaya yönelik ABEGP sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 59,9’u çok az ve az düzeyde proje hazırlamaya yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 37. Proje Hazırlama

	n	%
Çok Az	142	29,5
Az	146	30,4
Orta	134	27,8
İyi	40	8,3
Çok İyi	19	4,0
Toplam	481	100.0

4. 5. 2. Avrupalılık Bilinci

Katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları sonrası Avrupalılık bilincine ilişkin görüşleri, Tablo 38’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 58,7’si çok az ve az düzeylerinde Avrupalılık bilincine sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 38. Avrupalılık Bilinci

	n	%
Çok Az	120	24,0
Az	176	35,3
Orta	131	26,3
İyi	52	10,4
Çok İyi	20	4,0
Toplam	499	100.0

4. 5. 3. Mesleki ve Bireysel Gelişim

Tablo 39’da, katılımcıların mesleki ve bireysel gelişimlerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 39,2’si çok az ve az düzeyde mesleki ve bireysel gelişime yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 39. Mesleki ve Bireysel Gelişim

	n	%
Çok Az	65	13,3
Az	127	25,9
Orta	184	37,6
İyi	81	16,5
Çok İyi	33	6,7
Toplam	490	100.0

4. 5. 4. Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları sonrası bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri, Tablo 40’da verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 33,3’ü çok az ve az düzeylerinde bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 40. Bilgi ve İletişim Teknolojileri

	n	%
Çok Az	52	10,5
Az	112	22,8
Orta	185	37,7
İyi	105	21,4
Çok İyi	37	7,6
Toplam	491	100.0

4. 5. 5. Takım Çalışması

Tablo 41’de, katılımcıların takım çalışmasına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 37,8’i çok az ve az düzeyde takım çalışmasına yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 41. Takım Çalışması

	n	%
Çok Az	71	14,5
Az	114	23,3
Orta	169	34,6
İyi	92	18,8
Çok İyi	43	8,8
Toplam	477	100.0

4. 5. 6. Avrupa Vatandaşlığı

Katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları sonrası Avrupa vatandaşlığına ilişkin görüşleri, Tablo 42’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 54,9’i çok az ve az düzeylerinde Avrupa vatandaşlığına ilişkin bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 42. Avrupa Vatandaşlığı

	n	%
Çok Az	126	26,1
Az	139	28,8
Orta	143	29,6
İyi	51	10,5
Çok İyi	24	5,0
Toplam	483	100.0

4. 5. 7. Proje Fikri Sunma

Tablo 43’de, katılımcıların proje fikri sunmalarına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 51,8’si çok az ve az düzeyde proje fikri sunmaya yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 43. Proje Fikri Sunma

	n	%
Çok Az	97	20,0
Az	154	31,8
Orta	139	28,7
İyi	68	14,0
Çok İyi	27	5,5
Toplam	476	100.0

4. 5. 8. Yabancı Dil

Katılımcıların AB Eğitim ve Gençlik Programları sonrası yabancı dile ilişkin bilgi ve beceri düzeyleri, Tablo 44’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 55,7’si çok az ve az düzeylerinde yabancı dile ilişkin bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 44. Yabancı Dil

	n	%
Çok Az	118	24,7
Az	148	31,0
Orta	136	28,5
İyi	43	9,0
Çok İyi	33	6,8
Toplam	478	100.0

4. 5. 9. Çok Kültürlü Öğrenme

Tablo 45’de, katılımcıların çok kültürlü öğrenmeye ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 46,6’sı çok az ve az düzeyde çok kültürlü öğrenmeye yönelik bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 45. Çok Kültürlü Öğrenme

	n	%
Çok Az	75	15,6
Az	149	31,0
Orta	156	32,6
İyi	74	15,4
Çok İyi	26	5,4
Toplam	480	100.0

4. 6. AB Eğitim ve Gençlik Programlarına İlişkin Temel İlgi ve Önem Verilen Konular

Bu bölümde; katılımcıların Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları ile ilgili temel ilgileri ve önem verdikleri konular mesleki nitelikleri geliştirmek, Avrupalılık bilincini geliştirmek, kültürlerarası öğrenme, seyahat etmek, kişisel nitelikleri geliştirmek, farklı insanlarla tanışmak başlıkları altında ele alınıp incelenmiştir.

4. 6. 1. Mesleki Nitelikleri Geliştirmek

Katılımcıların yüzde 40,5’i mesleki niteliklerini geliştirmek açısından AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilgisi olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir (Tablo 46).

Tablo 46. Mesleki Nitelikleri Geliştirmek

	n	%
Hiç	60	12,1
Az	112	22,7
Kısmen	122	24,7
Çok	134	27,1
Tamamen	66	13,4
Toplam	494	100.0

4. 6. 2. Avrupalılık Bilincini Geliştirmek

Avrupalılık bilincini geliştirmeye yönelik katılımcıların görüşleri, Tablo 47’de verilmiştir. Buna göre katılımcıların sadece yüzde 28,6’sı Avrupalılık bilincini geliştirmeye yönelik ilgilerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 47. Avrupalılık Bilincini Geliştirmek

	n	%
Hiç	75	15,3
Az	126	25,9
Kısmen	147	30,2
Çok	106	21,8
Tamamen	33	6,8
Toplam	487	100.0

4. 6. 3. Kültürlerarası Öğrenme

Katılımcıların yüzde 36,1’i, kültürlerarası öğrenme açısından AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilgisi olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir (Tablo 48).

Tablo 48. Kültürlerarası Öğrenme

	n	%
Hiç	60	12,3
Az	110	22,6
Kısmen	141	29,0
Çok	113	23,2
Tamamen	63	12,9
Toplam	487	100.0

4. 6. 4. Seyahat Etmek

Katılımcıların yüzde 36,7’si, seyahat etmek için bu programlara ilgisi olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir (Tablo 49).

Tablo 49. Seyahat Etmek

	n	%
Hiç	70	14,4
Az	103	21,1
Kısmen	135	27,7
Çok	121	24,8
Tamamen	58	11,9
Toplam	487	100.0

4. 6. 5. Kişisel Nitelikleri Geliştirmek

Katılımcıların yüzde 41'i kişisel niteliklerini geliştirmek açısından bu programlara ilgisi olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 50. Kişisel Nitelikleri Geliştirmek

	n	%
Hiç	73	15,1
Az	103	21,2
Kısmen	110	22,7
Çok	114	23,5
Tamamen	85	17,5
Toplam	485	100.0

4. 6. 6. Farklı İnsanlarla Tanışmak

Farklı insanlarla tanışmaya yönelik katılımcıların görüşleri, Tablo 51'de verilmiştir. Katılımcıların yüzde 41,9'u farklı insanlarla tanışmak açısından bu programlara yönelik ilgisinin olduğunu belirtmiştir.

Tablo 51. Farklı İnsanlarla Tanışmak

	n	%
Hiç	77	15,9
Az	114	23,5
Kısmen	91	18,8
Çok	122	25,2
Tamamen	81	16,7
Toplam	485	100.0

4. 7. ABEGP'na İlişkin Görüşleri

Bu bölümde katılımcıların Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri aşağıdaki başlıklar altında ele alınıp incelenmiştir.

- Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir.
- Avrupalılık boyutunu güçlendirmektedir.

- Etkili takım çalışması becerileri kazandırmaktadır.
- Eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırmaktadır.
- MEB etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.
- Bu programlara katılmak ilginç ve heyecan vericidir.
- Bu programlar öğrenmeyi teşvik etmektedir.
- Bireylerin kendine olan saygısı ve öz güvenini artırmaktadır.
- Öğretmenlerin verimliliğini artırmaktadır.
- Farklı kaynakları kullanma olanağına sahip olmaktadır.
- Birlikte düşünebilme becerisini geliştirmektedir.
- Beklentilerime uygun değildir.
- Türkçe kaynakların yetersiz olması, bilgiye erişimi zorlaştırmaktadır.
- Karşılıklı dayanışmayı sağlamaktadır.
- Okul eğitiminde kaliteyi artırmaktadır.
- Kültürlerarası öğrenmeyi güçlendirmektedir.
- Dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır.
- Ulusal Ajans etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.
- Avrupa vatandaşlığına temel oluşturmaktadır.
- Avrupalık bilincini öğrencilerimizde geliştirmesi milli kültürümüzü tehdit etmektedir.
- Evrensel bir niteliğe sahiptir.
- Sadece Batı medeniyetini ön plana çıkarmaktadır.
- Yeni öğretim yaklaşımları kazandırmaktadır.
- Yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağlamaktadır.
- AB'ye giriş sürecimizi desteklememi sağlamaktadır.
- Mesleki eğitim aracılığıyla istihdamı artırmaktadır.
- Yaşam boyu yeterlilikler kazandırmaktadır.
- Rekabet edebilmeyi ve girişimciliği artırmaktadır.
- Ayrımcılıkla mücadele etmektedir.
- Milli kültürümüz için bir tehdittir.
- Aktif vatandaşlığı desteklemektedir.
- Uygulanabilir ve ulaşılabilir hedeflere sahip değildir.
- Ulaşmak istediği hedefleri destekliyorum.
- Eğitim sistemimizi olumlu yönde etkilemektedir.

- Dil yeteneklerimi geliştirmektedir.
- Çalışanlar arasında mesleki dayanışmayı artırmaktadır.
- Avrupalılık konusuna derslerimde yer vermeme sağlamaktadır.
- Ülkemizin A.B.'ye girmesi yönündeki düşüncelerimi olumlu yönde değiştirmiştir.
- Sadece yabancı dili iyi olanların yararlandığı bir programdır.
- Okulun rolünü değişikliğe uğratmaktadır.
- Başarılı uygulamaların paylaşılmasını sağlamaktadır.
- Yenilikçi araçların ve kaynakların geliştirilmesini özendirilmektedir.
- Önemli bir motivasyon kaynağı değildir.
- Farklı kültürlerin birbirlerine yakınlılaştırılmasını sağlamaktadır.
- Eğitim sistemimize hiçbir katkısı yoktur.

4. 7. 1. Öğretmenlerin Mesleki Gelişimlerini Olumlu Yönde Etkilemesi

Katılımcıların yüzde 70,2'si, ABEGP'nın öğretmenlerin mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilediğı görüşüne katılmaktadır (Tablo 52).

Tablo 52. Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	157	30,8
Katılıyorum	201	39,5
Kararsızım	67	13,1
Katılmıyorum	48	9,4
Kesinlikle katılmıyorum	37	7,3
Toplam	510	100,0

4. 7. 2. Avrupalılık Boyutu

Tablo 53'de, katılımcıların Avrupalılık boyutuna ilişkin görüşleri sunulmuştur. Katılımcıların yüzde 61,6'sı, bu programların Avrupalılık boyutunu güçlendirdiğini belirtmişlerdir.

Tablo 53. Avrupalılık Boyutu

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	86	17,0
Katılıyorum	225	44,6
Kararsızım	106	21,0
Katılmıyorum	48	9,5
Kesinlikle katılmıyorum	40	7,9
Toplam	505	100,0

4. 7. 3. Etkili Takım Çalışması Becerileri

Katılımcıların yüzde 66,5'i, ABEP'nin etkili takım çalışması becerileri kazandırdığı yönünde kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum düzeylerinde görüş belirtmişlerdir (Tablo 54).

Tablo 54. Etkili Takım Çalışması Becerileri

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	99	19,6
Katılıyorum	237	46,9
Kararsızım	88	17,5
Katılmıyorum	50	9,9
Kesinlikle katılmıyorum	31	6,1
Toplam	505	100,0

4. 7. 4. Eğitim-Öğretime Yönelik Yeni Bakış Açıları Kazandırması

Tablo 55'de, katılımcıların ABEGP'nin eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırmasına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 68,3'ü bu programların eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 55. Eğitim-Öğretime Yönelik Yeni Bakış Açıları Kazandırması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	120	23,7
Katılıyorum	226	44,6
Kararsızım	92	18,1
Katılmıyorum	45	8,9
Kesinlikle katılmıyorum	24	4,7
Toplam	507	100,0

4. 7. 5. MEB'in Etkinlikleri Çok İyi Planlaması ve Organize Etmesi

Katılımcıların MEB'in etkinlikleri çok iyi planlaması ve organize etmesine ilişkin görüşleri Tablo 56'da verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 53,1'i bu MEB'in etkinlikleri çok iyi planladığı ve organize ettiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 56. MEB'in Etkinlikleri Çok İyi Planlaması ve Organize Etmesi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	78	15,5
Katılıyorum	189	37,6
Kararsızım	125	24,9
Katılmıyorum	74	14,7
Kesinlikle katılmıyorum	37	7,3
Toplam	503	100,0

4. 7. 6. Programlara Katılımın İlginç ve Heyecan Verici Olması

Tablo 57'de, katılımcıların programlara katılımın ilginç ve heyecan verici olmasına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 60,7'si bu programlara katılımın ilginç ve heyecan verici olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 57. Programlara Katılımın İlginç ve Heyecan Verici Olması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	97	19,4
Katılıyorum	207	41,3
Kararsızım	109	21,8
Katılmıyorum	58	11,5
Kesinlikle katılmıyorum	30	6,0
Toplam	501	100,0

4. 7. 7. Programların Öğrenmeyi Teşvik Etmesi

Katılımcıların programların öğrenmeyi teşvik etmesine ilişkin görüşleri, Tablo 58'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 64,0'ü bu programların öğrenmeyi teşvik ettiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 58. Programların Öğrenmeyi Teşvik Etmesi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	102	20,4
Katılıyorum	217	43,6
Kararsızım	103	20,6
Katılmıyorum	53	10,6
Kesinlikle katılmıyorum	24	4,8
Toplam	499	100,0

4. 7. 8. Bireyin Kendine Olan Saygısı ve Özgüvenini Artırması

Tablo 59'da, katılımcıların ABEGP'nin bireyin kendine olan saygısı ve özgüvenini artırmasına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 64,6'sı, bu programların bireyin kendine olan saygısı ve özgüvenini artırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 59. Bireyin Kendine Olan Saygısı ve Özgüvenini Artırması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	101	20,2
Katılıyorum	221	44,4
Kararsızım	104	20,8
Katılmıyorum	51	10,2
Kesinlikle katılmıyorum	22	4,4
Toplam	499	100,0

4. 7. 9. Öğretmenlerin Verimliliğini Artırması

Katılımcıların ABEGP'nin öğretmenlerin verimliliğini artırmasına yönelik görüşleri, Tablo 60'da verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 65,8'i bu programların öğretmenlerin verimliliğini artırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 60. Öğretmenlerin Verimliliğini Artırması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	103	20,5
Katılıyorum	228	45,3
Kararsızım	97	19,3
Katılmıyorum	55	10,9
Kesinlikle katılmıyorum	20	4,0
Toplam	503	100,0

4. 7. 10. Farklı Kaynakları Kullanma Olanacağı

Tablo 61’de, katılımcıların farklı kaynakları kullanma olanağına yönelik görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 61,3’ü bu programların farklı kaynakları kullanma olanağı verdiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 61. Farklı Kaynakları Kullanma Olanacağı

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	101	20,2
Katılıyorum	206	41,1
Kararsızım	105	21,0
Katılmıyorum	62	12,3
Kesinlikle katılmıyorum	27	5,4
Toplam	501	100,0

4. 7. 11. Birlikte Düşünebilme Becerisi Geliştirme

Katılımcıların ABEGP’nın birlikte düşünebilme becerisini geliştirmesine ilişkin görüşleri, Tablo 62’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 63,8’i bu programların birlikte düşünebilme becerisini geliştirdiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 62. Avrupalılık Boyutu

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	84	16,7
Katılıyorum	237	47,1
Kararsızım	92	18,3
Katılmıyorum	59	11,7
Kesinlikle katılmıyorum	31	6,2
Toplam	503	100,0

4. 7. 12. Beklentilere Uygun Olmaması

Tablo 63’de, katılımcıların beklentilerine yönelik olup olmadığına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 45,2’si bu programların beklentilerine uygun olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 63. Beklentilerine Uygun Olmaması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	69	13,9
Katılıyorum	156	31,3
Kararsızım	110	22,1
Katılmıyorum	113	22,7
Kesinlikle katılmıyorum	50	10,0
Toplam	498	100,0

4. 7. 13. Türkçe Kaynakların Yetersiz Olması

Katılımcıların Türkçe kaynakların yetersiz olmasının bilgiye erişimi zorlaştırdığına ilişkin görüşleri, Tablo 64’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 54,1’i Türkçe kaynakların yetersiz olmasının bilgiye erişimi zorlaştırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 64. Türkçe Kaynakların Yetersiz Olması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	83	16,5
Katılıyorum	189	37,6
Kararsızım	107	21,4
Katılmıyorum	93	18,5
Kesinlikle katılmıyorum	30	6,0
Toplam	502	100,0

4. 7. 14. Karşılıklı Dayanışmayı Sağlaması

Tablo 65’de, katılımcıların ABEGP’nin karşılıklı dayanışmayı sağlamasına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 59,5’i bu programların karşılıklı dayanışmayı sağladığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 65. Karşılıklı Dayanışmayı Sağlaması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	98	19,5
Katılıyorum	201	40,0
Kararsızım	114	22,6
Katılmıyorum	59	11,7
Kesinlikle katılmıyorum	31	6,2
Toplam	505	100,0

4. 7. 15. Okul Eğitiminde Kaliteyi Artırması

Katılımcıların ABEGP’nin okul eğitiminde kaliteyi artırdığına ilişkin görüşleri Tablo 66’da, verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 60,5’i bu programların okul eğitiminde kaliteyi artırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 66. Okul Eğitiminde Kaliteyi Artırması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	102	20,4
Katılıyorum	201	40,1
Kararsızım	105	21,0
Katılmıyorum	68	13,5
Kesinlikle katılmıyorum	25	5,0
Toplam	501	100,0

4. 7. 16. Kùltùrlerarası Öğrenmeyi Güçlendirme

Tablo 67’de, katılımcıların ABEGP’nın kùltùrlerarası öğrenmeyi güçlendirmesine ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 59,1’i bu programların kùltùrlerarası öğrenmeyi güçlendirdiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 67. Kùltùrlerarası Öğrenme

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	113	22,4
Katılıyorum	185	36,7
Kararsızım	114	22,6
Katılmıyorum	64	12,7
Kesinlikle katılmıyorum	28	5,6
Toplam	504	100,0

4. 7. 18. Dil Öğrenimini Kolaylaştırması

Tablo 68’de katılımcıların ABEGP’nın dil öğrenimini kolaylaştırmasına yönelik görüşleri verilmiştir. Buna göre katılımcıların yüzde 58,4’ü bu programların dil öğrenimini kolaylaştırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 68. Dil Öğrenimi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	93	18,6
Katılıyorum	199	39,8
Kararsızım	131	26,2
Katılmıyorum	55	11,0
Kesinlikle katılmıyorum	22	4,4
Toplam	500	100,0

4. 7. 19. Ulusal Ajansın Etkinlikleri Çok İyi Planlaması ve Organize Etmesi

Katılımcıların Ulusal Ajansın etkinlikleri çok iyi planladığı ve organize ettiğine ilişkin görüşleri, Tablo 69’da verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 52,3’ü Ulusal Ajansın etkinlikleri çok iyi planladığı ve organize ettiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 69. Ulusal Ajans

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	84	16,8
Katılıyorum	178	35,5
Kararsızım	131	26,1
Katılmıyorum	78	15,6
Kesinlikle katılmıyorum	30	6,0
Toplam	501	100,0

4. 7. 20. Avrupa Vatandaşlığına Temel Oluşturması

Tablo 70’de, katılımcıların ABEGP’nin Avrupa vatandaşlığına temel oluşturmasına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre katılımcıların yüzde 50’si bu programların Avrupa vatandaşlığına temel oluşturduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 70. Avrupa Vatandaşlığı

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	69	14,0
Katılıyorum	178	36,0
Kararsızım	138	27,9
Katılmıyorum	72	14,6
Kesinlikle katılmıyorum	37	7,5
Toplam	494	100,0

4. 7. 21. Avrupalılık Bilincinin Milli Kültürümüzü Tehdit Etmesi

Katılımcıların ABEGP’nin Avrupalılık bilincini geliştirmesinin milli kültürümüzü tehdit ettiğine ilişkin görüşleri, Tablo 71’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 45,9’u, bu programların Avrupalılık bilincini geliştirmesinin milli kültürümüzü tehdit ettiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 71. Avrupalılık Bilinci

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	76	15,3
Katılıyorum	152	30,6
Kararsızım	124	25,1
Katılmıyorum	91	18,3
Kesinlikle katılmıyorum	53	10,7
Toplam	496	100,0

4. 7.22. Evrensel Bir Niteliğe Sahip Olması

Tablo 72’de katılımcıların ABEGP’nin evrensel bir niteliğe sahip olup olmadığına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 57,1’i bu programların evrensel bir niteliğe sahip olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 72. Evrensel Bir Niteliğe Sahip Olması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	103	20,5
Katılıyorum	185	36,8
Kararsızım	113	22,4
Katılmıyorum	70	13,9
Kesinlikle katılmıyorum	32	6,4
Toplam	503	100,0

4. 7. 23. Batı Medeniyetini Ön Plana Çıkarması

Katılımcıların ABEGP'nin sadece Batı medeniyetini ön plana çıkarmasına ilişkin görüşleri, Tablo 73'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 50,9'u bu programların sadece Batı medeniyetini ön plana çıkardığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 73. Batı Medeniyetini Ön Plana Çıkarması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	68	13,6
Katılıyorum	186	37,3
Kararsızım	138	27,7
Katılmıyorum	71	14,2
Kesinlikle katılmıyorum	36	7,2
Toplam	499	100,0

4. 7. 24. Yeni Öğretim Yaklaşımlarını Kazandırması

Tablo 74'de, katılımcıların ABEGP'nin yeni öğretim yaklaşımlarını kazandırmasına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 60,1'i bu programların yeni öğretim yaklaşımlarını kazandırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 74. Yeni Öğretim Yaklaşımlarını Kazandırması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	74	14,9
Katılıyorum	225	45,2
Kararsızım	122	24,5
Katılmıyorum	49	9,8
Kesinlikle katılmıyorum	28	5,6
Toplam	498	100,0

4. 7. 25. Yeni Öğretim Materyallerinin Kullanımını Sağlaması

Katılımcıların ABEGP'nin yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağlamasına ilişkin görüşleri, Tablo 75'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 64,3'ü bu programların yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağladığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 75. Yeni Öğretim Materyalleri

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	80	16,1
Katılıyorum	239	48,2
Kararsızım	91	18,4
Katılmıyorum	66	13,3
Kesinlikle katılmıyorum	20	4,0
Toplam	496	100,0

4. 7. 26. AB'ye Giriş Sürecimizi Desteklemeyi Sağlaması

Tablo 76'da katılımcıların ABEGP'nin Avrupa Birliğine giriş sürecini desteklemelerini sağladığına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre katılımcıların yüzde 59,3'ü bu programların Avrupa Birliğine giriş sürecini desteklemelerini sağladığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 76. AB'ye Giriş Süreci

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	70	13,9
Katılıyorum	228	45,4
Kararsızım	97	19,4
Katılmıyorum	68	13,5
Kesinlikle katılmıyorum	39	7,8
Toplam	502	100,0

4. 7. 27. Mesleki Eğitim Aracılığıyla İstihdamı Artırması

Katılımcıların ABEGP'nin mesleki eğitim aracılığıyla istihdamı artırdığına ilişkin görüşleri, Tablo 77'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 54,1'i bu programların mesleki eğitim aracılığıyla istihdamı artırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 77. İstihdamı Artırması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	78	15,7
Katılıyorum	191	38,4
Kararsızım	127	25,6
Katılmıyorum	71	14,3
Kesinlikle katılmıyorum	30	6,0
Toplam	497	100,0

4. 7. 28. Yaşam Boyu Yeterlilikler Kazandırması

Tablo 78'de, katılımcıların ABEGP'nin yaşam boyu yeterlilikler kazandırmasına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 52,6'sı bu programların yaşam boyu yeterlilikler kazandırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 78. Avrupalılık Boyutu

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	69	13,9
Katılıyorum	192	38,7
Kararsızım	134	27,0
Katılmıyorum	70	14,1
Kesinlikle katılmıyorum	31	6,3
Toplam	496	100,0

4. 7. 29. Rekabet Edebilmeyi ve Girişimciliği Artırması

Katılımcıların ABEGP'nın rekabet edebilmeyi ve girişimciliği artırdığına ilişkin görüşleri, Tablo 79'da verilmiştir. Buna göre ,katılımcıların yüzde 57,9'u bu programların rekabet etme ve girişimciliği artırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 79. Rekabet Etme ve Girişimciliği Artırma

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	88	17,7
Katılıyorum	200	40,2
Kararsızım	126	25,2
Katılmıyorum	65	13,1
Kesinlikle katılmıyorum	19	3,8
Toplam	498	100,0

4. 7. 30. Ayrımcılıkla Mücadele Etmesi

Tablo 80'de katılımcıların ABEGP'nın ayrımcılıkla mücadele etmesine ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 52,1'i bu programların ayrımcılıkla mücadele ettiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 80. Ayrımcılıkla Mücadele Etmesi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	69	13,9
Katılıyorum	189	38,2
Kararsızım	127	25,7
Katılmıyorum	74	14,9
Kesinlikle katılmıyorum	36	7,3
Toplam	495	100,0

4. 7. 31. Milli Kültürümüz İçin Bir Tehdit Olması

Katılımcıların ABEGP'nin Milli Kültürümüz için bir tehdit olmasına ilişkin ilişkin görüşleri, Tablo 81'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 45,6'sı bu programların Milli Kültürümüz için bir tehdit olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 81. Milli Kültürümüz İçin Tehdit Olması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	73	14,7
Katılıyorum	154	30,9
Kararsızım	125	25,1
Katılmıyorum	97	19,5
Kesinlikle katılmıyorum	49	9,8
Toplam	498	100,0

4. 7. 32. Aktif Vatandaşlığı Desteklemesi

Tablo 82'de, katılımcıların ABEGP'nin aktif vatandaşlığı desteklediğine ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 49,9'u bu programların aktif vatandaşlığı desteklediği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 82. Aktif Vatandaşlığı Desteklemesi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	69	13,9
Katılıyorum	179	36,0
Kararsızım	144	29,0
Katılmıyorum	75	15,1
Kesinlikle katılmıyorum	30	6,0
Toplam	497	100,0

4. 7. 33. Uygulanabilir ve Ulaşılabilir Hedeflere Sahip Olması

Katılımcıların ABEGP'nin uygulanabilir ve ulaşılabilir hedeflere sahip olmasına ilişkin görüşleri, Tablo 83'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 46'sı bu programların uygulanabilir ve ulaşılabilir hedeflere sahip olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 83. Uygulanabilir Hedeflere Sahip Olması

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	64	12,9
Katılıyorum	164	33,1
Kararsızım	134	27,0
Katılmıyorum	97	19,5
Kesinlikle katılmıyorum	37	7,5
Toplam	496	100,0

4. 7. 34. Ulaşmak İsteddiği Hedeflerin Desteklenmesi

Tablo 84’de, katılımcıların ABEGP’nin ulaşmak istediği hedefleri desteklemesine ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 53,7’si bu programların ulaşmak istediği hedefleri desteklediği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 84. Hedeflerin Desteklenmesi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	65	13,1
Katılıyorum	201	40,6
Kararsızım	142	28,7
Katılmıyorum	59	11,9
Kesinlikle katılmıyorum	28	5,7
Toplam	495	100,0

4. 7. 35. Eğitim Sistemimizi Olumlu Yönde Etkilemesi

Katılımcıların ABEGP’nin eğitim sistemimizi olumlu yönde etkilemesine ilişkin görüşleri, Tablo 85’de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 61,2’si bu programların eğitim sistemimizi olumlu yönde etkilediği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 85. Eğitim Sistemi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	83	16,7
Katılıyorum	221	44,5
Kararsızım	114	22,9
Katılmıyorum	59	11,9
Kesinlikle katılmıyorum	20	4,0
Toplam	497	100,0

4. 7. 36. Dil Yeteneklerini Geliştirmesi

Tablo 86’da, katılımcıların ABEGP’nin dil yeteneklerini geliştirmesine ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 59,2’si bu programların dil yeteneğini geliştirdiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 86. Dil Yeteneklerini Geliştirmesi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	91	18,3
Katılıyorum	203	40,9
Kararsızım	108	21,9
Katılmıyorum	69	13,9
Kesinlikle katılmıyorum	25	5,0
Toplam	496	100,0

4. 7. 37. Çalışanlar Arasında Mesleki Dayanışmayı Artırması

Katılımcıların ABEGP'nin çalışanlar arasında mesleki dayanışmayı artırdığına ilişkin görüşleri, Tablo 87'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 57,8'i bu programların çalışanlar arasında mesleki dayanışmayı artırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 87. Mesleki Dayanışma

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	73	14,6
Katılıyorum	216	43,2
Kararsızım	125	25,0
Katılmıyorum	68	13,6
Kesinlikle katılmıyorum	18	3,6
Toplam	500	100,0

4. 7. 38. Avrupalılık Konusuna Derslerde Yer Verilmesi

Tablo 88'de, katılımcıların ABEGP'nin Avrupalılık konusuna derslerinde yer vermeyi sağladığına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 50,3'ü bu programların Avrupalılık konusuna derslerinde yer verilmesini sağladığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 88. Avrupalılık Konusu

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	55	11,1
Katılıyorum	194	39,2
Kararsızım	154	31,1
Katılmıyorum	62	12,5
Kesinlikle katılmıyorum	30	6,1
Toplam	495	100,0

4. 7. 39. Ülkemizin AB'ye Girmesi Yönündeki Düşünceleri Olumlu Yönde Değiştirmesi

Katılımcıların ABEGP'nin ülkemizin AB'ye girmesi yönündeki düşüncelerini olumlu yönde değiştirmesine ilişkin görüşleri, Tablo 89'da verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 54'ü bu programların ülkemizin AB'ye girmesi yönündeki düşüncelerini olumlu yönde değiştirdiği görüşünü belirtmişlerdir.

Tablo 89. AB'ye Giriş

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	69	14,1
Katılıyorum	195	39,9
Kararsızım	134	27,4
Katılmıyorum	69	14,1
Kesinlikle katılmıyorum	22	4,5
Toplam	489	100,0

4. 7. 40. Yabancı Dili İyi Olanların Yararlandığı Bir Program Olması

Tablo 90'da, katılımcıların ABEGP'nin sadece yabancı dili iyi olanların yararlandığı bir program olmasına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna, göre katılımcıların yüzde 48,7'si bu programların sadece yabancı dili iyi olanların yararlandığı bir program olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 90. Yabancı Dil

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	58	11,7
Katılıyorum	184	37,0
Kararsızım	126	25,4
Katılmıyorum	91	18,3
Kesinlikle katılmıyorum	38	7,6
Toplam	497	100,0

4. 7. 41. Okulun Rolünü Değişikliğe Uğratması

Katılımcıların ABEGP'nin okulun rolünü değişikliğe uğratmasına ilişkin görüşleri, Tablo 91'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 53,2'si bu programların okulun rolünü değişikliğe uğrattığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 91. Okulun Rolü

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	87	17,6
Katılıyorum	176	35,6
Kararsızım	110	22,2
Katılmıyorum	95	19,2
Kesinlikle katılmıyorum	27	5,5
Toplam	495	100,0

4. 7. 42. Başarılı Uygulamaların Paylaşılmasını Sağlaması

Tablo 92'de, katılımcıların ABEGP'nin başarılı uygulamaların paylaşılmasını sağlamasına ilişkin görüşleri verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 60,4'ü bu

programların başarılı uygulamaların paylaşılmasını sağladığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 92. Başarılı Uygulamalar

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	81	17,2
Katılıyorum	203	43,2
Kararsızım	113	24,0
Katılmıyorum	47	10,1
Kesinlikle katılmıyorum	26	5,5
Toplam	470	100,0

4. 7. 43. Yenilikçi Araçların Ve Kaynakların Geliştirilmesini Özendirmesi

Katılımcıların ABEGP'nin yenilikçi araçların ve kaynakların geliştirilmesini özendirmesine ilişkin görüşleri, Tablo 93'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 58,5'i bu programların yenilikçi araçların ve kaynakların geliştirilmesini özendirdiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 93. Yenilikçi Araçlar

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	75	16,1
Katılıyorum	198	42,4
Kararsızım	96	20,5
Katılmıyorum	70	15,0
Kesinlikle katılmıyorum	28	6,0
Toplam	467	100,0

4. 7. 44. Önemli Bir Motivasyon Kaynağı Olmaması

Katılımcıların ABEGP'nin önemli bir motivasyon kaynağı olmadığına ilişkin görüşleri, Tablo 94'de verilmiştir. Buna göre, katılımcıların yüzde 46,5'i bu programların önemli bir motivasyon kaynağı olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 94. Motivasyon

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	61	13,0
Katılıyorum	157	33,5
Kararsızım	111	23,7
Katılmıyorum	96	20,4
Kesinlikle katılmıyorum	44	9,4
Toplam	469	100,0

4. 7. 45. Farklı Kùltürlerin Birbirlerine Yakınlaştırılmasını Sağlaması

Tablo 95’de, katılımcıların ABEGP’nın farklı kùltürlerin birbirlerine yakınlaştırılmasını sağlamasına ilişkin gùrùřleri verilmiştir. Buna gùre, katılımcıların yüzde 55,1’i, bu programların farklı kùltürlerin birbirlerine yakınlaştırılmasını sağladığı yönünde gùrùř belirtmişlerdir.

Tablo 95. Farklı Kùltürler

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	87	18,5
Katılıyorum	172	36,6
Kararsızım	100	21,2
Katılmıyorum	83	17,7
Kesinlikle katılmıyorum	28	6,0
Toplam	470	100,0

4. 7. 46. Eğitim Sistemimize Katkısının Olmaması

Katılımcıların ABEGP’nın eğitim sistemimize katkısının olmadığına ilişkin gùrùřleri Tablo 96’da verilmiştir. Buna gùre katılımcıların yüzde 45,6’sı bu programların eğitim sistemimize katkısının olduğu yönünde gùrùř belirtmişlerdir.

Tablo 96. Eğitim Sistemi

	n	%
Kesinlikle katılıyorum	58	12,7
Katılıyorum	107	23,4
Kararsızım	84	18,3
Katılmıyorum	144	31,4
Kesinlikle katılmıyorum	65	14,2
Toplam	458	100,0

4. 8. ABEGP’na İlişkin Öğretmen ve Yönetici Gùrùřlerinin Karşılaştırılması

Bu bölümde, öğretmen ve yöneticilerin Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin gùrùřleri karşılaştırılmıştır (Tablo 97).

Tablo 97. Öğretmen ve Yöneticilerin ABEGP'na İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	350	2,20	1,136	508	-.744	.457	2,658	.104
Yön.	160	2,29	1,305					
Avrupalılık boyutunu güçlendirmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	348	2,44	1,065	503	-.740	.460	4,702	.031
Yön.	157	2,52	1,238					
Mann-Whitney U=27151,500 An.Düz.=.908								
Etkili takım çalışması becerileri kazandırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	345	2,27	1,007	503	-2,585*	.010	14,349	.000
Yön.	160	2,54	1,238					
Mann-Whitney U=24659,500 An.Düz.=.04								
Eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	348	2,16	.955	505	-3,268*	.001	26,489	.000
Yön.	159	2,49	1,242					
Mann-Whitney U=23963,500 An.Düz.=.01								
MEB etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	347	2,54	1,138	501	-2,141*	.033	,721	.396
Yön.	156	2,76	1,112					
Bu programlara katılmak ilginç ve heyecan vericidir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	343	2,35	1,101	499	-2,289*	.023	,138	.710
Yön.	158	2,60	1,105					
Bu programlar öğrenmeyi teşvik etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	343	2,27	1,042	497	-2,732*	.007	1,347	.246
Yön.	156	2,55	1,103					
Bireylerin kendine olan saygısı ve öz güvenini artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	342	2,26	1,004	497	-2,605*	.009	3,559	.060
Yön.	157	2,52	1,124					

Tablo 97'den Devam

Öğretmenlerin verimliliğini artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	345	2,26	.983	501	-1,984	.048	8,177	.004
Yön.	158	2,46	1,154					
Mann-Whitney U=24983,500							An.Düz.=.111	
Farklı kaynakları kullanma olanağına sahip olmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	346	2,36	1,084	499	-1,608	.109	1,664	.198
Yön.	155	2,54	1,141					
Birlikte düşünebilme becerisini geliştirmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	347	2,43	1,084	501	-.095	.924	.025	.874
Yön.	156	2,44	1,102					
Beklentilerime uygun değildir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	342	2,77	1,212	496	-1,625	.105	1,554	.213
Yön.	156	2,96	1,209					
Türkçe kaynakların yetersiz oluşu bilgiye erişim zorlaştırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	348	2,62	1,125	500	.935	.350	.224	.636
Yön.	154	2,52	1,178					
Karşılıklı dayanışmayı sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	Ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	346	2,43	1,080	501	-,616	.538	.808	.369
Yön.	157	2,49	1,190					
Okul eğitiminde kaliteyi artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	343	2,35	1,077	499	-2,049*	.041	3,243	.072
Yön.	158	2,57	1,158					
Kültürlerarası öğrenmeyi güçlendirmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	347	2,43	1,124	502	.284	.776	.009	.926
Yön.	157	2,40	1,153					

Tablo 97'den Devam

Dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	344	2,43	1,027	498	.162	.871	.592	.442
Yön.	156	2,41	1,101					
Ulusal Ajans etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	344	2,55	1,078	499	-.963	,336	2,220	.137
Yön.	157	2,65	1,202					
Avrupa vatandaşlığına temel oluşturmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	342	2,67	1,118	492	.671	.503	.033	.857
Yön.	152	2,60	1,116					
Avrupalılık bilincini geliştirmesi milli kültürümüzü tehdit etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	341	2,79	1,217	494	.283	.777	.003	.955
Yön.	155	2,76	1,227					
Evrensel bir niteliğe sahiptir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	346	2,48	1,122	501	-.102	.919	.918	.339
Yön.	157	2,49	1,212					
Sadece Batı medeniyetini ön plana çıkarmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	342	2,59	1,069	497	-1,337	.182	1,967	.161
Yön.	157	2,73	1,177					
Yeni öğretim yaklaşımları kazandırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	344	2,39	.990	496	-2,140	.033	5,081	.025
Yön.	154	2,61	1,133					
Mann-Whitney U=24101,000 An.Düz.=.088								
Yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	342	2,33	,995	494	-2,539*	.011	5,228	.023
Yön.	154	2,58	1,106					
Mann-Whitney U=23223,500 An.Düz.=.024								

Tablo 97'den Devam

AB'ye giriş sürecimizi desteklememi sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	344	2,49	1,087	500	-1,960	.051	2,439	.119
Yön.	158	2,70	1,192					
Mesleki eğitim aracılığıyla istihdamı artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	343	2,51	1,064	495	-1,495	.136	1,504	.221
Yön.	154	2,67	1,170					
Yaşam boyu yeterlilikler kazandırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	341	2,58	1,072	494	-,524	.600	.095	.759
Yön.	155	2,63	1,115					
Rekabet edebilmeyi ve girişimciliği artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	343	2,43	1,009	496	-,460	.646	2,029	.155
Yön.	155	2,48	1,124					
Ayrımcılıkla mücadele etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	343	2,62	1,103	493	-,399	.696	.219	.690
Yön.	152	2,66	1,150					
Milli kültürümüz için bir tehdittir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	340	2,78	1,170	496	-,025	.980	3,608	.058
Yön.	158	2,79	1,267					
Aktif vatandaşlığı desteklemektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	343	2,60	1,084	495	-,840	.401	.276	.600
Yön.	154	2,69	1,086					
Uygulanabilir ve ulaşılabilir hedeflere sahip değildir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	343	2,73	1,092	494	-,542	.588	2,449	.118
Yön.	153	2,79	1,221					
Ulaşmak istediği hedefleri destekliyorum.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	341	2,59	1,046	493	.912	.362	.568	.451
Yön.	154	2,50	1,036					

Tablo 97'den Devam

Eğitim sistemimizi olumlu yönde etkilemektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	341	2,41	1,030	495	-.037	.970	.035	.851
Yön.	156	2,42	1,028					
Dil yeteneklerimi geliştirmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	339	2,48	1,083	494	.776	.438	.058	.809
Yön.	157	2,40	1,120					
Çalışanlar arasında mesleki dayanışmayı artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	343	2,44	1,004	498	-1,235	.217	.467	.495
Yön.	157	2,56	1,039					
Avrupalılık konusuna derslerimde yer vermemi sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	341	2,68	1,049	493	1,539	.125	1,461	.227
Yön.	154	2,52	.998					
Ülkemizin AB'ye girmesi yönündeki düşüncelerimi olumlu yönde değiştirmiştir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	335	2,54	1,025	487	-,120	.905	.653	.419
Yön.	154	2,55	1,078					
Sadece yabancı dili iyi olanların yararlandığı bir programdır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	340	2,74	1,122	495	,257	,797	.000	.989
Yön.	157	2,71	1,121					
Okulun rolünü değişikliğe uğratmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	339	2,61	1,141	493	,563	,574	.011	.916
Yön.	156	2,55	1,148					
Başarılı uygulamaların paylaşılmasını sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	325	2,38	.997	468	-1,610	,108	6,229	.013
Yön.	145	2,55	1,183					
Mann-Whitney U=22201,000							An.Düz.=.291	

Tablo 97'den Devam

Yenilikçi araçların, kaynakların geliştirilmesini özendirir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	323	2,52	1,072	465	.139	.889	3,330	.069
Yön.	144	2,51	1,194					
Önemli bir motivasyon kaynağı değildir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	323	2,78	1,152	467	-,217	.828	1,392	.239
Yön.	146	2,81	1,248					
Farklı kültürlerin birbirlerine yakınlaştırılmasını sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	324	2,58	1,151	468	,751	.453	.079	.779
Yön.	146	2,50	1,158					
Eğitim sistemimize hiçbir katkısı yoktur.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Öğr.	316	3,08	1,214	456	-,651	.515	6,909	.009
Yön.	142	3,16	1,388					
Mann-Whitney U=21504,500An.Düz.=.465								

Tablo 97'de yer alan maddeler için, verilerin normal dağılıma sahip olup olmadıkları "Levene" testi ile belirlenmiştir. Dağılımın normal olduğu durumlarda bağımsız gruplar için "t" testi, normal olmadığı durumlarda ise "Mann-Whitney U" testi uygulanmıştır.

Aşağıda belirtilen maddeler açısından $p < .05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur:

- Etkili takım çalışması becerileri kazandırmaktadır,
- Eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırmaktadır,
- MEB etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir,
- Bu programlara katılmak ilginç ve heyecan vericidir,
- Bireylerin kendine olan saygısı ve özgüvenini artırmaktadır,
- Okul eğitiminde kaliteyi artırmaktadır,
- Yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağlamaktadır.

Bu maddelere ilişkin olarak, yönetici görüşlerinin öğretmen görüşlerine göre daha olumlu olduğu söylenebilir.

4. 9. Cinsiyet Açısından ABEGP'na İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılması

Bu bölümde, katılımcıların Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri cinsiyet açısından karşılaştırılarak incelenmiştir (Tablo 98).

Tablo 98. ABEGP'ye İlişkin Görüşlerin Cinsiyet Açısından Dağılımı

Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	280	2,27	1,277	508	.879	.380	11,482	.001
Bayan	230	2,17	1,077					
Mann-Whitney U= 32026,000							An.Düz.=.912	
Avrupalılık boyutunu güçlendirmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	278	2,50	1,236	503	.804	.422	18,556	.000
Bayan	227	2,42	.962					
Mann-Whitney U= 31283,000							An.Düz.=.861	
Etkili takım çalışması becerileri kazandırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	278	2,41	1,170	503	1,132	.258	9,061	.003
Bayan	227	2,29	,985					
Mann-Whitney U= 30680,000							An.Düz.=.569	
Eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	279	2,22	1,094	505	-.817	.414	.326	.568
Bayan	228	2,30	1,025					
MEB etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	276	2,64	1,189	501	.797	.426	3,901	.049
Bayan	227	2,56	1,063					
Bu programlara katılmak ilginç ve heyecan vericidir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	276	2,47	1,132	499	.965	.335	.499	.480
Bayan	225	2,38	1,075					
Bu programlar öğrenmeyi teşvik etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	275	2,37	1,064	497	.450	.653	.444	.505
Bayan	224	2,33	1,075					

Tablo 98'den Devam

Bireylerin kendine olan saygısı ve öz güvenini artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	274	2,35	1,103	497	.266	.790	2,102	.148
Bayan	225	2,32	.981					
Öğretmenlerin verimliliğini artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	277	2,29	1,095	501	-.800	.424	1,866	.173
Bayan	226	2,36	.976					
Farklı kaynakları kullanma olanağına sahip olmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	276	2,34	1,102	499	-1,641	.102	.016	.900
Bayan	225	2,50	1,102					
Birlikte düşünebilme becerisini geliştirmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	278	2,39	1,088	501	-.991	.322	.383	.536
Bayan	225	2,48	1,090					
Beklentilerime uygun değildir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	276	2,87	1,276	496	.809	.419	4,944	.027
Bayan	222	2,78	1,131					
Türkçe kaynakların yetersiz oluşu bilgiye erişim zorlaştırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	275	2,59	1,220	500	-.105	.916	11,973	.001
Bayan	227	2,60	1,039					
Mann-Whitney U= 30406,000							An.Düz.=.604	
Karşılıklı dayanışmayı sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	278	2,41	1,200	501	-.921	.357	8,502	.004
Bayan	225	2,50	1,000					
Mann-Whitney U= 28652,000							An.Düz.=.091	
Okul eğitiminde kaliteyi artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	279	2,35	1,131	499	-1,560	.119	.223	.637
Bayan	222	2,51	1,070					

Tablo 98'den Devam

Kültürlerarası öğrenmeyi güçlendirmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	278	2,38	1,152	502	-.829	.407	.452	.502
Bayan	226	2,46	1,108					
Dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	276	2,33	1,084	498	-2,160*	.031	.942	.332
Bayan	224	2,54	.996					
Ulusal Ajans etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	277	2,52	1,159	499	-1,286	.199	2,291	.131
Bayan	224	2,65	1,064					
Avrupa vatandaşlığına temel oluşturmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	270	2,58	1,172	492	-1,546	.123	4,399	.036
Bayan	224	2,74	1,043					
Avrupalılık bilincini geliştirmesi milli kültürümüzü tehdit etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	276	2,80	1,294	494	.484	.628	8,486	.004
Bayan	220	2,75	1,120					
Mann-Whitney U= 29792,500							An.Düz.= .713	
Evrensel bir niteliğe sahiptir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	277	2,48	1,199	501	-.037	.971	1,849	.175
Bayan	226	2,49	1,088					
Sadece Batı medeniyetini ön plana çıkarmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	276	2,68	1,186	497	1,059	.290	11,027	.001
Bayan	223	2,58	.995					
Mann-Whitney U= 29888,500							An.Düz.= .565	
Yeni öğretim yaklaşımları kazandırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	275	2,41	1,085	496	-1,040	.299	2,022	.156
Bayan	223	2,51	.981					

Tablo 98'den Devam

Yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	273	2,37	1,078	494	-,760	.448	1,572	.211
Bayan	223	2,44	.984					
AB'ye giriş sürecimizi desteklememi sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	277	2,53	1,165	500	-,439	.661	1,075	.300
Bayan	225	2,58	1,074					
Mesleki eğitim aracılığıyla istihdamı artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	273	2,52	1,121	495	-,848	.397	.537	.464
Bayan	224	2,61	1,073					
Yaşam boyu yeterlilikler kazandırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	273	2,58	1,115	494	-,417	.677	1,076	.300
Bayan	223	2,62	1,049					
Rekabet edebilmeyi ve girişimciliği artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	273	2,42	1,058	496	-,718	.473	.054	.816
Bayan	225	2,48	1,031					
Ayrımcılıkla mücadele etmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	273	2,58	1,169	493	-.985	.325	3,766	.053
Bayan	222	2,68	1,049					
Milli kültürümüz için bir tehdittir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	275	2,74	1,275	496	-,826	.409	12,969	.000
Bayan	223	2,83	1,103					
Mann-Whitney U= 29118,500							An.Düz.= .319	
Aktif vatandaşlığı desteklemektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	273	2,62	1,140	495	-,168	.866	4,309	.038
Bayan	224	2,64	1,014					
Mann-Whitney U= 29736,500							An.Düz.=.583	

Tablo 98'den Devam

Uygulanabilir ve ulaşılabilir hedeflere sahip değildir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	275	2,76	1,170	494	.246	.806	1,666	.197
Bayan	221	2,74	1,087					
Ulaşmak istediği hedefleri destekliyorum.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	273	2,50	1,078	493	-1,289	.198	1,857	.174
Bayan	222	2,63	,997					
Eğitim sistemimizi olumlu yönde etkilemektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	276	2,35	1,047	495	-1,499	.135	.021	.884
Bayan	221	2,49	1,002					
Dil yeteneklerimi geliştirmektedir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	275	2,46	1,131	494	.122	.903	1,792	.181
Bayan	221	2,45	1,050					
Çalışanlar arasında mesleki dayanışmayı artırmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	276	2,43	1,030	498	-1,114	.266	.001	.970
Bayan	224	2,54	,996					
Avrupalılık konusuna derslerimde yer vermemi sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	273	2,61	1,072	493	-,403	.687	1,326	.250
Bayan	222	2,65	,989					
Ülkemizin AB'ye girmesi yönündeki düşüncelerimi olumlu yönde değiştirmiştir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	268	2,52	1,089	487	-,473	.636	3,108	.079
Bayan	221	2,57	,981					
Sadece yabancı dili iyi olanların yararlandığı bir programdır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	274	2,7628	1,13483	495	.669	.504	.451	.502
Bayan	223	2,6951	1,10540					

Tablo 98'den Devam

Okulun rolünü değişikliğe uğratmaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	273	2,5861	1,15718	493	-.169	.865	.201	.654
Bayan	222	2,6036	1,12784					
Başarılı uygulamaların paylaşılmasını sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	267	2,44	1,068	468	.185	.853	.016	.900
Bayan	203	2,42	1,052					
Yenilikçi araçların, kaynakların geliştirilmesini özendirir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	266	2,47	1,099	465	-1,141	.254	.601	.439
Bayan	201	2,59	1,123					
Önemli bir motivasyon kaynağı değildir.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	264	2,81	1,223	467	.352	.725	2,574	.109
Bayan	205	2,77	1,128					
Farklı kültürlerin birbirlerine yakınlaştırılmasını sağlamaktadır.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	267	2,48	1,128	468	-1,651	.099	1,953	.163
Bayan	203	2,66	1,180					
Eğitim sistemimize hiçbir katkısı yoktur.							Levene Test Değeri	
Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	p	F	An.Düz.
Bay	261	3,18	1,308	456	1,409	.160	2,704	.101
Bayan	197	3,01	1,214					

Tablo 98'de yer alan maddeler için, verilerin normal dağılıma sahip olup olmadıkları "Levene" testi ile belirlenmiştir. Dağılımın normal olduğu durumlarda bağımsız gruplar için "t" testi, normal olmadığı durumlarda ise "Mann-Whitney U" testi uygulanmıştır.

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarının dil öğrenimini kolaylaştırdığına yönelik $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, bayanlar ABEGP'nin dil öğrenimini kolaylaştırdığına ilişkin daha olumlu görüş belirtmişlerdir. Diğer maddeler açısından ise, görüşler arasında cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

4. 10. Hizmet Yıllarına Göre Katılımcı Görüşlerinin Karşılaştırılması

Bu bölümde, katılımcıların Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri hizmet yılları açısından karşılaştırılarak incelenmiştir (Tablo 99).

Tablo 99. ABEGP'ye İlişkin Görüşlerin Hizmet Yılları Açısından Dağılımı

Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	92	2,08	1,173	2,023	.090	8,450	.000	3,953	.412	-
6-10	118	2,13	,977							
11-15	134	2,15	1,082							
16-20	102	2,49	1,433							
21+	64	2,34	1,324							
Toplam	510	2,22	1,191							
Avrupalılık boyutunu güçlendirmektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,21	1,103	4,723	.001	8,595*	.000	12,739*	.013	1-4 1-5 3-4
6-10	117	2,41	,975							
11-15	133	2,33	,927							
16-20	100	2,83	1,371							
21+	64	2,62	1,201							
Toplam	505	2,46	1,121							
Etkili takım çalışması becerileri kazandırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	92	2,02	1,026	4,053	.003	7,430*	.000	14,563*	.006	1-2 1-3 1-4 1-5
6-10	118	2,38	1,013							
11-15	132	2,30	,915							
16-20	100	2,60	1,348							
21+	63	2,53	1,104							
Toplam	505	2,36	1,091							
Eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	92	2,10	,977	1,101	.355	7,654*	.000	2,076	.722	-
6-10	118	2,23	,939							
11-15	133	2,27	,971							
16-20	101	2,42	1,366							
21+	63	2,25	1,031							
Toplam	507	2,26	1,063							
MEB etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,76	1,180	.829	.507	1,795	.129	4,014	.404	-
6-10	118	2,48	1,130							
11-15	133	2,58	1,081							
16-20	100	2,62	1,261							
21+	62	2,64	,959							
Toplam	503	2,60	1,134							

Tablo 99'dan Devam

Bu programlara katılmak ilginç ve heyecan vericidir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	89	2,41	1,063	.741	.564	1,519	.195	2,250	.690	-
6-10	116	2,30	1,040							
11-15	133	2,45	1,083							
16-20	100	2,49	1,201							
21+	63	2,57	1,187							
Toplam	501	2,43	1,107							
Bu programlar öğrenmeyi teşvik etmektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,34	1,092	1,398	.234	1,931	.104	3,587	.465	-
6-10	117	2,26	1,011							
11-15	133	2,33	1,006							
16-20	97	2,57	1,214							
21+	62	2,25	1,007							
Toplam	499	2,35	1,068							
Bireylerin kendine olan saygısı ve öz güvenini artırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,23	1,132	1,688	.151	5,486*	.000	4,805	.308	-
6-10	117	2,24	,839							
11-15	133	2,30	,970							
16-20	97	2,56	1,180							
21+	62	2,40	1,193							
Toplam	499	2,34	1,049							
Öğretmenlerin verimliliğini artırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,01	,880	3,648	,006	6,057*	.000	11,300*	.023	1-2 1-3 1-4
6-10	117	2,41	1,035							
11-15	133	2,32	,941							
16-20	100	2,56	1,241							
21+	63	2,25	1,046							
Toplam	503	2,32	1,043							
Farklı kaynakları kullanma olanağına sahip olunmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,17	1,039	1,546	.188	3,018*	.018	6,639	.156	-
6-10	116	2,43	1,032							
11-15	132	2,48	1,051							
16-20	98	2,54	1,236							
21+	64	2,39	1,190							
Toplam	501	2,41	1,104							

Tablo 99'dan Devam

Birlikte düşünebilme becerisini geliştirmektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,34	1,113	1,083	.364	1,448	.217	4,836	.305	-
6-10	118	2,38	1,070							
11-15	133	2,49	1,034							
16-20	99	2,58	1,195							
21+	63	2,28	1,022							
Toplam	503	2,43	1,089							
Beklentilerime uygun değildir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,73	1,234	,405	.805	.874	.479	1,298	.862	-
6-10	116	2,80	1,166							
11-15	132	2,93	1,199							
16-20	97	2,82	1,299							
21+	63	2,87	1,184							
Toplam	498	2,83	1,213							
Türkçe kaynakların yetersiz olması, bilgiye erişimi zorlaştırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	92	2,59	1,195	.048	.996	1,351	.250	.089	.999	-
6-10	118	2,55	1,066							
11-15	132	2,60	1,110							
16-20	97	2,61	1,228							
21+	63	2,61	1,156							
Toplam	502	2,59	1,141							
Karşılıklı dayanışmayı sağlamaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,23	1,033	1,277	.278	4,750*	.001	4,879	.300	-
6-10	118	2,53	1,051							
11-15	133	2,43	1,025							
16-20	98	2,55	1,347							
21+	63	2,49	1,119							
Toplam	503	2,45	1,115							
Okul eğitiminde kaliteyi artırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,34	1,029	.423	.792	3,582*	.007	2,213	.697	-
6-10	117	2,41	1,019							
11-15	131	2,49	1,055							
16-20	100	2,48	1,275							
21+	63	2,33	1,204							
Toplam	501	2,42	1,106							

Tablo 99'dan Devam

Kültürlerarası öğrenmeyi güçlendirmektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,42	1,136	.442	.778	2,877*	.022	1,749	.782	-
6-10	118	2,46	1,059							
11-15	133	2,36	1,054							
16-20	99	2,51	1,288							
21+	63	2,31	1,175							
Toplam	504	2,42	1,132							
Dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,27	,971	.983	.416	3,087*	.016	3,680	.451	-
6-10	116	2,52	,982							
11-15	133	2,37	1,004							
16-20	98	2,52	1,237							
21+	63	2,42	1,058							
Toplam	500	2,42	1,050							
Ulusal Ajans etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,65	1,194	.201	.938	1,597	.174	1,512	.824	-
6-10	115	2,57	1,084							
11-15	133	2,59	1,030							
16-20	99	2,51	1,223							
21+	63	2,58	1,101							
Toplam	501	2,58	1,118							
Avrupa vatandaşlığına temel oluşturmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,83	1,134	3,321	.011	1,028	.392	15,257	.004	-
6-10	118	2,80	1,064							
11-15	130	2,56	1,026							
16-20	95	2,34	1,155							
21+	61	2,77	1,230							
Toplam	494	2,65	1,117							
Avrupalılık bilincini öğrencilerimizde geliştirmesi milli kültürümüzü tehdit etmektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	89	2,87	1,277	.508	.730	2,968	.019	1,746	.782	-
6-10	116	2,84	1,169							
11-15	129	2,66	1,077							
16-20	100	2,80	1,348							
21+	62	2,75	1,301							
Toplam	496	2,78	1,219							

Tablo 99'dan Devam

Evrensel bir niteliğe sahiptir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,51	1,119	1,027	.393	2,594*	.036	4,736	.316	-
6-10	117	2,34	1,035							
11-15	132	2,53	1,101							
16-20	100	2,45	1,343							
21+	63	2,68	1,161							
Toplam	503	2,48	1,149							
Sadece Batı medeniyetini ön plana çıkarmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	89	2,58	1,095	.203	.937	2,714*	.029	.426	.980	-
6-10	117	2,64	1,131							
11-15	131	2,62	,971							
16-20	100	2,72	1,271							
21+	62	2,61	1,076							
Toplam	499	2,64	1,105							
Yeni öğretim yaklaşımları kazandırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,35	,975	1,338	.255	2,193	.069	3,689	.450	-
6-10	117	2,36	,961							
11-15	131	2,48	1,018							
16-20	98	2,65	1,210							
21+	62	2,43	1,018							
Toplam	498	2,46	1,040							
Yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağlamaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	89	2,33	,964	1,439	.220	5,148*	.000	3,842	.428	-
6-10	118	2,27	,930							
11-15	131	2,40	,966							
16-20	95	2,55	1,226							
21+	63	2,55	1,132							
Toplam	496	2,40	1,036							
AB'ye giriş sürecimizi desteklememi sağlamaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,46	1,003	.487	.745	4,041*	.003	1,066	.900	-
6-10	118	2,57	1,081							
11-15	131	2,54	1,054							
16-20	99	2,67	1,315							
21+	63	2,50	1,203							
Toplam	502	2,55	1,124							

Tablo 99'dan Devam

Mesleki eğitim aracılığıyla istihdamı artırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,45	1,024	.879	.476	4,561*	.001	1,843	.765	-
6-10	118	2,50	,993							
11-15	130	2,56	1,018							
16-20	95	2,72	1,291							
21+	63	2,60	1,238							
Toplam	497	2,56	1,099							
Yaşam boyu yeterlilikler kazandırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	89	2,52	1,045	1,820	.124	6,275*	.000	4,443	.349	-
6-10	116	2,43	,925							
11-15	131	2,58	,968							
16-20	97	2,75	1,283							
21+	63	2,80	1,268							
Toplam	496	2,60	1,085							
Rekabet edebilmeyi ve girişimciliği artırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,22	,945	2,969	.019	4,429*	.002	9,605*	.048	1-4 1-5
6-10	117	2,40	1,000							
11-15	130	2,40	,945							
16-20	98	2,70	1,228							
21+	63	2,58	1,087							
Toplam	498	2,45	1,045							
Ayrımcılıkla mücadele etmektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,60	1,153	1,623	.167	1,776	.132	5,472	.242	-
6-10	117	2,49	1,079							
11-15	130	2,64	1,010							
16-20	94	2,87	1,246							
21+	63	2,55	1,118							
Toplam	495	2,63	1,117							
Milli kültürümüz için bir tehdittir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	3,05	1,285	1,520	.195	3,323*	.011	5,879	.208	-
6-10	118	2,74	1,148							
11-15	128	2,77	1,059							
16-20	98	2,71	1,308							
21+	63	2,63	1,248							
Toplam	498	2,78	1,200							

Tablo 99'dan Devam

Aktif vatandaşlığı desteklemektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,56	1,071	1,258	.286	2,775*	.027	4,267	.371	-
6-10	117	2,48	1,013							
11-15	130	2,72	1,011							
16-20	97	2,63	1,251							
21+	63	2,80	1,090							
Toplam	497	2,63	1,084							
Uygulanabilir ve ulaşılabilir hedeflere sahip değildir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,89	,993	.572	.683	2,275	.060	2,480	.648	-
6-10	117	2,71	1,180							
11-15	129	2,66	1,084							
16-20	96	2,77	1,277							
21+	63	2,79	1,109							
Toplam	496	2,75	1,133							
Ulaşmak istediği hedefleri destekliyorum.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,50	,899	.095	.984	1,150	.332	.210	.995	-
6-10	118	2,56	1,113							
11-15	127	2,57	1,035							
16-20	96	2,59	1,091							
21+	63	2,57	1,073							
Toplam	495	2,56	1,043							
Eğitim sistemimizi olumlu yönde etkilemektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,25	,851	1,535	.191	3,844*	.004	5,188	.269	-
6-10	117	2,35	1,011							
11-15	129	2,46	1,008							
16-20	97	2,46	1,182							
21+	63	2,63	1,067							
Toplam	497	2,42	1,028							
Dil yeteneklerimi geliştirmektedir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,24	1,068	1,219	.302	1,655	.159	5,836	.212	-
6-10	117	2,52	1,013							
11-15	128	2,50	1,064							
16-20	98	2,54	1,194							
21+	62	2,45	1,168							
Toplam	496	2,46	1,094							

Tablo 99'dan Devam

Çalışanlar arasında mesleki dayanışmayı artırmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,48	1,025	.204	.936	1,455	.215	.429	.980	-
6-10	118	2,44	,965							
11-15	130	2,47	,966							
16-20	98	2,56	1,140							
21+	63	2,46	1,013							
Toplam	500	2,48	1,015							
Avrupalılık konusuna derslerimde yer vermeme sağlamaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,73	1,025	.865	.485	1,129	.342	3,373	.497	-
6-10	116	2,70	1,103							
11-15	129	2,51	,928							
16-20	97	2,58	1,068							
21+	63	2,66	1,077							
Toplam	495	2,63	1,034							
Ülkemizin A.B.'ye girmesi yönündeki düşüncelerimi olumlu yönde değiştirmiştir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	90	2,57	,994	.800	.525	6,261*	.000	2,504	.644	-
6-10	116	2,60	1,028							
11-15	125	2,40	,898							
16-20	97	2,61	1,294							
21+	61	2,59	,955							
Toplam	489	2,55	1,041							
Sadece yabancı dili iyi olanların yararlandığı bir programdır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	91	2,68	1,172	.552	.698	.777	.540	1,711	.789	-
6-10	117	2,64	1,093							
11-15	129	2,73	1,079							
16-20	97	2,86	1,186							
21+	63	2,74	1,092							
Toplam	497	2,73	1,121							
Okulun rolünü değişikliğe uğratmaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	89	2,64	1,160	1,016	.399	2,175	.071	3,304	.508	-
6-10	117	2,51	1,126							
11-15	128	2,47	1,034							
16-20	98	2,72	1,249							
21+	63	2,71	1,183							
Toplam	495	2,59	1,143							

Tablo 99'dan Devam

Başarılı uygulamaların paylaşılmasını sağlamaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	87	2,34	,974	1,189	.315	2,187	.069	2,978	.562	-
6-10	108	2,34	1,006							
11-15	116	2,43	1,006							
16-20	97	2,62	1,227							
21+	62	2,40	1,078							
Toplam	470	2,43	1,060							
Yenilikçi araçların ve kaynakların geliştirilmesini özendirir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	86	2,51	1,070	1,563	.183	.545	.702	6,165	.187	-
6-10	106	2,40	1,084							
11-15	118	2,46	1,091							
16-20	95	2,76	1,161							
21+	62	2,48	1,141							
Toplam	467	2,52	1,110							
Önemli bir motivasyon kaynağı değildir.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	86	2,79	1,199	.265	.900	.966	.426	.988	.912	-
6-10	108	2,73	1,148							
11-15	117	2,88	1,138							
16-20	96	2,81	1,284							
21+	62	2,74	1,158							
Toplam	469	2,79	1,181							
Farklı kültürlerin birbirlerine yakınlaştırılmasını sağlamaktadır.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	87	2,47	1,139	.417	.796	.722	.577	1,273	.866	-
6-10	107	2,56	1,091							
11-15	117	2,54	1,148							
16-20	97	2,68	1,220							
21+	62	2,51	1,197							
Toplam	470	2,55	1,153							
Eğitim sistemimize hiçbir katkısı yoktur.										
Gruplar	n	\bar{X}	ss	F	p	Levene	p	K.W.H	p	Grup Fark
1-5	84	3,32	1,193	1,315	.263	2,696*	.030	5,504	.239	-
6-10	105	3,09	1,228							
11-15	114	2,92	1,202							
16-20	95	3,20	1,441							
21+	60	3,05	1,267							
Toplam	458	3,11	1,270							

Tablo 99’da belirtilen maddeler arasında normal dağılıma sahip olmayanlar aşağıda belirtilmektedir:

1. Avrupalılık boyutunu güçlendirmektedir,
2. Etkili takım çalışması becerileri kazandırmaktadır,
3. Eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırmaktadır,
4. Bireylerin kendine olan saygısı ve özgüvenini artırmaktadır,
5. Öğretmenlerin verimliliğini artırmaktadır,
6. Karşılıklı dayanışmayı sağlamaktadır,
7. Kültürlerarası öğrenmeyi güçlendirmektedir,
8. Dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır,
9. Ulusal ajans etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir,
10. Farklı kaynakları kullanma olanağına sahip olunmaktadır,
11. Karşılıklı dayanışmayı sağlamaktadır,
12. Okul eğitiminde kaliteyi artırmaktadır,
13. Kültürlerarası öğrenmeyi güçlendirmektedir,
14. Dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır,
15. Avrupalılık bilincini geliştirmesi Milli Kültürümüzü tehdit etmektedir,
16. Evrensel bir niteliğe sahiptir,
17. Sadece Batı Medeniyetini ön plana çıkarmaktadır,
18. Yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağlamaktadır,
19. AB’ye giriş sürecimizi desteklememi sağlamaktadır,
20. Mesleki eğitim aracılığıyla istihdamı artırmaktadır,
21. Yaşamboyu yeterlilikler kazandırmaktadır,
22. Rekabet edebilmeyi ve girişimciliği artırmaktadır,
23. Milli kültürümüz için bir tehdittir,
24. Aktif vatandaşlığı desteklemektedir,
25. Eğitim sistemimizi olumlu yönde etkilemektedir.

Varyansların homojen olmamasından dolayı yapılan Kruskal-Wallis” analizi sonucunda; 1., 2., 5. ve 22. maddeler arasında $p<.05$ düzeyinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Farklılığın hangi gruplar arasında olduğu, “Mann-Whitney U” testi ile belirlenmiştir.

ABEGP'nın Avrupalılık boyutunu güçlendirmesine ilişkin maddede aritmetik ortalamalar 2,21 ile 2,83 arasında değişmektedir. Varyansların homojen olmamasından dolayı yapılan "Kruskal-Wallis" analizi sonucunda $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan "Mann-Whitney U" testi sonucunda farklılığın; 1- ile 16-20 ve 21 ve üzeri; 11-15 ile 16-20 hizmet yılları arasında olduğu görülmektedir. Buna göre, hizmet yılları 16-20 yıl olanların diğer gruplara göre ABEGP'nın Avrupalılık boyutunu güçlendirmesine yönelik daha olumlu görüş bildirdikleri söylenebilir ($\bar{X} = 2,83$).

Tablo 99'da veri analizine bakıldığında, benzer durumların 2., 5. ve 22. maddeler için de geçerli olduğu görülmektedir. Bu maddelere yönelik olarak da, hizmet yılları 16-20 yıl arasında olanların daha olumlu görüş belirttikleri ortaya çıkmaktadır.

ABEGP'nın etkili takım çalışması becerileri kazandırmasına yönelik görüş farklılığının 1-5 yıl ile diğer gruplar arasında olduğu görülmektedir. Bu programların öğretmenlerin verimliliğini artırmasına yönelik olarak da, görüş farklılığı hizmet yılı 1-5 yıl ile hizmet yılları 6-10 ve 16-20 yıl olanlar arasında ortaya çıkmaktadır. Bu maddeye de hizmet yılı 16-20 yıl arasında olanlar daha olumlu görüş belirtmişlerdir ($\bar{X} = 2,56$).

ABEGP'nın rekabet edebilmeyi ve girişimciliği artırmasına yönelik olarak da, görüş farklılığı hizmet yılı 1-5 yıl ile hizmet yılları 16-20 ve 21 yıl ve üzeri olanlar arasında görülmektedir. Bu maddeye de hizmet yılı 16-20 yıl arasında olanlar daha olumlu görüş belirtmişlerdir ($\bar{X} = 2,70$).

4. 11. Öğretmenlerin Program Öncesi-Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması

Tablo 100'de, öğretmenlerin program öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin eşli gruplar t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 100. Öğretmenlerin Program Öncesi-Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Eşli Gruplar t-Testi Sonuçları

Öğretmen	n	\bar{X}	S	sd	r	t	An.Düz.
Öncesi	343	21,30	7,91	342	.683	.342	.322
Sonrası	343	21,62	6,93				

Tablo 100'e göre, öğretmenlerin program öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

4. 12. Yöneticilerin Program Öncesi-Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması

Yöneticilerin program öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin eşli gruplar t-testi sonuçları Tablo 101'de sunulmuştur.

Tablo 101. Yöneticilerin Program Öncesi-Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Eşli Gruplar t-Testi Sonuçları

Yönetici	n	\bar{X}	S	sd	r	t	An.Düz.
Öncesi	156	20,59	8,70	155	.688	1,372	.172
Sonrası	156	21,30	7,43				

Tablo 101'e göre, yöneticilerin de program öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

4. 13. Öğretmen ve Yöneticilerin Program Öncesi Bilgi ve Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması

Öğretmen ve yöneticilerin program öncesi bilgi ve beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 102'de sunulmuştur.

Tablo 102. Öğretmen ve Yöneticilerin Program Öncesi Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	An.Düz.
Öğretmen	346	21,56	6,98	503	.537	.591
Yönetici	159	21,20	7,50			
Levene=.029 An.Düz.=.865						

Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre öğretmen ve yöneticilerin program öncesi bilgi ve beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

4. 14. Öğretmen ve Yöneticilerin Program Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması

Öğretmen ve yöneticilerin program sonrası bilgi ve beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 103'de sunulmuştur.

Tablo 103. Öğretmen ve Yöneticilerin Program Sonrası Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Gruplar	n	\bar{X}	ss	sd	t	An.Düz.
Öğretmen	344	21,27	7,92	498	.870	.385
Yönetici	156	20,58	8,70			
Levene .895 An. Düz. .345						

Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre öğretmen ve yöneticilerin program sonrası bilgi ve beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

BÖLÜM V.

5. ÖZET, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerini belirlemek amacı ile gerçekleştirilen araştırmanın özeti yapılarak, araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar verilmiş ve bu sonuçlara dayanılarak çeşitli öneriler ortaya konulmuştur.

5. 1. Özet

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları, Avrupa ailesine üye ve üyelik yolundaki ülkelerin, eğitsel uygulamalar açısından birbirlerini tanımalarını, yakınlaşmalarını ve işbirliğini en üst düzeye çıkarmayı hedeflemektedir. Bu programlar, kıta Avrupa'sındaki ülkelerin kendi aralarında imzaladıkları barış antlaşmaları ile gündeme gelen, Avrupa Birliği fikrinin oluşturulmasındaki en önemli araçlardan biri olarak düşünülebilir. Bu programların ana çıkış noktası, Avrupa'nın geleceği için birlikte sinerji oluşturmaktır. Geçmiş 1980'li yıllara dayanan AB Eğitim ve Gençlik Programları; "Avrupalılık" bilincini, kalite ve rekabet gücünde Avrupa'nın önderliğini ve kültürlerin iç içe yaşamasını öngörmüştür. AB'ye tam üyelik sürecinde olan ülkemiz, bu programlara 8 Mayıs 2004 tarih 25456 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan mutabakat zaptı ile resmen katılmıştır. Bu programların bütün kademelerdeki eğitim-öğretim kurumlarından kamu ya da özel kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum örgütlerinden gönüllü ya da mesleki kuruluşlara kadar geniş bir kesime hitap ettiği görülmektedir. Ancak, programlardan yararlanabilmenin temel şartı proje üretebilme kapasitesine sahip olmaktır.

Ülkemiz, 10-11 Aralık 1999 tarihlerinde Helsinki'de yapılan AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde oy birliği ile Avrupa Birliği'ne aday ülke olarak kabul edilmiştir. 8 Kasım 2001 tarihinde Katılım Ortaklığı Belgesi yayımlanarak, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nce ekonomik ve siyasi alanlarda Kopenhag Kriterlerine uyum sağlanması ve AB müktesebatının üstlenilmesine ilişkin Ulusal Program (2001-2003) hazırlanmıştır.

AB ortak değerler doğrultusunda bütünleşmesini gerçekleştirmek isteyen bir yapıya sahiptir. Bu açıdan, kültürlerarası öğrenme, dil öğrenimi, nitelikli işgücü, yüksek

yaşam standartları, demokrasi, birlikte çalışabilme ve yaşayabilme yeteneği önem kazanmaktadır. Bu konuların kazandırılmasındaki en önemli araç şüphesiz eğitimidir. Birliğin oluşturulmasında karşılaşılan sorunların çözümünde eğitimin sahip olduğu önem de eğitim politikalarının etkili olarak gerçekleştirilebilmesi ile mümkün olabilmektedir. Ancak, Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin eğitim sistemleri arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Her ülkenin sahip olduğu kültürel değer ve geleneklerin korunduğu bir ortaklığı gerçekleştirebilmek için eğitim politikalarının dengeli olarak oluşturulabilmesi gerekmektedir.

Avrupa Birliği Eğitim Komisyonunun kurulması ile birliğe üye tüm ülkelerdeki aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır:

- a) eğitim kurumlarına girişlerde fırsat eşitliği,
- b) yönetsel ve sosyal engellerin ortadan kaldırılması,
- c) diploma ve öğretim sürelerinin karşılıklı tanınması,
- d) araştırmalara ilişkin özgür bir çalışma ortamının sağlanması,
- e) yabancı dil öğretimde niteliğin artırılması,
- f) eğitime ilişkin istatistiklerin yayınlanması,
- g) merkezi eğitimlerin desteklenmesi,
- h) mesleki eğitimin düzenlenmesi.

Bu eğitim politikaları ile üye ya da aday ülkelerin eğitim sistemlerinde dönüşümlerin gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır.

Avrupa Birliğinin eğitim politikaları aşağıda belirtilen noktalarda toplanabilir:

- a) Öğrenen toplum,
- b) Yüksek kalite,
- c) Süreklilik,
- d) Fırsat eşitliği,
- e) İşbirliği,
- f) Karşılıklı deneyim paylaşımı.

Avrupa Birliği eğitim politikaları ile hedeflenenler ise şu şekilde belirtilebilir:

- a) Tüm düzeylerde Avrupa eğitim boyutunun güçlendirilmesi,
- b) Eğitsel kaynaklara erişimi kolaylaştırmak,
- c) Fırsat eşitliğini sağlamak,

- d)Avrupa Birliği dillerinde özellikle az kullanılan ve öğretilen diller konusundaki bilginin kalite ve nicelik açılarından iyileştirilmesini desteklemek,
- e) Eğitim kurumları arasında değişimi teşvik etmek,
- f) Açık ve uzaktan öğrenmeyi desteklemek,
- g) Diploma ve öğrenim sürelerinin tanınmasındaki iyileştirmeleri teşvik etmek,
- h) Eğitim alanındaki işbirliğini ve öğrenci değişimini teşvik etmek,
- ı) Eğitim alanında ortak politika konularını incelemek,
- i) Toplumsal dışlama, ırkçılık ve yabancı düşmanlığına karşı ortak mücadele.

Bu politikalar ışığında ülkemiz eğitim sistemi de, AB eğitim politikalarına uygun olarak yeni düzenlemeler gerçekleştirmek durumunda kalmıştır. Bu çerçevede, ilköğretim ve mesleki eğitim programlarında düzenleme çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, ilerleme raporlarındaki zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması ile eğitimdeki sosyal politikalar, bölgeler arası eşitsizliklerin giderilmesi ve mesleki eğitimin yeniden düzenlenmesine yönelik yeniden yapılanma çalışmaları hız kazanmıştır.

Eğitim AB üyesi ülkeler kadar üyelik yolunda ilerleyen ülkemizin de en önemli gündem maddelerinden biridir. Ancak eğitimin yapısının tüm ülkelerde farklılıklar gösterdiğinin dikkate alınması gerekmektedir. Unutulmaması gereken nokta, Avrupa Birliğinin eğitim alanında Avrupa Birliğinin tek bir politikasının olmadığıdır. Bu noktada Avrupa Birliği, ülkelerin aralarında görüş alışverişinde bulunduğu bir platform niteliğindedir. Avrupa Birliği'nin eğitim alanında sunduğu bazı olanaklar aşağıdaki gibi belirtilebilir:

- Yenilikçi öğretim ve eğitim programları,
- Değişim programları,
- Uluslararası eğitim, mesleki eğitim ve gençlik ortaklıkları,
- Eğitimde yeni teknolojilerin kullanılması.

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerinin belirlenmesi sunulan bu olanaklara ulaşma düzeyimizin de bir göstergesi olacaktır.

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları ülkemiz eğitim sistemini büyük ölçüde etkileyen bir yapıya sahiptir. Bu programlara ilişkin eğitim sistemimizin en önemli temellerinden birini oluşturan öğretmen ve yönetici görüşlerinin belirlenmesi

son derece önemlidir. Gerek yurtiçi gerek yurtdışı konuya ilişkin olarak yapılmış hiçbir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu nedenle, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerinin belirlenmesini amaçlayan bir araştırma yapılmıştır.

Bu araştırmanın temel amacı, “Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları”na ilişkin öğretmen ve yöneticilerin görüşlerini belirlemektir.

Yukarıdaki genel amaç doğrultusunda belirlenen alt amaçlar şunlardır:

- Öğretmen ve yöneticilerin Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarından yararlanma düzeylerini belirlemek,
- AB Okul Eğitimi alt programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Yetişkin Eğitimi alt programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Mesleki Eğitim programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Gençlik programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Arion programına ilişkin katılımcıların bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin program öncesi ve sonrası öğretmen ve yöneticilerin bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yöneticilerin temel ilgilerini ve önem verdikleri konuları belirlemek,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri belirlemek,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerini karşılaştırmak,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri katılımcıların cinsiyetleri açısından karşılaştırmak,
- AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri katılımcıların hizmet yılları açısından karşılaştırmak.
- AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi ve sonrası öğretmenlerin bilgi ve beceri düzeylerini karşılaştırmak,

- AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi ve sonrası yöneticilerin bilgi ve beceri düzeylerini karşılaştırmak,
- AB Eğitim ve Gençlik Programları öncesi ve sonrası öğretmen ve yöneticilerin bilgi ve beceri düzeylerini karşılaştırmak.

Bu araştırmada aşağıdaki sayılılar kabul edilmiştir:

- Araştırmada kullanılacak veri toplama aracı, araştırmanın amacını gerçekleştirmeyi sağlayacak yeterli ve geçerli bilgileri yansıtmada yeterlidir.
- Katılımcıların belirtmiş oldukları görüşler doğru kabul edilmiştir.
- Araştırmanın sınırlılıkları ise aşağıda belirtilmiştir:
- Araştırma Elazığ ilinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler ile sınırlıdır.
- Araştırma Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik programlarından Okul Eğitimi, Yetişkin Eğitimi, Mesleki Eğitim, Gençlik ve Arion programları ile sınırlıdır.
- Araştırma Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurum ve okullarda görev yapan yöneticiler ile sınırlıdır.

Araştırma Modeli

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerinin belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmada, var olan durum yansıtılmaya çalışıldığından, araştırma tarama modelinde betimsel bir araştırma olarak desenlenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Elazığ il merkezinde yer alan ve beş Eğitim Bölgesinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler oluşturmaktadır. Araştırmanın evreninde yer alan beş Eğitim Bölgesinde toplam 78 okul bulunmaktadır. Araştırmanın örnekleme olarak her eğitim bölgesinden random yoluyla sekiz okul alınmıştır. Buna göre araştırmanın örneklemini beş eğitim bölgesinde yer alan ve random olarak saptanan toplam 40 okulda görev yapan öğretmen ve yöneticiler oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırma kapsamında kullanılan başlıca veri toplama aracı, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerini belirlemek amacıyla geliştirilmiş olan ankettir (Ek I).

Verilerin Toplanması ve Çözümü

650 öğretmen ve yöneticiye dağıtılan anketlerin 519 tanesi geri dönmüştür.

Araştırmada evren ve örneklemin belirlenmesinde, ölçme araçlarının geliştirilmesinde ve araştırma sonucu elde edilen verilerin değerlendirilmesinde eşli gruplar t testi, bağımsız gruplar t testi ve yüzde kullanılmıştır.

İstatistiksel çözümlenmeler, araştırmacı tarafından SPSS paket programı kullanılarak yapılmıştır.

Araştırmanın bulguları aşağıda özetlenmiştir.

- Katılımcıların sadece yüzde 14,5'inin Avrupa Birliği'ne ait bir ülkede buldukları ve büyük bir çoğunluğunun (%94,6) ABEGP'dan yararlanmadıkları belirlenmiştir.
- Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun programlara ilişkin bilgi ve beceri düzeylerinin az olduğu belirlenmiştir.
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarının dil öğrenimini kolaylaştırdığına ilişkin beyanlar daha olumlu görüş belirtmişlerdir.
- Öğretmenlerin program öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.
- Yöneticilerin program öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.
- Öğretmen ve yöneticilerin program öncesi bilgi ve beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.
- Öğretmen ve yöneticilerin program sonrası bilgi ve beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

5. 2. Sonuç

Araştırmadan elde edilen sonuçlar kişisel bilgiler, ABEGP'ye ilişkin bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin sonuçlar, ABEGP öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin sonuçlar, temel ilgi ve önem verdikleri konulara ilişkin sonuçlar ile ABEGP'ye yönelik görüşlerine ilişkin sonuçlar başlığı altında toplanmıştır.

5. 2. 1. Katılımcıların Kişisel Bilgilerine İlişkin Sonuçlar

Katılımcıların kişisel bilgilerine ilişkin sonuçlar aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

- Katılımcıların yüzde 68,2'si öğretmen, yüzde 31,8'i ise yöneticidir.
- Katılımcıların yüzde 4,6'sı Okulöncesi, yüzde 58,6'sı İlköğretim, yüzde 22,7'si Ortaöğretim, yüzde 14,1'i ise Mesleki Eğitim alanlarında görev yapmaktadır.
- Katılımcıların yüzde 18,1'i 1-5 yıl, yüzde 23,3'ü 6-10 yıl, yüzde 26,2'si 11-15 yıl, yüzde 19,8'i 16-20 yıl, yüzde 12,6'sı ise 21 ve üzeri hizmet yılına sahiptir.
- Katılımcıların yüzde 55,1'i erkek, yüzde 44,9'u ise bayan'dır.
- Katılımcıların yüzde 26,3'ü 21-31, yüzde 41,3'ü 32-42, yüzde 26,7'si 43-54, yüzde 5,7'si ise 55-65 yaş aralıklarında bulunmaktadır.
- Katılımcıların yüzde 63,5'inin kendisine ait bilgisayarı bulunmaktadır.
- Katılımcıların yüzde 46,8'inin kendisine ait internet erişimi vardır.
- Katılımcıların sadece yüzde 14,5'i Avrupa Birliği'ne ait bir ülkede bulunduğunu belirtmiştir.
- Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun (%94,6) ABEGP'den yararlanmadıkları belirlenmiştir.
- Katılımcıların yüzde 58,8'i proje hazırlama ile ilgili herhangi bir eğitim etkinliğine katılmadığı; yüzde 62,4'ünün de okul bünyesindeki proje hazırlama grubunda yer almadıkları belirlenmiştir.
- Katılımcıların yüzde 25,5'inin TV/Radyo, yüzde 39,9'unun internet, yüzde 18,3'ünün Ulusal Ajans Web Sayfası, yüzde 17'si ise Milli Eğitim Bakanlığı aracılığı ile AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin bilgilere ulaştıkları belirlenmiştir.

5. 2. 2. ABEGP'ye Yönelik Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Sonuçlar

Katılımcıların 72,1'inin Comenius/Okul Öncesi Eğitimine; yüzde 65,6'sı, Comenius/İlköğretim; yüzde 69,6'sı Comenius/Ortaöğretim alt programlarına ilişkin az düzeyde bilgi ve beceri sahibi oldukları belirlenmiştir.

Katılımcıların yüzde 68,7'sinin Leonardo da Vinci; yüzde 67,6'sının Gençlik; yüzde 68,8'inin de Arion programına ilişkin az düzeyde bilgi ve beceri sahibi oldukları belirlenmiştir.

5. 2. 3. Katılımcıların ABEGP Öncesi ve Sonrası İçin Bilgi ve Beceri Düzeylerine İlişkin Sonuçlar

ABEGP öncesi için katılımcıların yüzde 65'inin proje hazırlamaya yönelik; yüzde 52,7'sinin Avrupalılık bilincine ilişkin; yüzde 40,6'sının mesleki ve bireysel gelişime yönelik; yüzde 41'inin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin; yüzde 45,6'sının takım çalışmasına yönelik; yüzde 59,2'sinin Avrupa vatandaşlığına ilişkin; yüzde 57,7'sinin proje fikri sunmaya yönelik; yüzde 59,8'inin yabancı dile ilişkin; yüzde 52,2'sinin çok kültürlü öğrenmeye yönelik çok az ve az düzeyde bilgi ve beceri sahibi oldukları belirlenmiştir.

ABEGP sonrası için katılımcıların yüzde 59,9'unun proje hazırlamaya yönelik; yüzde 58,7'sinin Avrupalılık bilincine ilişkin; yüzde 39,2'sinin mesleki ve bireysel gelişime yönelik; yüzde 33,3'ünün bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin; yüzde 37,8'inin takım çalışmasına yönelik; yüzde 54,9'unun Avrupa vatandaşlığına ilişkin; yüzde 51,8'inin proje fikri sunmaya yönelik; yüzde 55,7'sinin yabancı dile ilişkin; yüzde 46,6'sının çok kültürlü öğrenmeye yönelik çok az ve az düzeyde bilgi ve beceri sahibi oldukları belirlenmiştir.

Buna göre katılımcıların ABEGP öncesi ve sonrası için bilgi ve beceri düzeylerinde bir farklılığın meydana gelmediği söylenebilir.

5. 2. 4. Katılımcıların ABEGP'ye İlişkin Temel İlgileri ve Önem Verdikleri Konulara İlişkin Sonuçlar

Katılımcıların yüzde 40,5'inin mesleki niteliklerini geliştirme; yüzde 28,6'sının Avrupalılık bilincini geliştirme; yüzde 36,1'inin kültürlerarası öğrenme; yüzde 36,7'sinin seyahat etme; yüzde 41'inin kişisel niteliklerini geliştirmek; yüzde 41,9'unun farklı insanlarla tanışmak açısından bu programlara yönelik ilgileri olduğu belirlenmiştir.

5. 2. 5. Katılımcıların ABEGP'ye Yönelik Görüşlerine İlişkin Sonuçlar

Katılımcıların yüzde 70,2'si bu programların öğretmenlerin mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilediği; yüzde 61,6'sı Avrupalılık boyutunu güçlendirdiği

ve yüzde 66,5'i ise etkili takım çalışması becerileri kazandırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcılar bu programların eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırdığı (%68,3); öğrenmeyi teşvik ettiği (%64); öğretmenlerin verimliliğini artırdığı (%65,8); farklı kaynakları kullanma olanağı verdiği (%61,3) yönünde görüş belirtmişlerdir.

Bu programların birlikte düşünebilme becerisini geliştirmesi (%63,8); bireyin kendine olan saygısı ve özgüvenini artırması (%64,6); okul eğitiminde kaliteyi artırmasına (%60,5) yönelik katılımcıların olumlu görüş belirttikleri söylenebilir.

Bu programların dil öğrenimini kolaylaştırdığına ilişkin bayanların daha olumlu görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

Aşağıda belirtilen maddelere ilişkin olarak yönetici görüşlerinin öğretmen görüşlerine göre daha olumlu olduğu söylenebilir.

- Etkili takım çalışması becerileri kazandırmaktadır,
- Eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırmaktadır,
- MEB etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir,
- Bu programlara katılmak ilginç ve heyecan vericidir,
- Bireylerin kendine olan saygısı ve özgüvenini artırmaktadır,
- Okul eğitiminde kaliteyi artırmaktadır,
- Yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağlamaktadır.

ABEGP'ye ilişkin hizmet yılı 16-20 yıl arasında olanların daha olumlu görüş belirttikleri söylenebilir.

Öğretmen ve yöneticilerin program öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

5. 3. Öneriler

Araştırma sonucu elde edilen bulgular doğrultusunda geliştirilen öneriler, aşağıdaki başlıklar altında ele alınmıştır. Bunlar:

- Milli Eğitim Bakanlığı'na Yönelik Öneriler,
- Eğitim Kurumlarına Yönelik Öneriler,
- Ulusal Ajansa Yönelik Öneriler,

- Yeni Araştırmalar İçin Öneriler.

5. 3. 1. Milli Eğitim Bakanlığına Yönelik Öneriler

Milli Eğitim Bakanlığı'na yönelik öneriler aşağıdaki başlıklar altında toplanabilir.

- Milli Eğitim Bakanlığı, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarının tanıtımına yönelik daha fazla etkinlik göstermelidir.
- Milli Eğitim Bakanlığı, ABEGP'ye yönelik olarak öğretmen ve yöneticilerin faaliyetlerini desteklemede ek kaynaklar sağlamalıdır.
- Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmen ve yöneticilerin dil öğrenimini teşvik etmeli ve kolaylaştırmalıdır.
- Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmen ve yöneticilerin proje geliştirmeye yönelik niteliklerini geliştirecek çeşitli eğitim etkinlikleri düzenlemelidir.
- Öğretmen ve yöneticilerin Avrupa Birliği'ne ilişkin bilgi ve becerilerini artıracak yaygın önlemler almalıdır.
- Milli Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına yönelik hizmetiçi eğitim faaliyetleri düzenlemelidir.
- MEB öğretmenlerin derslerinde ABEGP'ye ilişkin yer vermelerini sağlayacak düzenlemeler yapmalıdır.
- MEB öğretmen, yönetici ya da okulların daha fazla proje geliştirebilmelerine yönelik yeni teşvik sistemleri geliştirmelidir.

5. 3. 2. Eğitim Kurumları'na Yönelik Öneriler

Eğitim kurumlarına yönelik öneriler aşağıdaki gibi belirtilebilir.

- Okul bünyesinde kurulan proje çalışma ekiplerinin diğer öğretmenleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi gerekmektedir.
- Okul proje ekibi ile il proje ekibi arasındaki bütünleşmenin sağlanması gerekmektedir.
- Eğitim kurumları öğretmenlere programları tanıtmaya yönelik sürekli bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirmelidir.
- Eğitim kurumları proje hazırlama kapasitelerini geliştirmede personelinin bilgi ve beceri düzeyini artıracak eğitim faaliyetleri düzenlemelidir.

- Eğitim kurumları ABEGP'ye yönelik üniversite ve ilgili kurumlar ile ilişkilerini geliştirmelidir.

5. 3. 3. Ulusal Ajansa Yönelik Öneriler

Ulusal Ajansa yönelik öneriler aşağıdaki gibi belirtilebilir.

- Özellikle eğitim kurumlarına ve öğretmenlere yönelik program tanıtım faaliyetlerini yaygınlaştırmalıdır.
- Ulusal ajansın öğretmenler arasında tanınmasını sağlayacak faaliyetleri yaygınlaştırmalıdır.
- Programlara ilişkin eğitim kurumlarını haberdar etmede düzenli bilgilendirme araçları geliştirmeli ve kullanmalıdır.

5. 3. 4. Yeni Araştırmalar İçin Öneriler

Yeni araştırmalara yönelik öneriler aşağıdaki başlıklar altında toplanabilir:

- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin farklı potansiyel yararlanıcı kesimlerine yönelik araştırmalar yapılmalıdır.
- Özellikle bu programlardan yararlanan öğretmen ve yöneticilere ilişkin araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- AB GENÇLİK Programı Türkiye Ulusal Ajansı: www.ua.gov.tr
- Aktan, C. C. (2000). Türkiye Avrupa Birliği'nin Neresinde? İzmir: EĞİAD Yayını.
- Avrupa Birliği: <http://www.europa.eu.int>
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (2005): Leonardo da Vinci (AB Mesleki Eğitim Programı) Proje Sahipleri İçin Rehber Kitapçığı.
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (2004): Eğitimde Diyalog. Genel Eğitim Programı Haber Bülteni, Sayı: 2, Haziran 2004.
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (2005): Eğitimde Diyalog. Socrates Bülteni, Sayı: 5, Ağustos 2005.
- Avrupa Komisyonu (2000): Socrates Başvuru Rehberi. Lüksemburg: Avrupa Toplulukları Resmi Yayın Ofisi.
- Avrupa Gençlik Forumu/European Youth Foundation. <http://www.youthforum.org/>
- Avrupa Gençlik Konvansiyonu/European Youth Convention <http://www.youth-convention.net/>
- Avrupa Birliği Genel Sekreterliği: www.abgs.gov.tr
- Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği: <http://www.deltur.cec.eu.int>
- Avrupa Konseyi - Gençlik / Council of Europe–Youth: <http://www.coe.int/youth>
- Avrupa Postası: www.avrupapostasi.org
- Avrupa'daki Sesiniz/Your Voice in Europe: <http://europa.eu.int/yourvoice>
- Başkent Üniversitesi: www.baskent.edu.tr/~uik/abegp.htm
- ERYICA-Avrupa Gençlik Bilgilendirme ve Danışmanlık Ajansı/European Youth Information and Counselling Agency: <http://www.eryica.org/>
- Eurobarometer on Youth: http://europa.eu.int/comm/youth/whitepaper/information/eurobarometer_en.html
- EURODESK: <http://www.euodesk.org/>
- Gazi Üniversitesi: www.intoffice.gazi.edu.tr/eueducation_tr.htm
- Gençlik Araştırma Raporları/Youth Research Reports: http://europa.eu.int/comm/youth/doc/studies/youthforeurope/y_for_europe_en.html
- GençlikBilgi/InfoYouth: <http://www.infoyouth.org/>
- Gülcan, M. G. (2005). AB ve Eğitim Süreci. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Leonardo da Vinci: http://europa.eu.int/comm/education/leonardo/leonardo2_en.html
- MEB (2005). Genel Bilgiler. http://disis.meb.gov.tr/UA_ORGUTLER/3_1_Orgut_AB.htm#ua.

- Socrates Program: <http://europa.eu.int/comm/education/socrates.html>
- Youth Program: <http://europa.eu.int/comm/education/youth/youthprogram.html>
- Better Education - Action Plan (2002): <http://pub.uvm.dk/2002/better1/>
- European Commission Website (2005): http://europa.eu.int/comm/education/index_en.html.
- European Commission Website (2005): http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/comenius/index_en.html
- European Commission Website (2005): http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/erasmus/erasmus_en.html
- European Commission Website (2005): http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/grundtvig/home_en.html
- European Commission Website (2005): http://europa.eu.int/comm/education/programmes/programmes_en.html
- European Perspectives on Learning at Work –The Acquisition of work process knowledge (2005): Office for Official Publications of the European Communities, 2005, Luxembourg.
- EDEX- Educational Expansion and Labour Market (2003): Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.
- Education Across Europe 2003 (2004): Office for Official Publications of the European Communities, 2004, Luxembourg.
- Eurovoc (2004): Office for Official Publications of the European Communities, 2004, Luxembourg.
- Education and Training (2003): http://www.um.dk/Publikationer/UM/English/FactsheetDenmark/Education/pdf/uddannelse_engelsk_2003.pdf
- Fact Sheets on the European Union (2004): Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.
- Guidance in Education (2004): <http://pub.uvm.dk/2004/guidance/?menuid=45>
- General Report on the Activities of the European Union -2004 (2005): Office for Official Publications of the European Communities, 2005, Luxembourg.
- The Official Directory of the European Union (2005). Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.
- Statistical Yearbook 2002 -Education and Culture (2002): http://www.dst.dk/asp2xml/PUK/dgivelser/get_file.asp?id=2180&sid=educa&show=/.
- Ulusal Ajans Web Sayfası (2005): <http://www.ua.gov.tr>

EKLER

Ek I: Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına İlişkin ğretmen ve Yönetici Görüşlerini Belirleme Anketi

Ek II: Özgeçmiş

EK I: Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşlerini Belirleme Anketi

Değerli Katılımcı; Bu anket, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerini belirlemek üzere hazırlanan yüksek lisans tezinin bir parçasıdır. Anket aracılığıyla öğretmen ve yöneticilerin AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılacaktır. Ankete vereceğiniz yanıtlar yalnızca bu araştırma sonuçları için kullanılacaktır. Yanıtlarınızı lütfen optik formun ilgili kısmına işaretleyiniz. Değerli yardımlarınız için teşekkür ederiz.

Dr. Bünyamin ATICI

M.Veysel TOP

BÖLÜM I

01. Göreviniz: a) Öğretmen b) Yönetici
 02. Görev Yaptığınız Okul Türü: a)Okul Öncesi b)İlköğretim
 c)Ortaöğretim d)Mesleki Eğitim
 03. Hizmet Yılıınız: a)1-5 b) 6-10 c) 11-15 d)16-20 e) 21-üzeri
 04. Cinsiyetiniz: a)Bay b) Bayan
 05. Yaşınız: a) 21-31 b)32-42 c) 43-54 d) 55-65
 06. Kendinize ait bilgisayarınız var mı? a) Evet b) Hayır
 07. Kendinize ait internet bağlantınız var mı? a) Evet b) Hayır
 08. Avrupa Birliğine ait herhangi bir ülkede bulundunuz mu: a) Evet b) Hayır

BÖLÜM II

09. AB Eğitim ve Gençlik Programlarından yararlandınız mı? a) Evet b) Hayır
 10. Cevabınız evet ise lütfen yararlandığınız programı belirtiniz.
 a) Socrates/Comenius b) Socrates/Grundtvig c) Leonardo da Vinci
 d) Gençlik Programı e) Arion

AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin bilgi ve beceri düzeylerinizi belirtiniz.

11. Comenius/Okul Öncesi Eğitimi	a) Çok Az b) Az c) Orta d) İyi e) Çok İyi
12. Comenius/İlköğretim	a) Çok Az b) Az c) Orta d) İyi e) Çok İyi
13. Comenius/Ortaöğretim	a) Çok Az b) Az c) Orta d) İyi e) Çok İyi
14. Grundtvig	a) Çok Az b) Az c) Orta d) İyi e) Çok İyi
15. Leonardo da Vinci	a) Çok Az b) Az c) Orta d) İyi e) Çok İyi
16. Gençlik (Youth)	a) Çok Az b) Az c) Orta d) İyi e) Çok İyi
17. Arion	a) Çok Az b) Az c) Orta d) İyi e) Çok İyi

18. Proje hazırlama ile ilgili eğitim etkinliklerine katıldınız mı?

a) Evet b) Kısmen c) Hayır

19. Okul bünyesinde proje hazırlama grubunda yer aldınız mı?

a) Evet b) Kısmen c) Hayır

20. AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ilişkin bilgilere en çok nerelerden ulaşıyorsunuz?

a) TV/Radyo b) İnternet
 c) Ulusal Ajans Web Sayfası d) Milli Eğitim Bakanlığı

21. Aşağıdaki AB Eğitim ve Gençlik Programlarından en çok hangisinden yararlanmak istersiniz?

- a) Socrates/Comenius b) Socrates/Grundtvig c) Leonardo da Vinci
d) Gençlik Programı e) Arion

Lütfen nedenini belirtiniz

.....
.....
.....

BÖLÜM III

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları **öncesi için** aşağıda belirtilen uygulamalar için bilgi ve beceri düzeyinizi belirtin. Lütfen aşağıdaki oranlamayı kullanın.

a= Hiç b=Az c= Kısmen d= Çok e= Tamamen

22. Proje hazırlama 23. Avrupalılık bilinci
24. Mesleki ve bireysel gelişim 25. Bilgi ve iletişim teknolojileri
26. Takım çalışması 27. Avrupa vatandaşlığı
28. Proje fikri sunma 29. Yabancı dil
30. Çok kültürlü öğrenme
Diğer (Lütfen belirtiniz)

.....
.....
.....

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları **sonrası için** aşağıda belirtilen uygulamalar için bilgi ve beceri düzeyinizi belirtin. Lütfen aşağıdaki oranlamayı kullanın.

a= Hiç b=Az c= Kısmen d= Çok e= Tamamen

31. Proje hazırlama 32. Avrupalılık bilinci
33. Mesleki ve bireysel gelişim 34. Bilgi ve iletişim teknolojileri
35. Takım çalışması 36. Avrupa vatandaşlığı
37. Proje fikri sunma 38. Yabancı dil
39. Çok kültürlü öğrenme
Diğer (Lütfen belirtiniz)

.....
.....
.....

Lütfen aşağıdaki ölçeği kullanarak ABEGM ile ilgili temel ilgilerinizin ve önem verdiğiniz konuların neler olduğunu belirtiniz.

a= Hiç b=Az c= Kısmen d= Çok e= Tamamen

40. Mesleki niteliklerimi geliştirmek 41. Avrupalılık bilincimi geliştirmek
42. Kültürlerarası öğrenme 43. Seyahat etmek
44. Kişisel niteliklerimi geliştirmek 45. Farklı insanlarla tanışmak

Diğer (Lütfen belirtiniz)

.....

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları size neleri çağrıştırmaktadır (Lütfen belirtiniz)

.....

BÖLÜM IV

Aşağıda, “Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına” ilişkin, bir dizi değerlendirme ölçütleri yer almaktadır. Lütfen, size göre en uygun olan seçeneği optik forma işaretleyiniz. İlginize teşekkürler.

a) Kesinlikle Katılıyorum	b) Katılıyorum	c) Kararsızım
d) Katılmıyorum	e) Kesinlikle Katılmıyorum	

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları

46. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir.
47. Avrupalılık boyutunu güçlendirmektedir.
48. Etkili takım çalışması becerileri kazandırmaktadır.
49. Eğitim-öğretime yönelik yeni bakış açıları kazandırmaktadır.
50. MEB etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.
51. Bu programlara katılmak ilginç ve heyecan vericidir.
52. Bu programlar öğrenmeyi teşvik etmektedir.
53. Bireylerin kendine olan saygısı ve öz güvenini artırmaktadır.
54. Öğretmenlerin verimliliğini artırmaktadır.
55. Farklı kaynakları kullanma olanağına sahip olmaktadır.
56. Birlikte düşünebilme becerisini geliştirmektedir.
57. Beklentilerime uygun değildir.
58. Türkçe kaynakların yetersiz olması, bilgiye erişimi zorlaştırmaktadır.
59. Karşılıklı dayanışmayı sağlamaktadır.
60. Okul eğitiminde kaliteyi artırmaktadır.
61. Kültürlerarası öğrenmeyi güçlendirmektedir.
62. Dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır.
63. Ulusal Ajans etkinlikleri çok iyi planlamakta ve organize etmektedir.
64. Avrupa vatandaşlığına temel oluşturmaktadır.
65. Avrupalılık bilincini geliştirmesi milli kültürümüzü tehdit etmektedir.

66. Evrensel bir niteliğe sahiptir.
67. Sadece Batı medeniyetini ön plana çıkarmaktadır.
68. Yeni öğretim yaklaşımları kazandırmaktadır.
69. Yeni öğretim materyallerinin kullanımını sağlamaktadır.
70. AB'ye giriş sürecimizi desteklememi sağlamaktadır.
71. Mesleki eğitim aracılığıyla istihdamı artırmaktadır.
72. Yaşam boyu yeterlilikler kazandırmaktadır.
73. Rekabet edebilmeyi ve girişimciliği artırmaktadır.
74. Ayrımcılıkla mücadele etmektedir.
75. Milli kültürümüz için bir tehdittir.
76. Aktif vatandaşlığı desteklemektedir.
77. Uygulanabilir ve ulaşılabilir hedeflere sahip değildir.
78. Ulaşmak istediği hedefleri destekliyorum.
79. Eğitim sistemimizi olumlu yönde etkilemektedir.
80. Dil yeteneklerimi geliştirmektedir.
81. Çalışanlar arasında mesleki dayanışmayı artırmaktadır.
82. Avrupalılık konusuna derslerimde yer vermemi sağlamaktadır.
83. Ülkemizin AB'ye girmesi yönündeki düşüncelerimi olumlu yönde değiştirmiştir.
84. Sadece yabancı dili iyi olanların yararlandığı bir programdır.
85. Okulun rolünü değişikliğe uğratmaktadır.
86. Başarılı uygulamaların paylaşılmasını sağlamaktadır.
87. Yenilikçi araçların ve kaynakların geliştirilmesini özendirilmektedir.
88. Önemli bir motivasyon kaynağı değildir.
89. Farklı kültürlerin birbirlerine yakınlaştırılmasını sağlamaktadır.
90. Eğitim sistemimize hiçbir katkısı yoktur.

ÖZGEÇMİŞ

M. Veysel TOP 1967 yılında Elazığ'da doğdu. İlkokul, ortaokul ve lise öğrenimini Elazığ'da tamamladı. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Yüksek Okulu. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve daha sonra Anadolu Üniversitesi Kamu Yönetimi Programlarından mezun oldu. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında Yüksek Lisans öğrenimine başladı.

Şu anda Mollakendi İlköğretim Okulunda eğitim yöneticisi olarak görevine devam etmektedir.